

Výroční zpráva o činnosti České televize

v roce 2001

Praha, březen 2002

OBSAH

1. Úvod

1.1. O	strukturu	výroční
zprávy.....		5
1.2. Česká	televize	v roce
2001.....		6
1.2.1.	Přehled	událostí roku
2001.....		6
1.2.2.	Provozní a ekonomické důsledky krize z přelomu let 2000/2001.....	6
1.2.3.	Období do volby generálního ředitele České televize.....	8
1.3.	Změny právního rámce působení České televize v roce 2001.....	10
1.3.1.	Postavení České televize podle novelizovaného znění zákona č. 483/1991 Sb. o České televizi.....	10
1.3.2.	Hlavní změny, které pro Českou televizi přinesl zákon č. 231/2001 o provozování rozhlasového a televizního vysílání a novelizace dalších právních norem.....	11
1.3.3.	Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.....	13
1.3.4.	Náklady, spojené s účinností novely zákona o České televizi a s aplikací dalších právních předpisů.....	13

2. Činnost České televize.....15

2.1. Česká televize jako instituce v roce 2001.....	15
2.1.1. Organizace řízení České televize.....	15
2.1.2. Vývoj počtu zaměstnanců České televize v roce 2001.....	17
2.1.3. Poradní orgány generálního ředitele.....	18
2.1.4. Kalendárium České televize jako instituce v roce 2001.....	19
2.2. Popis české mediální krajiny – Česká televize jako jedna	

z celoplošných	plnoformátových	televizních
stanic.....	26	
2.3. Služba České televize veřejnosti tvorbou a šířením televizních programů	36	
2.3.1. Strategie programového schématu České televize v roce 2001.....	36	
2.3.2. Důležité momenty ve vysílání České televize v roce 2001.....	38	
2.3.3. Obraz vysílání České televize v roce 2001.....	43	
2.4. Česká televize na internetu.....	55	
2.5. Zahraniční aktivity České televize a její zapojení do mezinárodních organizací.....	57	
2.6. Aktivity České televize na podporu neziskového sektoru v roce 2001.....	59	
2.7. Ocenění a ohodnocení České televize v roce 2001.....	60	
2.8. Česká televize a její účast v soudních sporech a správních řízení v roce 2001.....	61	
2.9. Hospodaření České televize v roce 2001.....	63	
2.9.1. Audity.....	63	
2.9.2. Schvalování rozpočtu.....	63	
2.9.3. Kontrola plnění rozpočtu.....	64	
2.9.4. Kontrola hospodaření.....	64	
2.9.5. Pronájem a zcizení majetku.....	64	
2.9.6. Výroba televizních pořadů.....	64	
2.9.7. Vysílání České televize v roce 2001.....	66	
2.9.8. Stav a vývoj počtu evidovaných televizních přijímačů v České republice v roce 2001.....	67	
2.9.9. Mzdové náklady České televize v roce 2001.....	69	

2.9.10. Celkové osobní náklady České televize v roce 2001.....	69
2.9.11. Investice České televize v roce 2001.....	70
2.10. Příprava České televize na pozemní digitální televizní vysílání.....	72

3. Vlastní činnost Rady České televize v roce 2001.....74

3.1. Složení a práce Rady České televize.....74

3.1.1. Členové	Rady	České
televize.....		74

3.1.2. Sekretariát	Rady	České
televize.....		74

3.1.3. Jednání Rady České televize.....	75
---	----

3.1.4. Agenda	Rady	České
televize.....		75

3.1.5. Výběrové řízení na obsazení postu generálního ředitele České televize.....	78
---	----

3.1.6. Volba, složení a činnost Dozorčí komise.....	79
---	----

3.2.

Stížnosti.....	80
----------------	----

4. Hlavní závěry Rady České televize o činnosti České televize

v roce	2001
.....	83

5.

Přílohy.....	86
--------------	----

5.1. Stanovisko Rady České televize k auditu

5.2. Přejít na digitální pozemní televizní vysílání v ČR a úloha veřejné služby v tomto procesu

5.3. Zpráva Rady České televize k aktuální situaci v ČT (pro PSP ČR)

5.4. Zázpisy z jednání Rady České televize

5.5. Přehled účasti členů Rady České televize na jednáních a dalších akcích

5.6. Jednací řád Rady České televize

- 5.7. Zadávací dokumentace na výběrové řízení na generálního ředitele České televize**
- 5.8. Seznam podkladů k výběrovému řízení na generálního ředitele České televize**
- 5.9. Projekt Jiřího Balvína**
- 5.10. Jednací řád Dozorčí komise Rady České televize**
- 5.11. Zpráva o činnosti Dozorčí komise za III. čtvrtletí 2001**
- 5.12. Zpráva o činnosti Dozorčí komise za IV. Čtvrtletí 2001**
- 5.13. Stanovisko Rady České televize ve věci stížnosti na ředitele TS Brno**
- 5.14. Stanovisko CEMES k pořadu České televize „Chapadla korupce“**

1. Úvod

1.1. O struktuře výroční zprávy

Výroční zprávu o činnosti České televize v roce 2001 podle § 8, odst. 2, zákona č. 483/1991 Sb., v platném znění, o České televizi předkládá Rada České televize po dvouleté přestávce, neboť vzhledem k odvolání její předchůdkyně 12. ledna 2001 Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky nebyla Výroční zpráva Rady České televize o činnosti České televize za rok 2000 zpracována. Zároveň v důsledku novely zákona o České televizi zákonem č. 39/2001 Sb. je Rada České televize povinována podle § 8, odst. 2, zákona o České televizi předkládat zprávy dvě: první o činnosti České televize a druhou o hospodaření České televize v předchozím kalendářním roce. 31. srpna 2001 byla Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR předložena Výroční zpráva Rady České televize o hospodaření České televize za rok 2000, kterou schválila Poslanecká sněmovna v prosinci 2001.

Rada České televize vytvořila novou strukturu Výroční zprávy o činnosti České televize. Mimo jiné musela zohlednit i fakt, že během roku 2001 vstoupil v platnost nový zákon č. 231/2001 Sb. o provozování rozhlasového a televizního vysílání, zákonem č. 39/2001 Sb. byl významným způsobem novelizován zákon č. 483/1991 Sb. o České televizi a do činnosti České televize se promítly také novelizace dalších právních norem. V rámci kapitoly 1.3. *Změny právního rámce působení České televize v roce 2001* je doplněna též pasáž, věnovaná způsobu, jímž Česká televize naplňovala v roce 2001 zákon č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím.

Rada České televize ve své zprávě zohlednila také skutečnost, že v roce 2001 proběhl v České televizi forenzní audit. Do struktury Výroční zprávy o činnosti České televize v roce 2001 je zařazena také speciální kapitola 2.9 *Hospodaření České televize v roce 2001*. Tato kapitola v žádném případě nenahrazuje úplnou *Výroční zprávu o hospodaření České televize v roce 2001*, kterou Rada České televize předloží v souladu se zákonem do 31. srpna 2002. Přesto však Rada České televize chtěla i ve své Výroční zprávě o činnosti České televize alespoň stručně popsat charakteristické rysy hospodaření České televize v uplynulém roce a hlavní změny, k nimž v tomto období v této oblasti došlo. Bez této kapitoly by výroční zpráva podle přesvědčení Rady České televize nepodávala celistvý a vyvážený obraz činnosti České televize v uplynulém roce.

Část výroční zprávy, věnovaná vlastní činnosti Rady České televize je v souladu s novelou zákona o České televizi doplněna o kapitolu 3.1.6. *Volba, složení a činnost Dozorčí komise*. Samostatnou kapitolu výroční zprávy věnovala Rada České televize také výběrovému řízení na post generálního ředitele České televize.

1.2. Česká televize v roce 2001

Rada České televize předkládající tuto zprávu, je první, která byla zvolena podle novely zákona č. 483/199 Sb. zákonem č. 39/2001, a to po několikaměsíční pauze, během níž Rada České televize neexistovala. Ve Výroční zprávě Rady České televize o činnosti České televize v roce 2001 se proto nelze vyhnout stručnému popisu (respektive systémové analýze) příčin, které k tomuto stavu vedly, a provozních, ekonomických a pracovně-právních následků, které vývoj situace v České televizi na přelomu let 2000/2001 přinesl. V první části je shrnut vývoj do volby prozatímního ředitele České televize Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky, v druhé jsou popsány důsledky krize České televize a ve třetí období, během něhož Českou televizi řídil prozatímní ředitel a nově zvolená Rada České televize se ujímala svých povinností.

1.2.1. Přehled událostí roku 2001

Tento rok začal hlubokou krizí. Krizových jevů bylo mnohem více, než jak jsou prezentovány v publicistické rovině. Dotýkají se širšího okruhu otázek a jevů, než jen těch, které vstoupili do povědomí české společnosti v souvislosti se stávkou zaměstnanců na přelomu let 2000-2001. Názory na tuto kapitolu dějin České televize se různí a bude úkolem analytiků a historiků plně objasnit všechny souvislosti, protože v mnohém přesahují rámec instituce a dotýkají se jevů politických a společenských. Zmíněné události považujeme v jistém slova smyslu za ventil, který uvolnil vnitřní pnutí a dal průchod kritickým náladám, jejich oprávněnost se Rada České televize necítí schopna posuzovat. Uvědomuje si však, že krize byla silným znamením potřeby celkové proměny České televize.

Zásadní příčiny krizových jevů leží hluboko v totalitě, kdy byla Česká televize budována jako univerzální a komplexní celek, v zásadě soběstačný, se značným lidským potenciálem, s výrobní základnou, která plnila potřeby zprostředkování informací i televizní tvorby totalitního režimu. Stala se symbolem síly společnosti, byla chápána jako měřítko vyspělosti tehdejšího režimu. Stala se nedotknutelným monolitem, který žil vlastním životem a sám vytvářel (v plné závislosti na politickém vedení Komunistické strany) kriteria ideovosti a uměleckosti. V této zakonzervované podobě vplula Česká televize do polistopadové demokracie a dosud nebyla zásadně reformována. Rada České televize si uvědomuje, že jakékoliv dílčí změny jsou v podstatě zbytečné a že Českou televizi je nutné restrukturalizovat ve všech oblastech. Ekonomická struktura musí být nastavena pevně až nekompromisně, jsou však nutné i změny institucionální. To proto, aby Česká televize mohla plně zabezpečit informační servis a dovedla naplnit měnící se nároky na kulturně uměleckou tvorbu. Rada České televize považuje důslednou reformu České televize za svůj zásadní úkol.

1.2.2. Provozní a ekonomické důsledky krize z přelomu let 2000/2001

Období od 24. prosince 2000 do 10. února 2001 v České televizi v praxi znamenalo zhroucení manažerské řídící linie. Obnovit standardní manažerskou strukturu a řízení České televize v souladu s platným Organizačním řádem České televize se podařilo až po nástupu prozatímního ředitele České televize Jiřího Balvína v průběhu února a března 2001. Tento proces dosud probíhá a není stále ukončen.

Předmětné období se projevilo zásadně negativně v hospodaření České televize.

Neplánované náklady byly spojeny zejména s dvojkolejností vysílání zpravodajských pořadů od 24. prosince 2000 do 9. ledna 2001, s výdaji na omluvnou billboardovou kampaň a na

ostrahu, právní konzultace, telefony, ubytování, občerstvení, taxislužbu a na pokutu za neodvysílané losování Sazka a.s. Náklady, vzniklé tímto způsobem ve sledovaném období, evidovala Česká televize prostřednictvím samostatného účetního střediska. Mimořádné provozní náklady v důsledku dané situace v roce 2000 dosáhly výše 5.830.095,- Kč a v roce 2001 činily 13.200.623,- Kč. Jenom samo penále Sazce, a.s., činilo 3.990.271,- Kč. Za celé sledované období dosáhly mimořádné náklady výše 19.030.718,- Kč.

Neplánovaný růst mzdových nákladů přineslo uzavření pracovních smluv s osmi novými zaměstnanci a dodatky k pracovním smlouvám se dvěma původními zaměstnanci České televize. Mzdové náklady spojené s nově uzavřenými pracovními poměry a s jejich ukončením činily celkem 1.776.436,- Kč. Na základě dohod o provedení práce bylo ve sledovaném období neplánovaně vydáno 289.000,- Kč. Zákonné sociální a zdravotní pojištění k vyplaceným mzdám činilo celkem 621.752,- Kč, mimořádné osobní náklady úhrnem dosáhly výše 2.685.188,- Kč. Další dopady v oblasti čerpání objemu mzdových prostředků pak vznikly v průběhu roku 2001 v souvislosti s nárokováním Nezávislé odborové organizace České televize výplaty letní a zimní remunerace mimo stanovený plán. Prostředky v celkové výši 77.646.000,- Kč byly prozatímním vedením České televize vyplaceny s ohledem na dočasnost jeho mandátu. Tato částka zahrnuje i příslušný nárůst v položce zákonné pojištění.

Dopady vývoje událostí v České televizi v prosinci 2000 a v lednu 2001 se projeví i v oblasti výnosů. Ve dnech 24. a 25. prosince 2000 nechal generální ředitel České televize Jiří Hodač nahrazovat vysílání České televize v schématických časech zpravodajských pořadů černobílými titulky a dne 27. prosince 2000 od 19:15 hodin nechal na základě dodatku ke smlouvě s Českými radiokomunikacemi, a.s., přerušit vysílání ČT 1 a od 19:50 také vysílání ČT 2. Toto přerušení trvalo do 28. prosince 2000 do 18:46 hodin. V přerušování vysílání pokračoval až do 9. ledna 2001. S přerušováním vysílání lze klást do přímé souvislosti odhlášení 1.843 televizních přijímačů fyzických osob v lednu 2001 a 5.932 televizních přijímačů fyzických osob v únoru 2001 (jde o zkreslení, dané administrativními lhůtami, ve skutečnosti se jedná o televizory, odhlášené z evidence rovněž v lednu 2001). Celkem 7.775 odhlášených televizních přijímačů snižuje ročně příjmy České televize o 6.997.500,- Kč.

Průkazné ztráty výnosů z vysílání reklamních spotů, sponzorských vzkazů, vysílání teletextu a teleshoppingu, k nimž došlo v důsledku přerušovaného vysílání obou programů České televize, činí po odečtení agenturní provize ARBO Media celkem 15.657.216,- Kč. Celkové škody ve výnosech z vysílání reklamních spotů atd. - včetně ztráty klientů - odhaduje mediální zastupitelství ARBO Media přibližně na 50.000.000 Kč, s touto částkou však nelze kalkulovat a uvádíme ji jen jako orientační údaj. Vzhledem k neodvysílání pořadů Sazka, a.s., ve smluvním objemu navíc přišla Česká televize o další výnosy ve výši 779.050,- Kč.

Celkově činily přímé náklady v souvislosti s událostmi od 24. prosince 2000 do 10. února 2001 21.715.806,- Kč, další přímé výdaje v průběhu roku pak 77.646.000,- . Vyčíslená ztráta příjmů dosáhla výše 23.433.766,- Kč a celkový dopad dosáhl sumy 122.795.672,- Kč. Dlouhodobý pokles sledovanosti a důvěryhodnosti České televize v průběhu první poloviny roku 2001 a další jevy, spojené s dozríváním těchto událostí, však přinesly i další škody, které sice nelze takto přesně vyčíslit, ale jsou pro Českou televizi neméně škodlivé než přímá ekonomická ztráta.

1.2.3. Období do volby generálního ředitele České televize

Dne 25. ledna 2001 vstoupil v platnost zákon č. 39/2001 Sb., jímž byl novelizován zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi. Změnami právního rámce působení České televize v důsledku přijetí tohoto zákona se zabývá kapitola 1.3.1. této Zprávy. Na základě citované novely zákona přistoupila Poslanecká sněmovna k volbě prozatímního ředitele České televize. Dne 9. února 2001 vzala Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky svým usnesením na vědomí rezignaci generálního ředitele České televize Jiřího Hodače a zvolila po veřejném slyšení sedmi uchazečů prozatímním ředitelem České televize Jiřího Balvína. Dne 10. února 2001 podepsal prozatímní ředitel České televize Jiří Balvín dohodu s Nezávislou odborovou organizací České televize o ukončení stávky. Od 12:00 téhož dne zmizel z vysílání obou programů České televize nápis STÁVKA, umístěný pod logem vysílatele od 1. ledna 2001.

Dne 12. února 2001 pověřil Jiří Balvín výkonem funkce ředitele programu Petra Kolihu. Od toho data začala obnova rutinních řídicích procesů v České televizi, zejména příprava vysílacího schématu na podzim 2001. Jiří Balvín též potvrdil smlouvu s auditorskou společností PricewaterhouseCoopers, kterou za Českou televizi uzavřela 24. ledna 2001 Věra Valterová, pověřená v době pracovní neschopnosti Jiřího Hodače jeho zastupováním. Další krok k obnovení standardní posloupnosti pravomocí a odpovědností v řízení České televize podnikl Jiří Balvín dne 22. března 2001 pověřením Zbyňka Honyse výkonem funkce ředitele zpravodajství České televize.

Rada České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání mezitím pokračovala ve správním řízení s Českou televizí, zahájeným dne 22. prosince 2000. Dne 9. května 2001 předběžně konstatovala porušování zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, Českou televizí na přelomu let 2000/2001 a vyžádala si od České televize stanovisko k tomuto porušování zákona.

Dne 17. května 2001 schválil Parlament České republiky zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání. Zároveň byly zrušeny zákony č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, a č. 103/1992 Sb., o Radě České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání. Důsledky této změny české mediální legislativy pro Českou televizi se zabývá kapitola 1.3.2. této Zprávy.

Standardní systém kontroly televize veřejné služby v České republice obnovila Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky dne 25. května 2001, když podle novelizovaného znění zákona o České televizi zvolila celou patnáctičlennou Radu České televize. Podrobněji se popisem své vlastní činnosti Rada České televize zabývá ve 3. části této Zprávy.

Dne 31. května 2001 ukončila auditorská společnost PricewaterhouseCoopers forenzní šetření v Praze a dne 20. června 2001 ukončila společnost HZ Praha forenzní šetření v televizních studiích Brno a Ostrava. Auditři zkonstatovali a popsali řadu nedostatků v systému hospodaření České televize a nefunkčnost jejích vnitřních kontrolních mechanismů. Byly zjištěny nedostatky v hospodaření s nemovitým i movitým majetkem, absentovala definovaná osobní odpovědnost a faktická motivace zaměstnanců, jakož i jasně vymezené kompetence jak zaměstnanců tak i tvůrčích skupin. Rada České televize přijala k realizaci závěrů forenzního auditu řadu usnesení v nichž uložila prozatímnímu řediteli přijmout doporučení auditorů a neprodleně zavést navržená kontrolní opatření.

Česká televize pokračovala v návratu ke standardnímu způsobu práce a řešení koncepčních problémů vysílání veřejné služby. V rámci tohoto úsilí uspořádala Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky dne 12. června 2001 za účasti managementu České televize seminář o financování rozhlasového a televizního vysílání veřejné služby v České

republice. Prozatímní ředitel České televize v rámci tohoto semináře poukázal na problematiku řešení otázky vybírání televizních poplatků v rámci zákona č. 252/1994 Sb., o rozhlasových a televizních poplatcích, v platném znění. Seznámil účastníky semináře s praktickými aspekty naplňování tohoto zákona a připomněl návrh jeho novelizace, který by České televizi umožnil vybírat televizní poplatky mnohem důsledněji než dosud. Stálá komise pro sdělovací prostředky Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky pak následně dne 15. června 2001 požádala Radu České televize, aby ji do 24. září 2001 informovala o výsledcích forenzního auditu hospodaření České televize a o opatřeních, která Česká televize na základě jeho zjištění přijala.

Rada České televize v čele s předsedou Janem Mrzenou ihned po svém ustavení podnikala razantní kroky k ukončení dlouhodobého provizoria v řízení České televize. Již 3. července 2001 formou schválení zadávací dokumentace vyhlásila výběrového řízení na generálního ředitele České televize. Současně ve spolupráci s prozatímním vedením připravovala i další kroky, které následně vedly k personální stabilizaci instituce. Rada vedla aktivní dialog s prozatímním vedením České televize i o změnách v programovém schématu, které směřovaly zejména k naplnění ustanovení novely zákona o ČT, ale i ke zlepšení celkové programové nabídky.

V České televizi pokračovaly personální změny. Dne 11. června 2001 odvolal prozatímní ředitel České televize Jiří Balvín dosavadního šéfredaktora redakce publicistiky Martina Mrnku pro manažerské chyby. K 1. červenci 2001 odešel na vlastní žádost z funkce šéfredaktor producentského centra uměleckých pořadů Karel Kochman. Jiří Balvín pověřil výkonem této funkce Petra Erbeny. Personální změny se však nepromítly do chodu České televize, která se vrátila k ročnímu pracovnímu rytmu, typickému pro evropské plnoformátové televizní stanice. S třítydenním předstihem tak mohla Česká televize 10. srpna 2001 představit na tiskové konferenci podzimní schéma.

Dne 22. srpna 2001 Rada České televize schválila účetní uzávěrku České televize za rok 2000, schválila Výroční zprávu Rady České televize o hospodaření České televize v roce 2001 a přijala řadu usnesení k aplikaci závěrů forenzního auditu České televize. Současně udělila dne 29. srpna 2001 Rada České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání v rámci správního řízení České televizi pokutu ve výši 2 milionů Kč za porušování zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, během vysílání České televize od 22. prosince do 10. ledna 2001. Proti udělení této pokuty se Česká televize odvolala a soudní spor dosud trvá.

1.3. Změny právního rámce působení České televize v roce 2001

Na činnost České televize mělo v roce 2001 zásadní význam především přijetí dvou právních norem. Chronologicky první z nich se stala podstatná novelizace zákona č. 483/1991 o České televizi zákonem č. 39/2001 Sb. v lednu 2001. Rozsáhlé důsledky pro Českou televizi mělo rovněž přijetí zákona č. 231/2001 Sb. o provozování rozhlasového a televizního vysílání, jímž byly nahrazeny zákon č. 468/1991 Sb. o provozování rozhlasového a televizního vysílání a zákon č. 103/1992 o Radě České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání. Dopadům novely zákona o České televizi je věnována první část této kapitoly.

1.3.1. Postavení České televize podle novelizovaného znění zákona č. 483/1991 Sb. o České televizi

Dne 12. ledna 2001 schválila Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR novelu zákona č. 483/1991 Sb. o České televizi, ve znění pozdějších předpisů. Novela nabyla účinnosti dne 25.1.2001 a byla vydána pod č. 39/2001 Sb.

V § 2, odst. 2, zákona o České televizi, v platném znění, jsou nyní přesněji a podrobněji než dříve popsány hlavní úkoly veřejné služby v oblasti televizního vysílání. Podstatné zlepšení definice veřejné služby v oblasti televizního vysílání přinesla rovněž většina nově formulovaných ustanovení § 3, odst. 1, tohoto zákona. Měřitelnou kvalitativní změnu znamená především ustanovení § 3, odst. 1, písm. c) tohoto zákona, jímž je tato služba nově rozšířena o povinnost v oblasti regionálního vysílání, kde zákon nově stanovil v oblasti zpravodajských a publicistických pořadů rozsah alespoň 25 minut denně. Stanovuje nyní rovněž dvacetiprocentní podíl vysílání studií na celostátních vysílacích okruzích, což významně zlepšuje postavení studií v rámci České televize.

Okamžité splnění některých ustanovení citovaného paragrafu se však dostalo za hranice kapacitních a finančních možností České televize, a to přinejmenším v prvních měsících roku 2001. Obecně je jistě žádoucí, aby televize veřejné služby vysílala výrazně vyšší podíl opatřování vysílaných pořadů skrytými nebo otevřenými titulky pro sluchově postižené nebo simultánním tlumočením do znakové řeči, ale zvýšení kvóty těchto pořadů skokem z původních 25% na 70% přesahovalo dnem účinnosti zákona technickou možnost České televize toto ustanovení splnit.

Dalšími nově výslovně stanovenými úkoly České televize jsou zejména povinnost poskytovat alespoň na jednom vysílaném programu 24 hodinovou programovou službu, včetně aktuálního zpravodajství (§3, odst. 1, písm. g) zákona), a vyvíjet činnost v oblastech nových vysílacích technologií a služeb (§3, odst. 1, písm. j) zákona). Poslední citované ustanovení otevírá cestu ke vstupu České televize do připravovaného pozemního digitálního televizního vysílání, které však dosud není upraveno obecně závazným právním předpisem. Nové stanovení úkolů České televize a definice služby veřejnosti v oblasti televizního vysílání zákonem č. 39/2001 Sb., stejně jako novou definici pojmu „celoplošný televizní program“, obsaženou v § 3, odst. 2, citovaného zákona a rovněž otevírající možnost přechodu na pozemní digitální vysílání v České republice, pokládá Rada České televize za významný kvalitativní posun při stanovení právního rámce televizního vysílání veřejné služby v České republice.

Zákon č. 39/2001 Sb. v § 4 dále rozšířil počet členů Rady České televize z původních devíti na patnáct, změnil způsob její volby a stanovil rotační pravidlo („Členové Rady jsou voleni ... na funkční období 6 let, přičemž každé 2 roky je volena jedna třetina členů“ - viz § 4, odst. 4 citovaného zákona). Tato ustanovení Rada České televize vítá, neboť zajišťují větší transparentnost její práce a zaručují kontinuitu potřebnou k její činnosti podle § 8 téhož zákona.

Současně podle § 8a) byl ustaven nový poradní orgán Rady České televize ve věcech kontroly hospodaření České televize - Dozorčí komise. Dozorčí komise má 5 členů, kteří jsou voleni Radou zpravidla na funkční období 2 let.

1.3.2. Hlavní změny, které pro Českou televizi přinesl zákon č. 231/2001 o provozování rozhlasového a televizního vysílání a novelizace dalších právních norem

Dne 17. května 2001 přijal Parlament České republiky nový zákon o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů. Byl vydán pod č. 231/2001 Sb. a nabyl účinnosti dne 4. července 2001. Jde o základní právní normu pro vysílání rozhlasových a televizních programů, jejímž úkolem bylo především sladit českou vysílací legislativu s legislativou Evropské unie, zejména zakomponovat do zákonného rámce tzv. Směrnici o televizi bez hranic. V této souvislosti byly např.:

- zavedeny a zpřesněny definice základních pojmů v oblasti vysílání (včetně pojmů reklama, sponzorování, skrytá reklama, teleshopping apod.);
- specifikováno postavení vysílacích subjektů v evropském kontextu;
- zakomponována rozsáhlá kapitola o postavení, působnosti a činnosti státního regulačního orgánu v oblasti vysílání – Rady pro rozhlasové a televizní vysílání (dříve upraveno samostatným zákonem);
- v souladu se směrnicí významně rozšířeny povinnosti provozovatelů vysílání, zejména vůči dětem a mladistvým;
- zaveden institut tzv. událostí značného společenského významu (stanoví je výčtem Ministerstvo kultury České republiky ve své vyhlášce a jde zejména o důležité sportovní události);
- zavedeny tzv. evropské kvóty, tj. povinnosti provozovatelů vysílání vyhradit pro evropská díla nadpoloviční podíl vysílacího času a pro díla nezávislých výrobců podíl nad 10 % vysílacího času;
- zpřesněna a v některých případech i zpřísněna ustanovení o reklamě, teleshoppingu a sponzorování pořadů.

Zákon č. 231/2001 Sb, o provozování rozhlasového a televizního vysílání, převzal z původní normy beze změny celou část o ochraně osob dotčených obsahem vysílání, která byla již s evropskou legislativou v souladu. Obecně pak byly zpřísněny sankce za porušení povinností stanovených tímto zákonem a zvýšena hladina pokut.

Výše zmíněnou novelou zákona o České televizi č. 39/2001 Sb. se České televize dotkly dva zákony, které s oblastí televizního vysílání jinak nesouvisejí, ale které podřídily Českou televizi přísnějším vymezujícím podmínkám, shodným s omezeními, platnými pro státní instituce a instituce veřejné správy. Jde o tyto právní předpisy:

- zákon č. 199/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o zadávání veřejných zakázek, který stanoví závazné postupy při hospodaření s veřejnými prostředky, transparentnost procesu zadávání veřejných zakázek, finanční limity, okruhy uchazečů apod. Česká televize v průběhu roku 2001 přizpůsobila svou činnost tomuto zákonu. Prozatímní

ředitel za tímto účelem vydal několik vnitřních předpisů a konkretizoval veškeré postupy, odpovědnosti i pravomoci příslušných osob a útvarů.

- zákon č. 106/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o svobodném přístupu k informacím, který nyní také České televizi stanoví povinnost poskytovat žadatelům z okruhu fyzických i právnických osob informace v rámci zákonem stanovených podmínek. Na základě tohoto zákona je součástí této Výroční zprávy o činnosti České televize za rok 2001 rovněž kapitola 1.3.3. *Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.*

Dalším významným obecně závazným právním předpisem, který podstatně zasáhl do fungování vnitřních procesů v České televizi, je zákon o ochraně osobních údajů č. 101/2000 Sb., v platném znění, jehož aplikace v největší míře probíhala právě v roce 2001 a pokračuje dosud. Bylo nutné uvést interní předpisy České televize do souladu s tímto zákonem zejména v oblasti zpracovávání osobních údajů zaměstnanců České televize, uchazečů o zaměstnání v České televizi a zpracování údajů o osobách vstupujících do objektů České televize a v některých dalších oblastech.

Dne 1. prosince 2000 nabyt účinnosti nový autorský zákon č. 121/2000 Sb. Vzhledem k postavení a působení České televize jako subjektu s podstatným podílem činnosti v oblasti tzv. nehmotných práv, byly a jsou jeho hlavní dopady na činnost České televize zcela zásadní. V souladu s evropskými právními normami byla prodloužena doba ochrany autorských práv na sedmdesát let, čímž došlo i k obnovení doby ochrany u některých děl již mezitím volných, což má pro Českou televizi důsledky ve smluvní (a tím i finanční a obchodní) oblasti. Hlavní dopady nového autorského zákona na činnost České televize jsou následující:

- nově bylo zřízeno právo výrobce zvukově obrazových záznamů (týká se právě České televize);
- v důsledku změny koncepce autorského zákona nyní povinnost platit odměnu za užití díla nevyplyvá ze zákona, ale ze smlouvy (lze sjednat bezúplatné licence či práva "vykoupit" jednorázovou odměnou);
- právní úprava užití prostřednictvím Internetu;
- nová koncepce zaměstnaneckých děl oproti předchozí úpravě;
- jiná úprava autorství k audiovizuálnímu dílu;
- komplexní úprava kolektivní správy práv je nyní zahrnuta do autorského zákona (dříve samostatný předpis) - v té souvislosti zejména práva povinně kolektivně spravovaná, a další.

V souvislosti s novým autorským zákonem bylo zejména nutné změnit všechny smluvní typy související s touto normou a používané v České televizi, tj. smlouvy s individuálními autory a výkonnými umělci, stejně jako smlouvy s právnickými osobami a profesními organizacemi. Také tyto práce probíhaly v průběhu celého roku 2001 a pokračují prakticky dosud.

1.3.3. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Tuto zprávu podává Česká televize podle ustanovení § 18 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. V roce 2001 byla Česká televize čtyřikrát požádána o poskytnutí údajů na základě zákona o svobodném přístupu k informacím (zák. č. 106/1999 Sb.). Žadateli o tyto informace byli ve třech případech novináři, dva z tištěných periodik, jeden z internetových médií. Poslední žádost zaslal televizní divák. Všechny čtyři žádosti byly odeslány (a ČT je obdržela) krátce poté, co příslušný zákon vešel v platnost. V dalším období se už žádosti podobného charakteru neobjevily.

Česká televize žádosti v daném termínu zodpověděla tak, že tazatele uspokojila. Pouze v jednom případě požádal zájemce o informace o odvolání, které prozatímní generální ředitel zamítl. Také Rada České televize po projednání tohoto případu potvrdila správnost postupu České televize. Žádná další odvolání nebyla podána a rovněž není znám sporný případ, ve kterém by Česká televize byla v souvislosti se zákonem o svobodném přístupu k informacím žalována u soudu.

1.3.4. Náklady, spojené s účinností novely zákona o České televizi a s aplikací dalších právních předpisů

V roce 2001 vstoupila v platnost rozsáhlá novela zákona č. 483/1991 Sb. o České televizi zákonem č. 39/2001 Sb. Některá nová ustanovení zákona o České televizi automaticky znamenají zvýšení nákladů České televize. Jde například o ustanovení § 3, odst. 1, písmeno i), které České televizi ukládá povinnost opatřovat „alespoň 70% vysílaných pořadů skrytými nebo otevřenými titulky pro sluchově postižené nebo simultánním tlumočením do znakové řeči“. Úroveň titulkování v České televizi v roce 2001 dosahuje hodnoty cca 30% vysílaných pořadů při rozpočtu provozních prostředků 43 mil. Kč. Při naplnění výše zmíněného zákonného ustanovení je reálné otitulkovat 40 – 50 % pořadů, vysílaných v České televizi. Takto vynaložené náklady z tohoto titulu by představovaly 7,13 mil. Kč v provozních nákladech a investiční náklady ve výši 6,08 mil. Kč.

Novela zákona o ČT dále upravila v § 12 podíl vysílání televizních studií na celostátních vysílacích okruzích na minimálně 20 % celkového vysílacího času České televize v měsíčním úhrnu. Nárůst nákladů nelze v tomto případě kvantifikovat, neboť neexistuje reálná úroveň základu z předchozích let, k níž by se vztahoval.

Nárůst nákladů, spojených s novým zněním § 4, odst. 1, zákona o České televizi, které zvýšilo počet členů Rady České televize z devíti na patnáct je vyčíslen níže. Přímé zvýšení nákladů České televize přinesl i nový § 8a zákona, ustavující pětičlennou Dozorčí komisi, poradní orgán Rady České televize. Pokud by náklady na činnost Rady České televize činily v roce 2000 podle předchozího znění zákona o České televizi celkem 3.121 tis. Kč,¹ pak v roce 2001 stouply skutečné náklady na činnost Rady České televize a nově ustavené Dozorčí komise na 4.107 tis. Kč.² Výše plánovaných nákladů na činnost Rady České televize v roce 2002 podle platného znění zákona č. 483/1991 Sb. o České televizi činí 6.520 tis. Kč. Změna zákona o České televizi tedy

¹ Jde o dopočtený údaj pro celoroční působení Rady České televize. Skutečné náklady na činnost Rady České televize činily v roce 2000 vzhledem k několikaměsíčnímu období mezi odvoláním 2. a volbou 3. Rady České televize pouze 2.871 tis. Kč.

² K tomuto růstu nákladů došlo podle nového znění zákona i při čtyřměsíční neexistenci Rady České televize od 12. ledna 2001 do 25. května 2001 a při ustavení Dozorčí komise až v červnu 2001.

zvýšením počtu členů Rady České televize a zřízením Dozorčí komise přináší zvýšení nákladů na činnost Rady České televize o 3.399 tis. Kč ročně.

Další vyčíslitelné náklady přinesla České televizi novelou stanovená povinnost aplikovat zákon č. 199/1994 Sb. o zadávání veřejných zakázek, v platném znění. V roce 2001 zvýšila aplikace tohoto zákona náklady České televize přímo o 540 tis. Kč,³ nepřímo pak způsobila odložení mnoha plánovaných investičních akcí. Přímoú úsporu investičních prostředků opět nelze spolehlivě vyčíslit, neboť neexistuje srovnávací základ z nabídek, které by byly uskutečněny pro tytéž investiční akce bez aplikace uvedeného zákona. Odložení plánovaných investičních akcí znamená přesun čerpání prostředků do roku 2002 ve výši cca 153 mil. Kč, který vytváří příznivější cash flow České televize. Aplikace tohoto zákona měla již v průběhu roku 2001 dopad na zprůhlednění vynakládání části prostředků podniku.

³ Z toho 350 tis. Kč na poradenské služby, 40 tis. Kč na poštovné a 150 tis. Kč na povinnou inzerci v tisku.

2. Činnost České televize

2.1. Česká televize jako instituce v roce 2001

Česká televize byla založena zákonem č. 483/1991 Sb. o České televizi dne 1. ledna 1992. Její organizační uspořádání bylo do velké míry stanoveno tímto zákonem, který kodifikoval existenci tří televizních studií: Televizního studia Praha,⁴ Televizního studia Brno a Televizního studia Ostrava. Podstatným rysem organizační struktury České televize se stal tzv. *producentův systém*, který nahradil někdejší *redakční systém* (přesněji: systém hlavních redakcí) předlistopadové *Československé televize*. Producentův systém, založený s cílem zajistit v České televizi vnitřní konkurenční prostředí a přenést velkou část rozhodování a odpovědnosti na nižší stupně řízení,⁵ byl základem fungování České televize jako instituce i v roce 2001. Tento systém je však v současné době předmětem kritických analýz, které budou základem institucionální restrukturalizace.

2.1.1. Organizace řízení České televize

Základní prvky organizační struktury České televize tvořily v roce 2001 Televizní studio Brno, Televizní studio Ostrava, Ředitelství programu, Ředitelství zpravodajství, Ředitelství výroby a techniky, Ředitelství financí, Producentův centrum uměleckých pořadů, Producentův centrum publicistiky a dokumentaristiky, Producentův centrum převzatých pořadů, Právní a personální útvar a Sekretariát generálního ředitele. V průběhu roku 2001 stáli v čele České televize dva generální ředitelé: Jiří Hodač od 1. do 11. ledna 2001 s Jiří Balvín (od 9. února do 14. listopadu prozatímní ředitel, od 15. listopadu do 31. prosince 2001 generální ředitel). Ke strukturálním změnám v České televizi v průběhu roku 2001 nedošlo. Ředitelem Televizního studia Brno byl v roce 2001 Zdeněk Drahoš, ředitelem Televizního studia Ostrava Miloslav Petronec.

Od 1. ledna do 11. února 2001 byla funkce ředitele programu České televize neobsazena. Od 12. února 2001 byl pověřen výkonem funkce ředitele programu Petr Koliha. Přímými podřízenými ředitele programu byli hlavní dramaturgové Alena Müllerová a Ivan Hubač, vedoucí plánování a koordinace programu Markéta Luhanová, vedoucí oddělení analýzy programu a auditoria (APA) Kristina Taberyová a vedoucí archivu a programových fondů Vít Charous.

Ředitelkou zpravodajství České televize byla do 15. února 2001 Jana Bobošíková, od 16. února do 22. března 2001 byla tato funkce neobsazena, od 22. března 2001 byl jejím vykonáváním pověřen Zbyněk Honys. V přímé podřízenosti ředitele zpravodajství působili v roce 2001 šéfredaktor redakce zpravodajství Bohumil Klepetko, šéfredaktoři redakce publicistiky Martin Mrnka do 12. června 2001 a Petr Bohuš od 14. června do 15. listopadu 2001 (od 16. listopadu do 31. prosince 2001 nebyla tato funkce obsazena), šéfredaktor redakce sportu Jaromír Bosák a šéfredaktor ředitelství zpravodajství Petr Jahn.

⁴ Televizní studio Praha jako samostatná organizační jednotka nikdy nevzniklo. V praxi byly veškeré útvary přímo podřízené generálnímu řediteli České televize s výjimkou televizních studií Brno a Ostrava zahrnuty pod tuto fiktivní organizační jednotku slovy Statutu České televize z 27. září 1995: „*Útvary pod číslem 3. - 12. lze považovat za Televizní studio Praha.*“ Jednalo se o celou řídicí strukturu České televize od ředitelství programu, redakci zpravodajství, producentůva centra a ředitelství výroby a techniky až po sekretariát generálního ředitele. Tuto disproporci odstranila až novela zákona o České televizi zákonem č. 39/2001 Sb., která už Televizní studio Praha v souladu se skutečným stavem neuvádí.

⁵ V roce 1999 jej podrobila kritické analýze tehdejší Rada České televize. Viz: *Výroční zpráva Rady České televize o činnosti České televize v roce 1998. První část.* Praha, únor 1999, s. 6 - 7.

Funkce ředitele výroby a techniky nebyla od 1. ledna do 11. února 2001 obsazena, od 12. února 2001 byl jejím výkonem pověřen Vít Novotný. V přímé podřízenosti ředitele výroby a techniky působili v roce 2001 hlavní inženýr Rudolf Pop, vedoucí filmové techniky František Heusler, vedoucí scénického provozu Jan Fíla, vedoucí vysílací techniky Petr Krechler, vedoucí postprodukce Karel Vilímc, vedoucí osvětlovací techniky Jan Klouza, vedoucí přenosové techniky Lubomír Feit, vedoucí provozu společné techniky Ivan Rybář, vedoucí dopravního provozu Jan Hodek, vedoucí inženýringu televizní technologie Petr Vítek, vedoucí techniky objektu zpravodajství Zdeněk Staněk a vedoucí informatiky Martin Eršil.

Ve funkci finančního ředitele se v průběhu roku 2001 vystřídali Ladislav Paluska (do 22. ledna 2001), Jindřich Beznoska (od 1. ledna do 11. února 2001), Petr Vašíček (od 12. do 22. února 2001) a Tomáš Oliva (od 23. února 2001). Útvar televizních poplatků vedla Eva Dubová, oddělení plánování Vladimír Šupler, útvar financování (od 1. července 2001 útvar finančních operací) Pavel Patrovský, Telexport Jarmila Švorcová, útvar controllingu od 1. července 2001 Petr Vašíček.

Producentké centrum uměleckých pořadů řídili v průběhu roku šéfproducenti Karel Kochman (do 30. června 2001) a Petr Erben (od 1. července 2001). Tvůrčí skupiny v rámci tohoto producentského centra řídili producenti Pavel Borovan, Jan Kratochvíl, Ondřej Šrámek, Helena Slavíková, Alice Nemanská (do 31. prosince 2001), Radim Smetana, Vítězslav Sýkora, Iva Procházková (do 31. prosince 2001), Jan Otčenášek, Richard Medek, Magdalena Sedláková, Dušan Kukal (do 31. prosince 2001), Miroslava Kaňková, Jaroslav Kučera, Jan Štern a Václav Luks (do 31. prosince 2001).

Šéfproducentem producentského centra publicistiky a dokumentaristiky byl v roce 2001 Damián Kaušitz. Tvůrčí skupiny v rámci tohoto producentského centra řídili producenti Anna Becková, Rudolf Růžička, Karel Hynie, Karel Dvořák, Antonín Trš a Markéta Štinglová.

Šéfproducentem producentského centra převzatých pořadů byl v roce 2001 Jan Rubeš. Tvůrčí skupiny producentského centra převzatých pořadů vedli producenti Alena Poledňáková, Vladimír Tišnovský a Petr Zvoníček.

Vedoucím sekretariátu generálního ředitele České televize byl do 5. března 2001 Jiří Kučera, od 6. března 2001 do 21. března 2001 Zbyněk Honys a od 22. března 2001 opět Jiří Kučera.

2.1.2. Vývoj počtu zaměstnanců České televize v roce 2001

Česká televize v Praze měla k 31. prosinci 2001 celkem 2.399 zaměstnanců, tj. o 20 více než ke stejnému dni předcházejícího roku. Roční průměrný evidenční počet zaměstnanců v přepočtených osobách činil v roce 2001 2.387,17 zaměstnance. Nově nastoupilo 206 zaměstnanců, což je o 31 méně než v předchozím roce. Nejvyšší počet přijímaných zaměstnanců byl v profesích redaktor-dramaturg (10 osob), osvětlovač (10 osob) a hasič (10 osob). Pracovní poměr ukončilo v České televizi v průběhu roku 195 zaměstnanců, což je o 25 méně než v roce 2000.

Na počtu zaměstnanců se základní jednotky organizační struktury České televize v Praze podílely takto: útvar generálního ředitele (spolu s právním útvarem a personálním útvarem) 38 zaměstnanců, útvary ředitele programu celkem 114 zaměstnanců, ředitelství zpravodajství 263 zaměstnanců, producentské centrum uměleckých pořadů 69 zaměstnanců, producentské centrum publicistiky a dokumentaristiky 62 zaměstnanců, producentské centrum převzatých pořadů 31 zaměstnanců, oddělení public relations a promotion celkem 67 zaměstnanců, útvary ředitele výroby a techniky celkem 1.484 zaměstnanců, útvary finančního ředitele 269 zaměstnanců a sekretariát Rady České televize 2 zaměstnanci.

Televizní studio Brno mělo k 31. prosinci 2001 celkem 274 zaměstnanců, ve srovnání s předchozím rokem byl tento stav o 4 zaměstnance nižší. Průměrný roční evidenční počet zaměstnanců v přepočtených osobách činil v roce 2001 celkem 267,50 osob. Nově bylo do pracovního poměru přijato celkem 18 zaměstnanců, z toho 9 redaktorů zpravodajství a 2 redaktoři-dramaturgové. V průběhu roku ukončilo pracovní poměr v Televizním studiu Brno 26 zaměstnanců.

Na počtu zaměstnanců Televizního studia Brno se jednotlivé organizační jednotky podílely takto: útvary ředitele studia 17 zaměstnanců, producentské centrum 123 zaměstnanců (z toho 18 v redakci zpravodajství), technické provozy 114 zaměstnanců, ekonomické útvary 20 zaměstnanců.

Televizní studio Ostrava mělo k 31. prosinci 2001 celkem 229 zaměstnanců. V porovnání s rokem 2000 to byl počet o 21 zaměstnanců nižší. Průměrný roční evidenční počet zaměstnanců v přepočtených osobách činil v roce 2001 celkem 224 osob. V průběhu roku ukončilo v Televizním studiu Ostrava pracovní poměr 23 zaměstnanců, přijato bylo 22 zaměstnanců, z nichž nejvyšší počet, čtyři, v profesi redaktor-dramaturg.

Na počtu zaměstnanců Televizního studia Ostrava se jednotlivé organizační jednotky podílely takto: útvary ředitele studia 13 zaměstnanců, producentské centrum Televizního studia Ostrava 96 zaměstnanců (z toho 22 v redakci zpravodajství), technické provozy 103 zaměstnanců, ekonomické útvary 17 zaměstnanců.

Česká televize měla k 31. prosinci 2001 celkem 2.902 zaměstnance.

S těmito stavy zaměstnanců však bude potřeba v budoucnu pracovat. Snahou nového vedení České televize je nadále účelně redukovat počty zaměstnanců tak, aby profesní struktura i počty lidí, odpovídaly úkolům, které Česká televize bude plnit. Připravovaná restrukturalizace a reorganizace musí v následujících letech tyto zásady účelnosti, úspornosti – ale současně odpovídající profesionality naplnit praktickými kroky. Česká televize tak musí trvale hledat možnosti zvyšování efektivity práce svých zaměstnanců.

2.1.3. Poradní orgány generálního ředitele České televize v roce 2001

Poradními orgány generálního ředitele byly v roce 2001 Kolegium generálního ředitele České televize a Ekonomická rada. Oba tyto orgány jsou obsazovány na základě kompetenčního principu a členství v nich je dáno výkonem stanovených funkcí v organizační struktuře České televize. V únoru a březnu 2001 byli dočasně členy Kolegia generálního ředitele České televize (do pověření nového ředitele zpravodajství) šéfredaktoři redakcí zpravodajství, publicistiky a sportu.

Kolegium generálního ředitele České televize v roce 2001 tvořili: Jindřich Beznoska (od 1. ledna do 11. února 2001), Jana Bobošíková (od 1. ledna do 10. února 2001), Jaromír Bosák (od 22. února do 22. března 2001), Zdeněk Drahoš, Petr Erben (od 1. července 2001), Zbyněk Honys (od 6. března 2001), David Jirušek (od 1. června 2001), Damián Kaušitz, Bohumil Klepetko (od 12. února do 22. března 2001), Karel Kochman (do 31. června 2001), Petr Koliha (od 12. února 2001), Michal Kříž (do 22. ledna 2001 a od 12. února do 2. listopadu 2001), Jiří Kučera (do 6. března 2001 a od 22. března 2001), Martin Mrnka (od 22. února do 22. března 2001), Vít Novotný (od 12. února 2001), Tomáš Oliva (od 23. února 2001), Ladislav Paluska (do 22. ledna 2001), Miroslav Petronec, Jan Rubeš, Jaroslava Sedláčková (od 12. února do 23. března 2001), Věra Valterová (od 1. ledna do 10. února 2001), Petr Vašíček (od 12. února do 22. března 2001) a Vladimíra Vocetková (do 22. ledna 2001 a od 12. února 2001).

Ekonomickou radu České televize v roce 2001 tvořili: Jaroslav Hůlka (do 23. března 2001), Jitka Janská, Marcela Karasová (do 23. března 2001), Petr Koliha (od 23. března 2001), Markéta Luhanová, Vít Novotný, Tomáš Oliva (předseda od 23. března 2001), Ladislav Paluska (předseda do 23. března 2001, člen od 2. července 2001), Pavel Patrovský (do 2. července 2001), Milena Sladká, Vladimír Šupler, Ivo Vaněk a Petr Vašíček (od 23. března 2001).

Neodmyslitelnou součástí činnosti orgánů vedení České televize musí být obnova fungování Etického panelu, jeho postavení v rámci celého fungujícího organizmu České televize je nezbytné. Jedná se o důležitý nástroj v procesu upevňování vzájemné důvěry pracovníků a vedení České televize i komunikace s veřejností. S jeho existencí ostatně počítá i Kodex České televize, který stanoví zásady naplňování veřejné služby v oblasti televizního vysílání. Etický panel se pak stane i základním nástrojem zásad vnitropodnikové komunikace a korekce naplňování vnitřních etických standardů České televize.

2.1.4. Kalendárium České televize jako instituce v roce 2001

1. ledna

Nezávislá odborová organizace ČT (NOO) v Praze vyhlásila stávkou kvůli neřešení situace ve vysílání České televize. Zaměstnanci však nepřerušili práci. V pravém horním rohu obrazovky se při vysílání ČT začalo objevovat logo STÁVKA.

3. ledna

schválila vláda České republiky návrh novely zákona o České televizi a předložila ho Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky.

3. ledna

přijal Senát Parlamentu České republiky usnesení, v němž vyzval generálního ředitele České televize Jiřího Hodače, aby neprodleně odstoupil z funkce, a Poslaneckou sněmovnu Parlamentu České republiky, aby odvolala Radu České televize.

3. ledna

se přibližně sto tisíc občanů zúčastnilo protestního shromáždění na Václavském náměstí na protest proti „politickým tlakům na veřejnoprávnost a nezávislost České televize“. Obdobná shromáždění proběhla v Brně a Ostravě. Jednalo se o dosud největší masovou demonstraci v dějinách samostatné České republiky.

4. ledna

utrpel generální ředitel České televize Jiří Hodač celkový kolaps a byl až do 8. ledna hospitalizován.

4. ledna

vyhlásil předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky Václav Klaus na žádost vlády stav legislativní nouze na dobu od 8. do 12. ledna 2001, aby mohl být ve sněmovně projednán návrh zákona o České televizi.

5. ledna

Rada projednávala odvolání Jiřího Hodače z funkce generálního ředitele České televize. Tento návrh nezískal nutnou dvoutřetinovou podporu členů Rady.

Ve dnech 5. a 6. ledna

jednala Poslanecká sněmovna na mimořádné schůzi o situaci v České televizi; v závěrečném usnesení poslanci konstatovali, že odstoupení Jiřího Hodače je podmínkou řešení situace v České televizi. Vyzvali Radu České televize, aby jej na svém zasedání 8. ledna odvolala. Dále požádali Radu České televize, aby neprodleně iniciovala provedení vyšetřovacího auditu hospodaření České televize od roku 1992. Poslanci svým usnesením konstatovali, že Česká televize neplní své poslání podle zákona.

8. ledna

se Rada České televize rozhodla nezařadit na program schůze jednání o odvolání generálního ředitele České televize Jiřího Hodače. Rada České televize schválila rozpočtové provizorium České televize na první čtvrtletí roku 2001 a vyzvala vedení České televize, aby začalo jednat se stávkujícími. V zastoupení nemocného Jiřího Hodače se jednání rady zúčastnila Věra Valterová.

8. ledna

přestala bezpečnostní agentura najatá generálním ředitelem České televize Jiřím Hodačem po devíti dnech pozdě večer blokovat vstup do velína zpravodajství České televize na Kavčích horách.

9. ledna

oznámila ředitelka zpravodajství České televize Jana Bobošíková v nočním zpravodajském pořadu UDÁLOSTI PLUS na ČT1 ukončení zpráv svého týmu. Učinila to na základě rozhodnutí Věry Valterové, zastupující generálního ředitele České televize. Tímto okamžikem skončila dvojkolejnost zpravodajských pořadů České televize a jejich vypínání v síti pozemních vysílačů.

11. ledna

Petr Hájek a Václav Erben rezignovali na členství v Radě České televize.

11. ledna

Jiří Hodač odstoupil ze zdravotních důvodů z funkce generálního ředitele České televize.

11. ledna

se v Praze a dalších městech v podvečer konala shromáždění na „podporu požadavků stávkujících zaměstnanců České televize“. Na pražském Václavském náměstí manifestovalo přibližně šedesát tisíc lidí.

12. ledna

se uskutečnilo historicky 1. veřejné slyšení Senátu Parlamentu České republiky, věnované České televizi.

12. ledna

jednala Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky na mimořádné schůzi o situaci v České televizi a novelizaci zákona o České televizi. V pořadí druhým usnesením o tom, že Česká televize neplní své poslání, odvolala sněmovna s okamžitou platností Radu České televize. Dále schválila výrazné změny v zákoně o České televizi a dočasně převzala pravomoci Rady České televize včetně pravomoci zvolit prozatímního ředitele České televize.

17. ledna

Ladislav Paluska, finanční ředitel České televize odvolaný Jiřím Hodačem, za delší nepřítomnosti Věry Valterové v České televizi oznámil, že je připraven z „provozních důvodů převzít řízení České televize na nezbytně nutnou dobu“. Jiřím Hodačem pověřený finanční ředitel České televize Jindřich Beznoska sdělil ČTK, že stávkové hlídky „obsadily prostory ředitelství České televize a na místo ředitele České televize dosadily Ladislava Palusku“.

17. ledna

mimořádná schůze Senátu Parlamentu České republiky k novele zákona o České televizi neschválila znění zákona, postoupené jí Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky, a zredukovala ho na ustanovení, které by sněmovně umožňovalo dočasně převzít pravomoci odvolané Rady České televize a zvolit prozatímního ředitele České televize.

18. ledna

se po schůzce předsedy Českomoravské konfederace odborových svazů Richarda Falbra s předsedou Nezávislé odborové organizace České televize Antonínem Dekojem a Věrou Valterovou odboráři „rozhodli“, že budou Věru Valterovou respektovat jako osobu pověřenou řízením České televize

23. ledna

Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR odmítla návrhy Senátu a schválila znění novely zákona o České televizi v podobě, na níž se usnesla 13. ledna 2001. Téhož dne zákon podepsal prezident České republiky Václav Havel.

24. ledna

Věra Valterová, pověřená zastupováním generálního ředitele České televize, vybrala k provedení forenzního auditu hospodaření České televize od roku 1992 vyžadovaného usnesením poslanců společnosti PriceWaterhouseCoopers a HZ Audit.

25. ledna

novela zákona o České televizi nabyla účinnosti zveřejněním ve Sbírce zákonů. Lhůta pro podávání návrhů kandidátů na prozatímního ředitele České televize do pondělí 29. ledna 2001 do 18:00 hodin. Návrhy mohli podávat poslanci či poslanecké kluby.

29. ledna

vybrala Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky sedm kandidátů na prozatímního ředitele České televize: Jiřího Balvína, Janu Bobošíkovou, Karla Kochmana, Michaela Kralerta, Vratislava Měchuru, Jiřího Mejstříka a Věru Valterovou. Jiří Mejstřík kandidaturu odmítl.

9. února

proběhlo v rámci mimořádné schůze Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky veřejné slyšení navržených kandidátů na post prozatímního ředitele České televize. Sněmovna svým usnesením vzala na vědomí rezignaci generálního ředitele České televize Jiřího Hodače a tajnou volbou zvolila prozatímním ředitelem České televize Jiřího Balvína.

10. února

podepsal prozatímní ředitel Jiří Balvín s představiteli Nezávislé odborové organizace České televize dohodu o ukončení stávky v České televizi. Ve 12:00 zmizel z obrazovek obou programů České televize nápis STÁVKA.

12. února

pověřil prozatímní ředitel České televize Jiří Balvín výkonem funkce ředitele programu Petra Kolihu a výkonem funkce finančního ředitele Petra Vašíčka. Prozatímní ředitel České televize také potvrdil smlouvu s auditorskou firmou PricewaterhouseCoopers, kterou za Českou televizi podepsala Věra Valterová.

15. února

oznámil prozatímní ředitel České televize Jiří Balvín ukončení billboardové kampaně, jejímž prostřednictvím se ČT omlouvala divákům za "porušení objektivitu, nevyváženost a zásahy do vysílání".

22. března

pověřil prozatímní ředitel České televize Jiří Balvín výkonem funkce ředitele zpravodajství České televize Zbyňka Honyse.

24. dubna

zpráva Svoboda projevu a informací v evropských médiích, schválená ve Štrasburku Parlamentním shromáždění Rady Evropy, dala nedávné události kolem České televize za příklad problémů, jimž čelí rozhlasové a televizní vysílání v zemích ucházejících se o vstup do Evropské unie.

27. dubna

odvolal ředitel Televizního studia Brno Zdeněk Drahoš vedoucího brněnské redakce zpravodajství České televize Jiřího Šindara. Vedením zpravodajství pověřil Petra Šuleře.

9. května

Rada České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání ve správním řízení proti České televizi, probíhající od 22. prosince 2000, předběžně konstatovala porušování zákona koncem roku 2000 a počátkem roku 2001 a vyžádala si stanovisko České televize.

11. května

se na závěr dvoudenního jednání ministrů kultury visegrádské skupiny (Maďarsko, Polsko, Slovensko, Česko) v Českém Krumlově ministři shodli v názoru na potřebu větší péče a pozornosti rozhlasu a televizi veřejné služby při nynější expanzi privátního sektoru v oblasti médií.

17. května

Senát Parlamentu České republiky schválil Zákon o rozhlasovém a televizním vysílání v podobě postoupené mu Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky.

25. května

zvolila Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky všech patnáct členů Rady České televize. Stali se jimi Bohumil Fanta, Helena Fibingerová, Zdeněk Forman, Milan Horálek, Zdena Hůlová, Svatopluk Karásek, Milan Knížák, Erazim Kohák, Petr Kučera, Ladislav Miler, Jan Mrzena, Jiří Presl, Jana Šilerová, Lucie Weisslová a Pavel Žáček.

28. května

členové Asociace televizních organizací (ATO) Česká televize, FTV Premiéra a TV3 a zástupci společnosti CET 21 a Asociace komunikačních agentur, připravujících se na vstup do ATO, jednomyslně určili vítězem tendru na realizátora nového peoplemetrového projektu agenturu Mediaresearch, která sdružuje firmy Lerach, YAD Systems a STEM/MARK. Nový projekt nahradí podobný, jenž končí v dubnu 2002, a mj. rozšíří počet měřených domácností z 600 na 1200.

30. května

si Rada České televize zvolila na prvním jednání předsedu Jana Mrzenu, 1. místopředsedkyni Zdeňku Hůlovou a 2. místopředsedu Bohumila Fantu.

31. května

zveřejnila společnost PricewaterhouseCoopers na svých internetových stránkách výsledky auditu hospodaření České televize od roku 1992, který proběhl na základě usnesení Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky ze 6. ledna 2001.

11. června

odvolal prozatímní ředitel České televize Jiří Balvín z funkce šéfredaktora publicistiky Martina Mrnku pro manažerské chyby.

12. června

uspořádala Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky uspořádala seminář o financování veřejnoprávních médií.

15. června

požádala Stálá komise pro sdělovací prostředky Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky Radu České televize, aby ji do 24. září informovala o výsledcích forenzního auditu hospodaření České televize a následně přijatých opatřeních.

21. června

si Rada České televize zvolila pětičlennou Dozorčí komisi, která je jejím poradním orgánem pro ekonomické záležitosti České televize. Po slyšení čtrnácti uchazečů byli zvoleni Ivan Dvořák, Jiří Korb, Hana Kučerová, Jiří Pártl a Miroslav Tajč.

1. července

pověřil prozatímní ředitel České televize Jiří Balvín Petra Erbena funkcí šéfproducenta uměleckých pořadů České televize. Dosavadní šéfproducent Karel Kochman odešel z této funkce na vlastní žádost.

3. července

Rada České televize schválila zadávací dokumentaci a vyhlásila tak výběrové řízení na generálního ředitele České televize.

18. července

Rada České televize zahájila práce na přípravě Výroční zprávy Rady České televize o hospodaření České televize v roce 2000 a projednala s prozatímním vedením České televize změny ve vysílacím schématu podzimu 2001.

1. srpna

Rada České televize zorganizovala ve spolupráci s prozatímním vedením České televize seminář na téma financování České televize a zahájila tak přípravné práce na sestavování rozpočtu podniku na následující kalendářní rok.

10. srpna

management České televize představil na tiskové konferenci na Kavčích horách programové schéma na podzim 2001.

22. srpna

Rada České televize na svém jednání schválila účetní závěrku a hospodářský výsledek za rok 2000, vzala na vědomí zprávu o výsledku hospodaření ČT za první pololetí roku 2001 a přijala řadu usnesení k aplikaci závěrů forenzního auditu České televize.

29. srpna

Rada České televize zorganizovala ve spolupráci s prozatímním vedením České televize seminář na téma programové schéma České televize

29. srpna

udělila Rada České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání České televizi za porušování zákona v době krize na přelomu let 2000 a 2001 pokutu ve výši dvou miliónů korun. Česká televize se proti tomuto rozhodnutí později odvolala.

19. září

oznámila Rada České televize, že přijala celkem 44 přihlášek do výběrového řízení na generálního ředitele České televize. Rada dále projednala výsledky forenzního auditu České televize a přijala k němu své stanovisko.

21. září

vyhlásil stávkový výbor Nezávislé odborové organizace České televize v Praze stávkovou pohotovost. Zdůvodnil ji „zastařováním“ zaměstnanců ze strany prozatímního vedení České televize. Jiří Balvín prohlásil krok stávkového výboru za neodůvodněný. Případ souvisel s otevřeným dopisem redaktora Martina Schmarcze prozatímnímu řediteli Jiřímu Balvínovi, v němž se Schmarz kriticky stavěl k udělení pokuty České televizi Radou České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání, a s následným pracovní právním postihem redaktora.

Od 1. do 17. října

se konala neveřejná slyšení kandidátů na funkci generálního ředitele České televize před Radou České televize.

15. října

jmenoval prozatímní ředitel České televize Jiří Balvín ředitelem Mezinárodního televizního festivalu Zlatá Praha Tomáše Šimerdu.

18. října

Česká televize zveřejnila na své internetové stránce pravidla vzájemné spolupráce mezi Českou televizí a autory či nezávislými výrobci.

19. října

zúžila Rada České televize počet kandidátů na generálního ředitele ČT z celkem 31 uchazečů na tři: Jiřího Balvína, Petra Sládečka a Martina Vadase.

24. října

se před Radou České televize uskutečnilo veřejné slyšení kandidátů na generálního ředitele České televize Petra Sládečka, Jiřího Balvína a Martina Vadase.

31. října

zvolila většinou deseti hlasů z patnácti Rada České televize Jiřího Balvína, který dosud zastával funkci prozatímního ředitele, generálním ředitelem České televize. V reakci na výsledek volby rezignoval na členství v Radě České televize Svatopluk Karásek.

7. listopadu

Rada České televize neschválila návrh rozpočtu ČT na rok 2002 předložený Jiřím Balvínem. Předpokládaný schodek 517 miliónů korun, který by vyčerpал rezervy vytvořené v dřívějších letech.

7. listopadu

Generální ředitel vyhlásil výběrová řízení na posty managementu České televize: finanční ředitel, ředitel zpravodajství, ředitel výroby, ředitel TS Brno, ředitel TS Ostrava.

14. listopadu

Výbor pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR přijal usnesení, v němž doporučil Poslanecké sněmovně vzít na vědomí Výroční zprávu o hospodaření České televize v roce 2000 a vyzval Radu České televize, aby při schvalování rozpočtu České televize na rok 2002 nepostupovala způsobem, který by předjímal rozhodnutí Poslanecké sněmovny v otázce koncesionářských poplatků. Současně požádal Radu České televize, aby ověřila zda skartování účetních dokladů nebylo v rozporu se zákonem o účetnictví a archivaci a zda-li není podezření ze spáchání trestného činu.

15. listopadu

se Jiří Balvín oficiálně ujal funkce generálního ředitele České televize. Toho dne vstoupila v platnost Smlouva o výkonu funkce generálního ředitele, uzavřená mezi ním a Českou televizí, kontrasignována předsedou Rady České televize Janem Mrzenou.

16. listopadu

Stálá komise pro sdělovací prostředky Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR doporučila sněmovně vzít na vědomí zprávu Rady České televize o hospodaření České televize v roce 2000

21. listopadu

si na žádost předsedy Jana Mrzeny Rada České televize zvolila třetího místopředsedu, jímž se stal Ladislav Miler.

28. listopadu

Rada České televize schválila rámcový návrh rozpočtu České televize na rok 2002 a zároveň si od generálního ředitele ČT Jiřího Balvína vyžádala předložení podrobného rozpočtu v nejkratší možné době.

28. listopadu

Rada České televize zahájila práce na přípravě nového Statutu České televize.

12. prosince

Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR vzala na vědomí Výroční zprávy Rady České televize o hospodaření České televize v roce 2001.

19. prosince

jmenoval generální ředitel České televize Jiří Balvín na základě výsledků výběrového řízení vyhlášeného 7. listopadu ředitelem zpravodajství České televize Zbyňka Honyse, který dosud tuto pozici zastával na základě prozatímního pověření.

19. prosince

jmenoval generální ředitel České televize Jiří Balvín na základě výsledků výběrového řízení ředitelem výroby Petra Erbeny.

19. prosince

Rada České televize uložila generálnímu řediteli první úkoly související s přípravou restrukturalizace podniku.

2.2. Popis české mediální krajiny v roce 2001 - Česká televize jako jedna z celoplošných plnoformátových televizních stanic

Podle § 3, odst. 1, písmeno a) zákona č. 483/1991 Sb. o České televizi, v platném znění, naplňuje Česká televize veřejnou službu v oblasti televizního vysílání zejména tím, že „*provazuje televizní vysílání dvou celoplošných televizních programů s využitím části kmitočtového spektra umožňující pokrytí území České republiky prostřednictvím pozemních vysílacích rádiových zařízení, popřípadě jiných technických prostředků*“. § 3, odst. 3, téhož zákona pak obsahuje definici: „*Celoplošným televizním programem se rozumí televizní program, jehož vysílání může přijímat alespoň 70% obyvatel České republiky počítaných podle údajů vyplývajících z posledního sčítání lidu*“. Pokrytí území České republiky signálem kterékoli televizní stanice lze v principu zjišťovat dvojím způsobem: technickým měřením a sociologickým průzkumem. Vzhledem k tomu, že evidentním úmyslem zákonodárce bylo zajistit dostupnost této služby uvedenému procentu obyvatel České republiky a nikoli definovat technické pokrytí územní České republiky signálem sítě vysílačů a převaděčů televizního vysílání, používá Rada České televize pro popis mediální krajiny výsledků sociologického výzkumu.

Dostupnost signálu jednotlivých televizních stanic prostřednictvím běžných přijímačů a způsob jejich příjmu hraje ve vnímání televizního vysílání diváky rozhodující roli. Chování televizních diváků je však podmíněno i dalšími technickými a ekonomickými předpoklady, z nichž je rozhodující vybavenost domácností televizory, umožňujícími využívat doplňkové služby, např. teletext a skryté titulky, stereofonní a duální vysílání atd., a další technikou, především videorekordéry, osobními počítači s přístupem na internet.

V roce 2001 více než tři čtvrtiny českých domácností vybavených televizory disponovaly jedním přijímačem a každá pátá měla dva televizory:

Počet televizorů v českých domácnostech 2001			
Počet TV domácností	1 televizor	2 televizory	3 a více televizorů
v tisících	2 918	764	96
v %	77,3	20,2	2,5
Zdroj: TAYLOR NELSON SOFRES FACTUM, s r.o.			

100 % TV domácností = 3 777 000

Žádný televizor nemělo v roce 2001 celkem 45 000 z 3 822 000 českých domácností, tedy 1,2 % všech domácností. Kromě toho je pro chování televizních diváků během kalendářního roku důležitá také možnost pobývat ve druhém, tj. víkendovém a prázdninovém domově. Tuto možnost u nás v roce 2001 mělo 19,1, % čili cca 731 tisíc všech domácností. Z nich 73,1 %, v absolutních číslech přibližně 534.000 mělo v druhých domovech stálý televizor a 5,9 % (čili 43.000) si jej tam pravidelně přiváželo.

Není bez zajímavosti, že ještě koncem roku 2001 vlastnilo 2,3 % všech českých domácností pouze černobílý televizor. Kvalita televizoru, způsob příjmu televizního signálu a další technické vybavení domácnosti sehrávají významnou roli v diváckém chování. Proto jsou údaje o tomto vybavení pro posuzování účinků a možností rozvoje televizního vysílání důležité.

**Technická úroveň televizorů
a četnost jejich doplňků
v českých TV domácnostech
2001**

	% TV domácností	Počet TV domácností
Jen černobílý televizor	2,3	89 000
Aspoň jeden barevný televizor	97,7	3 688 000
Přenosný televizor	14,2	535 000
Dálkový ovladač	87,0	3 286 000
Příjem teletextu	51,5	1 944 000
Stereofonní zvuk	34,3	1 295 000
Širokoúhlá obrazovka	12,1	455 000
Videorekordér	45,7	1 725 000
DVD přehrávač	19,9	754 000
Satelitní parabola	15,7	593 000
Kabelová přípojka	25,6	967 000
Videohry	23,9	903 000
Zdroj: TAYLOR NELSON SOFRES FACTUM, s r.o.		

100 % TV domácností = 3 777 000

Koncem roku 2001 představoval televizní signál ze sítě pozemních vysílačů a převaděčů nejrozšířenější zdroj příjmu televizního vysílání v České republice. Z údajů v následující tabulce je však zřejmé, že se tyto poměry mění. Více než pětina TV domácností přijímala televizní signál kombinovaným způsobem:

Způsoby příjmu TV signálu v českých domácnostech 2001		
	% TV domácností	Počet TV domácností
Anténou se signálem pozemních vysílačů	83,7	3 161 000
Satelitní parabolou	15,7	593 000
Kabelovou přípojkou	22,6	852 000
Zdroj: TAYLOR NELSON SOFRES FACTUM, s r.o.		

100 % TV domácností = 3 777 000

Prakticky stoprocentní dostupnost signálu vykazovaly koncem roku 2001 oba programy České televize a program TV NOVA. Program PRIMA TV poprvé překročil hranici devadesátiprocentní dostupnosti signálu. Všechny čtyři zmíněné televizní kanály tedy v roce 2001 vyhovovaly definici celoplošného televizního vysílání ve smyslu § 2, odst. 1), písmeno c) zákona č. 231/2001 o provozování rozhlasového a televizního vysílání.

Dostupnost signálu celoplošných TV programů⁶ v roce 2001		
Program	Možnost příjmu	
	% TV domácností	Počet TV domácností
ČT1	99,8	3 769 000
ČT2	98,2	3 709 000
NOVA	99,5	3 759 000
PRIMA	90,7	3 427 000
Zdroj: TAYLOR NELSON SOFRES FACTUM, s r.o.		

100 % TV domácností = 3 777 000

⁶ Citovaná data o dostupnosti signálu jsou údaji sociologického šetření. tzn. Vyjadřují mínění diváků o tom, jak jsou pro ně jednotlivé programy dostupné (nejsou založena na technicky přesném měření kvality signálu v různých místech ČR).

V souvislosti s postupným oslabováním jazykové bariéry vzrůstá od druhé poloviny 90. let minulého století postupně i v České republice počet těch, kteří sledují zahraniční televizní stanice. Proto se také na ně v posledních letech zaměřuje pozornost sociologických výzkumů. Ze zahraničních programů byl v roce 2001 na území České republiky nejdostupnější signál televizních vysílatelů ze sousedních zemí; dominovaly německé televizní stanice:

Možnost příjmu zahraničních televizních stanic v roce 2001 podle provenience⁷		
Programy	Možnost příjmu	
	% TV domácností	Počet TV domácností
České	99,9	3 773 000
Německé	30,2	1 142 000
Slovenské	20,2	763 000
Polské	15,5	585 000
Rakouské	14,9	563 000
Satelitní, kabelové a jiné	48,8	1 842 000
Zdroj: TAYLOR NELSON SOFRES FACTUM, s r.o.		

⁷ Citovaná data o dostupnosti signálu jsou údaji sociologického šetření. tzn. Vyjadřují mínění diváků o tom, jak jsou pro ně jednotlivé programy dostupné (nejsou založena na technicky přesném měření kvality signálu v různých místech ČR).

Za čtyřmi celoplošnými programy - jak ukazuje tabulka na další straně - koncem roku 2001 následovalo s větším odstupem dalších 36 (uvádíme prvních 30) stanic, jejichž signál byl dosažitelný pro 200 a více tisíc televizních domácností:

Dostupnost signálu dalších TV programů v České republice (možnost příjmu pro 200 a více tisíc TV domácností) v roce 2001		
Poř.	Program	Možnost příjmu
		% TV domácností Počet TV domácností
1	TV 3	29,5 1 115 000
2	EUROSPORT	21,2 799 000
3	PRO 7	20,8 787 000
4	SAT 1	19,9 752 000
5	RTL 2	19,4 734 000
6	ZDF	17,8 671 000
7	ARD	17,5 660 000
8	TVP 1	15,2 573 000
9	ÖRF 1	14,3 540 000
10	STV 2	13,9 525 000
11	STV 1	13,8 523 000
12	TVP 2	13,4 506 000
13	MAX1	13,1 496 000
14	RTL 7	13,0 490 000
15	HALLMARK	12,8 484 000
16	ÖRF 2	12,7 478 000
17	SUPERMAX	12,4 469 000
18	Markíza	12,0 454 000
19	DSF	11,9 448 000
20	MTV EUROPE	10,8 407 000
21	3 SAT	10,7 406 000
22	BAYERN 3	9,6 363 000
23	RTL TELEVISION	9,5 357 000
24	CNN INTERNATIONAL	8,9 338 000
25	VOX	8,8 331 000
26	VIVA	8,2 311 000
27	POLSAT	8,0 304 000
28	HBO	7,8 296 000
29	DISCOVERY	7,7 289 000
30	CARTOON NETWORK	7,1 269 000

Čas, který diváci věnují sledování televize, je ve skutečnosti kratší než čas trávený u televizorů obecně. Nezahrnuje totiž ještě další druhy využívání televizorů, z nichž nejvýznamnější jsou sledování teletextu a videa. Teletext využívalo v roce 2001 minimálně jednou týdně 64,7 % domácností, tj. v absolutních číslech přibližně 1.257.000 domácností vybavených televizory schopnými přijímat teletext. Přitom 15,0 % (tj. 292.000) domácností teletext vůbec nesledovalo, třebaže disponovalo příslušně vybaveným televizorem.

Frekvence sledování teletextu⁸ v domácnostech s touto vybaveností 2001						
Denně	Několikrát týdně	Jednou za týden	Jednou za 14 dnů	Jednou měsíčně	Méně často	Vůbec nikdy
21,1 %	25,9 %	17,7 %	5,0 %	4,6 %	10,8 %	15,0 %
410 000	503 000	344 000	98 000	89 000	209 000	292 000
Zdroj: TAYLOR NELSON SOFRES FACTUM, s r.o.						

100 % domácností s teletextem = 51,5 % TV domácností = 1 944 000 TV domácností

Délka sledování teletextu v domácnostech s touto vybaveností 2001			
Do 5 minut	6-15 minut	15-30 minut	Více než 30 minut
27,7 %	51,4 %	16,2 %	4,8 %
458 000	849 000	267 000	79 000
Zdroj: TAYLOR NELSON SOFRES FACTUM, s r.o.			

100 % domácností s teletextem = 51,5 % TV domácností = 1 944 000 TV domácností

Pro hodnocení služeb, které Česká televize poskytuje podle § 3, odst. 1, písmeno h) (*teletextové služby*) je důležité, že v roce 2001 vyhledávali diváci v České republice teletext ČT 1 více než teletext TV NOVA a že příjem teletextu ČT 2 převyšoval míru zájmu o teletext PRIMA TV. Česká televize byla v roce 2001 z pohledu diváků nejúspěšnějším poskytovatelem teletextových služeb v České republice:

Využívání teletextu v České republice v roce 2001					
TV domácnosti	ČT1	ČT2	TV NOVA	PRIMA TV	TV3
v tisících	1 753 000	1 453 000	1 659 000	1 271 000	79 000
v %	90,2	74,8	85,3	65,4	4,1
Zdroj: TAYLOR NELSON SOPRES - ATO					

100 % domácností s teletextem = 51,5 % TV domácností = 1 944 000 TV domácností

⁸ Přibližně 23,2 % domácností vybavených teletextem využívalo v roce 2001 službu skrytých titulků.

Z pohledu České televize je neméně důležité rovněž to, že v roce 2001 byl teletext na ČT1 nejčastěji sledovaným teletextem:

Nejčastěji sledovaný teletext 2001				
TV domácnosti	ČT1	ČT2	TV NOVA	PRIMA TV
v tisících	968 000	83 000	563 000	38 000
v %	58,6	5,0	34,1	2,3
Zdroj: TAYLOR NELSON SOPRES - ATO				

100 % domácností s teletextem = 51,5 % TV domácností = 1 944 000 TV domácností

Tento statisticky prokazatelný úspěch je podmíněn i tím, že Česká televize soustavně vyhodnocuje, o jaké služby mají televizní diváci - uživatelé teletextu - největší zájem, a přizpůsobuje svou nabídku jejich poptávce. V roce 2001 uživatelé teletextu projevovali nejintenzivnější zájem o informace o počasí, informace o sportovních událostech a informace o programové nabídce televize:

Frekvence zájmu o jednotlivé typy informací z nabídky teletextu v domácnostech s touto vybaveností 2001						
Zprávy Z domova	Zprávy ze světa	Informace o počasí	Sportovní informace	Informace z kultury	Informace z ekonomiky	Inzerce
47,5 %	40,7 %	69,7 %	65,3 %	18,8 %	14,2 %	22,8 %
Kurzovní lístky a burzovní zprávy		Informace z oblasti zájmů a koníčků		Informace pro sázkaře	Hry a soutěže	TV programy
12,7 %		32,3 %		24,3 %	19,1 %	62,9 %
Zdroj: TAYLOR NELSON SOFRES FACTUM, s r.o.						

100 % domácností s teletextem = 51,5 % TV domácností = 1 944 000 TV domácností

Jiné informace než ty, které jsou uvedeny v tabulce, vyhledává v teletextu 3,6 % domácností s teletextem.

Koncem roku 2001 bylo domácností vybavených videorekordérem o 5,8 % (tj. cca 219.000) méně než domácností vybavených televizorem s teletextem. Alespoň jednou týdně sledovalo video 58,1 % (tj. cca 1.012.000) domácností disponujících touto technikou, což je o cca 245.000 méně než těch, které aspoň jednou týdně užívají teletext.

Frekvence sledování videa v domácnostech s touto vybaveností 2001						
Denně	Několikrát týdně	Jednou za týden	Jednou za 14 dnů	Jednou měsíčně	Méně často	Vůbec nikdy
7,0 %	24,3 %	26,8 %	15,9 %	12,1 %	11,7 %	2,3 %
122 000	423 000	467 000	277 000	210 000	203 000	40 000
Zdroj: TAYLOR NELSON SOFRES FACTUM, s r.o.						

100 % domácností s videem = 48,7 % TV domácností = 1 725 000 TV domácností

Většina domácností vybavených videem (celkem 84,1 %, tj. v absolutních číslech 1.431.000) je v průměru sleduje jednu a více hodin. Tato skutečnost ukazuje, že videopřehrávač zpravidla funguje jako domácí kino:

Průměrná doba sledování videa v domácnostech s touto vybaveností 2001			
Do 30 minut	30-60 minut	1 - 2 hodiny	Více než 2 hodiny
1,8 %	14,2 %	67,9 %	16,2 %
30 000	241 000	1 156 000	275 000
Zdroj: TAYLOR NELSON SOFRES FACTUM, s r.o.			

100 % domácností s videem = 45,7 % TV domácností = 1 725 000 TV domácností

V roce 2001 téměř dvě třetiny domácností vybavených videorekordérem využívaly toto zařízení k nahrávání pořadů z televizního vysílání. Každá šestá takto vybavená domácnost si však pořady z televizního vysílání nenahrávala:

Využívání videa k nahrávání pořadů z televizního vysílání v domácnostech s touto vybaveností v roce 2001			
Pravidelně	Občas	Náhodně	Ne
12,9 %	50,3 %	19,9 %	16,8 %
219 000	857 000	339 000	287 000
Zdroj: TAYLOR NELSON SOFRES FACTUM, s r.o.			

100 % domácností s videem = 45,7 % TV domácností (= 1 725 000 TV domácností)

Z programové nabídky televizních stanic si diváci nahrávali nejčastěji dramatické pořady a pořady pro děti. Další v pořadí zájmu byly pořady přírodopisné a sportovní:

Využívání videa k nahrávání pořadů v roce 2001			
dramatických	přírodopisných	dokumentárních	sportovních
83,9 % *)	37,4 %	23,9 %	28,5 %
1 187 000	530 000	339 000	403 000
zpravodajských	publicistických	pro děti	jiných
7,9 %	10,4 %	44,9 %	9,0 %
112 000	148 000	635 000	128 000
Zdroj: TAYLOR NELSON SOFRES FACTUM, s r.o.			

*) % domácností, které využívají videa k nahrávání TV pořadů

100 % domácností nahrávajících si TV pořady = 1 415 000 (= 82 % domácností s videem)

100 % domácností s videem = 1 725 000 TV domácností (= 45,7 % TV domácností)

Vzhledem k tomu, že v domácnostech se běžně nahrává víc typů pořadů než jeden, činí součet 245,9 %.

O diváckém chování mnohé napovídá i přístup k archivování pořízených nahrávek. V roce 2001 z televizních pořadů nahraných videem sloužily divákům pouze k přehrání zhruba tři pětiny nahrávek; jen dvě pětiny nahrávek domácnosti archivovaly:

Nakládání s videozáznamy z televizního vysílání v České republice v roce 2001		
Domácnosti nahrávající TV pořady	Pouze přehrání	Archivování
v %	60,5	39,5
v tisících	856 000	559 000
Zdroj: TAYLOR NELSON SOFRES FACTUM, s r.o.		

100 % domácností s videem = 45,7 % TV domácností = 1 725 000 TV domácností

Výše shrnuté statistické údaje o možnostech příjmu televizního vysílání a využívání dalších služeb s ním spojených v České republice v roce 2001 vytvářejí referenční rámec pro posuzování služby, kterou v tomto roce Česká televize poskytovala divákům a plátcům televizních poplatků. Proto podle názoru Rady České televize musejí tvořit nedílnou součást Výroční zprávy o činnosti České televize podle § 8, odst. 2, zákona č. 483/1991 Sb. o České televizi, v platném znění.

2.3. Služba České televize veřejnosti tvorbou a šířením televizních programů

Česká televize má zákonem stanoven poměrně obsáhlý výčet služeb, které je povinna poskytovat. Pro většinu televizních diváků a plátců televizních poplatků v České republice je rozhodujícím kritériem pro hodnocení toho, jak televize veřejné služby plní své poslání, způsob, jímž Česká televize naplňuje ustanovení § 1, odst. 1, písmeno a) zákona č. 483/1991 Sb. o České televizi, tedy jak „*provozuje televizní vysílání dvou celoplošných televizních programů*“.

2.3.1. Strategie programového schématu České televize v roce 2001

Události na přelomu let 2000/2001 způsobily, že v lednu a v první polovině února 2001 nebyla v České televizi obsazena funkce ředitele programu. Stalo se tak v okamžiku, kdy od 1. ledna 2001 vstoupilo v platnost nové vysílací schéma a bylo třeba rychle prověřit jeho fungování a přijmout potřebné úpravy na základě zkušeností a znalosti diváckého ohlasu na programové inovace. Teprve od 2. čtvrtletí roku 2001 mohla Česká televize začít systematicky vyhodnocovat získané údaje a začít s nimi koncepčně pracovat.

Do formulování dlouhodobé programové strategie České televize v průběhu roku 2001 vstoupil také nový zákon č. 231/2001 Sb. o provozování rozhlasového a televizního vysílání, který v § 42, 43 a 44 v principu přejímá ustanovení článků 5 a 6 Směrnice Rady Evropských společenství č. 89/552 EEC, novelizovanou direktivou Evropské komise č. 97/36/EC. Zákon o provozování rozhlasového a televizního vysílání od roku 2001 ukládá v § 42 provozovatelům vysílání „*tam, kde je to proveditelné*“ vyhradit pro evropská díla „*nadpoloviční podíl celkového vysílacího času každého svého programu*“. Česká televize citovaná ustanovení zákona v roce 2001 splnila a vyhověla by jejich kritériím i dříve.⁹ Ve chvíli, kdy se tyto požadavky staly součástí platné české právní normy, však Česká televize musela přijmout takovou programovou strategii, která by jejich splnění zajistila i v nadcházejících letech. Proto při koncipování programové strategie, vyjádřené ve vysílacích schématech a ve výrobním úkolu, vycházela už od července 2001 také z této legislativní změny.

Hlavním problémem stanovení programové strategie České televize v letech 1999 až 2001 byla častá diskontinuita v řízení, provázená mnohdy protichůdnými názory po sobě následujících ředitelů na optimální podobu vysílacího schématu a programové sklady. Přitom výroba a vysílání pořadů plnoformátové televizní stanice s vysokým podílem vlastní tvorby musí být založena na dlouhodobých (nejméně dvou až tříletých) plánech, postavených na reálných ekonomických možnostech instituce. Struktura vysílacích schémat zároveň musí být relativně pevná a musí respektovat některé zákonitosti, např. specifické požadavky diváků na určité typy pořadů v rozličných časových pásmech. Přes neobyčejně komplikovanou situaci, v níž se Česká televize na přelomu let 2000/2001 ocitla, se podařilo alespoň hlavní zásady programové strategie, formulované už na jaře 2000 v návaznosti na tradiční model televize veřejné služby, jak se v České republice vyvinul po roce 1995, zachovat a od září 2001 dále rozvíjet.

⁹ Podle § 46 zákona č. 234/2001 Sb. o provozování rozhlasového a televizního vysílání se za evropská díla považují nejen „*díla pocházející z členských států Evropských společenství*“ a z evropských států, které sice nejsou členskými státy Evropských společenství, ale jsou stranami Evropské úmluvy o přeshraniční televizi Rady Evropy, ale také „*díla pocházející z České republiky*“. Do celkového vysílacího času, z něhož se určuje podíl času vyhrazeného pro evropská díla, se nezapočítává vysílací čas zpravodajských pořadů, sportovních událostí, teletextu, soutěží, teletextu, reklamy a teleshoppingu (viz § 42 zákona č. 234/2001 Sb. o provozování rozhlasového a televizního vysílání).

V roce 2001 působila Česká televize jako součást dlouhodobě stabilního duálního systému televizního vysílání v České republice. Vysílala na dvou vzájemně koordinovaných celoplošných televizních okruzích, z nichž každý plnil poněkud odlišné poslání.

Vysílací okruh ČT 1 byl koncipován jako většinový televizní kanál veřejné služby, který plní dvě v zásadě protichůdné role: na jednu stranu usiluje o to, aby atraktivní programovou nabídkou v hlavním vysílacím čase oslovil co nejširší okruh televizních diváků - plátců televizních poplatků, na druhou stranu v ostatních vysílacích časech nesl těžiště služby menšinám definovaným osudem, tj. tělesně a smyslově postiženým, seniorům, národnostním a etnickým menšinám, dětem vychovávaným mimo rodinné prostředí atd. Nutnost soustředit oba tyto druhy služby veřejnosti televizním vysíláním na ČT 1 vznikla historicky, neboť ještě v letech 1995 - 1997 existoval výrazný rozdíl mezi pokrytím území České republiky signálem ČT 1 a ČT 2.

Je logické, že službu, usilující o co nejširší veřejný ohlas, umístí vysílatel na ten vysílací okruh, který může oslovit širší okruh potenciálních diváků. Těžištěm této části služby veřejnosti bylo v roce 2001 vysílání děl původní české dramatické televizní tvorby. Typickým příkladem bylo prvních třináct dílů nového televizního seriálu *Četnické humoresky* z produkce Televizního studia Brno. Na ČT 1 nasazovala v roce 2001 Česká televize také hlavní publicistické a diskusní pořady; jako nový formát přinesla týdeník *Bez imunity*. ČT 1 však nesloužil jen službě nejširší veřejnosti. Vysílatel veřejné služby musí také respektovat skutečnost, že příslušníci menšin definovaných osudem žijí na celém území státu a nemůže službu jim adresovanou odsunout na vysílací okruh, který v některých částech republiky není (respektive na počátku 2. poloviny 90. let minulého století nebyl) dostupný. I když bylo v roce 2001 pokrytí území České republiky signálem vysílacího okruhu ČT 2 srovnatelné s ČT 1, Česká televize respektovala přirozený konzervativismus televizních diváků a toto členění své služby zachovala.

Vysílací okruh ČT 2 je od září 1995 koncipován jako výběrový a tuto tradici dodržel i v roce 2001. Rovněž ČT 2 sloužil v roce 2001 z pohledu České televize jako vysílatele dvěma odlišným účelům a dvojímu publiku: ve většině svého vysílacího času byl zaměřen na dokumenty, pořady o vědě a kultuře, umění a jednoúčelové vzdělávací pořady (zejména jazykové kurzy), ale po nezanedbatelnou dobu sloužil také sportovním divákům. Při přenosech významných sportovních událostí využívá Česká televize v maximální míře možnosti paralelního vysílání na dvou vysílacích okruzích a uspokojuje současně jak publikum sportovních soutěží a utkání, tak tu část diváků, která o sportovní události nemá zájem. Toto využívání vysílacího okruhu ČT 2 umožňuje České televizi vysílat sportovní přenosy i z těch druhů sportů, které nezajímají statisticky významnou část českých televizních diváků a proto nejsou atraktivní pro komerční televizní stanice. Sportovní přenosy tohoto druhu tedy v roce 2001 nesporně představovaly službu veřejnosti *sui generis*.

Vysílací schéma ČT 2 prodělalo podstatnou změnu, když Česká televize od září 2001 přemístila tematické večery ze soboty na neděli. Na sobotní večery tak mohla vrátit přenosy a záznamy časově náročných divadelních představení, koncertů atd., aniž by se zpronevěřila svému poslání a vzdala se významné programové novinky, kterou zavedla v posledních letech. Přemístěním významných historických dokumentů do programové nabídky ČT 1 zároveň Česká televize uvolnila na ČT 2 větší prostor umění a kultuře a dále zvýšila programovou variabilitu tohoto televizního kanálu. V novém programovém schématu ČT 2 se v roce 2001 objevily základní konstrukční prvky, předjímající změnu, plánovanou na rok 2002. Ta by měla přinést dvojí efekt: zajistit, aby úspěšný zpravodajský formát „21“ pokračoval v inovované podobě na ČT 1 a doplnil tak nabídku zpravodajských pořadů tohoto většinového televizního okruhu, a posílit charakter ČT 2 jako vzdělávacího a dokumentárního televizního kanálu a posunout jej dále k obdobným zahraničním stanicím, zejména *La Sept/ARTE*.

2.3.2. Důležité momenty ve vysílání České televize v roce 2001

2. ledna

vstoupilo v platnost nové vysílací schéma České televize. ČT2 zahájila vysílání tří nových zpravodajských publicistických pořadů, REGIONY, ČERNÁ A BÍLÁ a PŘESČAS.

2. ledna

vedla ČT2 první z deseti dílů maďarsko-britského seriálu RICHARD WAGNER.

4. ledna

vysílala ČT1 v hlavním večerním vysílacím čase první epizodu nového třináctidílného seriálu ČETNICKÉ HUMORESXY.

4. ledna

vedla ČT1 první vydání diskusního pořadu BEZ IMUNITY.

9. ledna

vedla ČT2 první vydání diskusního pořadu POHLED ZVENKU, v němž dění v České republice komentovali zahraniční novináři zde působící.

10. ledna

vedla ČT2 první ROZHOVORY Jarmily Balážové na téma národní a osobní identity s lidmi různých národností a z různých etnických skupin.

22. ledna

vedla ČT2 dokument PAMĚŤ ANDĚLA o setkání francouzského architekta Jeana Nouvela s Prahou při stavbě obchodního centra na Smíchově.

27. ledna

vedla ČT2 komponovaný blok VEČER NA TÉMA FEBIOFEST.

28. ledna

měla na ČT1 premiéru nová zábavná soutěž CESTA NA STŘÍBRNÉ PLÁTNO, věnovaná historii a současnosti českého filmu.

29. ledna

vysílala ČT2 premiéru dokumentu PŘÍBĚHY MORAVSKÝCH ŽIDŮ.

31. ledna

vedla ČT1 na závěr 1. pololetí školního roku tradiční DIKTÁT, zábavnou prověrku znalostí českého pravopisu.

10. února

vedla ČT2 komponovaný blok pořadů VEČER NA TÉMA GLOBALIZACE.

17. února

se na ČT1 uskutečnil přímý přenos jubilejního desátého vyhlášení výsledků ankety o nejpopulárnějších osobnostech českých televizních stanic TÝTÝ, moderovaný Markem Ebenem.

28. února

zahájila ČT1 prvním dílem vlastivědné putování POČESKU, jehož průvodcem byl Václav Žmolík.

3. března

vedla ČT1 přímý přenos z udělování cen České filmové a televizní akademie ČESKÝ LEV 2000. Nejvyšší počet ocenění, pět, získal snímek režiséra Jana Hřebejka MUSÍME SI POMÁHAT, vyrobený v koprodukcí České televize.

6. března

vedla ČT1 v hlavním večerním vysílacím čase premiéru slovinsko-českého dokumentu režisérky Janji Glogovacové TITOVA CESTA o životních osudech charismatického politika.

16. března

zahájila ČT2 premiérou prvního dílu třináctidílný dokumentární cyklus ALTERNATIVNÍ KULTURA, mapující neoficiální evropskou a americkou kulturní scénu druhé poloviny 20. století.

20. března

vysílala ČT1 první snímek nového dokumentárního cyklu ŽENY NA PŘELOMU TISÍCILETÍ, portrét operní pěvkyně Dagmar Peckové, nazvaný FORTE A PIANA.

24. března

vysílala ČT1 tradičně v přímém přenosu z Národního divadla v Praze VYHLÁŠENÍ CEN THÁLIE 2000.

24. března

zahájila ČT2 prvním dílem vysílání magazínu pro rodiče RODINA ŠKOLOU POVINNÁ.

2. dubna

vedla ČT1 v premiéře první epizodu druhé řady seriálu ZDIVOČELÁ ZEMĚ podle stejnojmenné knihy Jiřího Stránského.

2. dubna

vedla ČT2 analytický dokument SÁGA ROMŮ 1950 - 2000.

16. dubna

vyvrcholila finanční sbírka ve prospěch ohrožených dětí velkým zábavným pořadem POMOZTE DĚTEM, vysílaným v přímém přenosu na ČT1.

5. května

vedla ČT1 pilotní díl seriálu o nejslavnějších sportovcích 20. století SLÁVA VÍTEŽŮM.

Od 6. do 10. května

Se na pražském Žofíně uskutečnil už 38. ročník Mezinárodního televizního festivalu Zlatá Praha, pořádaný Českou televizí a specializovaný na televizní pořady s hudební a taneční tematikou. Ředitelem festivalu byl Stanislav Vaněk

11. května

se na závěr dvoudenního jednání ministrů kultury visegrádské skupiny (Maďarsko, Polsko, Slovensko, Česko) v Českém Krumlově ministři shodli v názoru na potřebu větší péče a pozornosti rozhlasu a televizi veřejné služby při nynější expanzi privátního sektoru v oblasti médií.

17. května

vysílala ČT1 nový zábavný pořad o společenském chování a vztazích mezi lidmi NA HOLKY SE NEPÍSKÁ.

27. května

vedla ČT2 nejnovější inscenaci opery Leoše Janáčka VĚC MAKROPULOS z Mahenova divadla v Brně.

1. června

vysílala ČT1 přímým přenosem závěrečný večer 41. ročníku Mezinárodního festivalu filmů pro děti a mládež ZLÍN 2001 ANEB KDYŽ VELCÍ BYLI MALÍ.

11. června

vedla ČT2 cestopisný dokument SIBIŘ - DUŠE V MUZEU.

23. června

pokračovala ČT2 v tradici tematických programových bloků VEČEREM NA TÉMA... SVÁTEK HUDBY.

27. června

se na ČT1 uskutečnil další DIKTÁT, tentokrát u příležitosti ukončení školního roku.

1. července

pověřil prozatímní ředitel České televize Jiří Balvín Petra Erbenou funkcí šéfproducenta uměleckých pořadů České televize. Dosavadní šéfproducent Karel Kochman odešel z této funkce na vlastní žádost.

14. července

vedla ČT1 přímý přenos ze slavnostního večera na závěr MEZINÁRODNÍHO FILMOVÉHO FESTIVALU KARLOVY VARY 2001.

28. července

vedla ČT2 VEČER NA TÉMA... ANIMOVANÝ FILM.

23. srpna

připomněla ČT2 dokumentem NAŠI ZE SUDBURY výročí srpnové okupace Československa z roku 1968 a způsob, jímž tato událost ovlivnila osudy mnohých lidí.

28. srpna

vysílala ČT2 v souvislosti se změnou struktury regionálního zpravodajství v programovém schématu naposledy magazín REGIONY.

1. září

zahájila ČT2 prvním dílem vysílání desetidílného dokumentárního cyklu NEZNÁMÁ ZEMĚ - SVĚT PODLE HEYERDAHLA.

4. září

vysílala ČT1 poprvé tradiční VEČERNÍKY v novém vysílacím čase a takřka dvojnásobné stopáži.

7. září

vedla ČT2 v premiéře první díl třináctidílného dokumentárního cyklu LEGENDY FOLKU A COUNTRY.

10. září

vedla ČT1 první z deseti dílů nového původního seriálu ŠÍPKOVÁ RŮŽENKA.

11. září

změnila Česká televize operativně ve velkém rozsahu svou odpolední a večerní programovou skladbu v souvislosti s teroristickými útoky na Světové obchodní centrum v New Yorku a budovu Pentagonu ve Washingtonu.

15. září

vysílala ČT2 záznam koncertu České filharmonie DEN ANTONÍNA DVOŘÁKA.

22. září

přinesla ČT2 záznam koncertu POCTA BAROKU z Maškarního sálu krumlovského zámku.

23. září

oslavila ČT2 100. výročí narození prvního českého nositele Nobelovy ceny za literaturu VEČEREM NA TÉMA... JAROSLAV SEIFERT.

26. září

vysílala ČT1 tradičně v přímém přenosu DOBROČINNOU AKADEMII ANEB PARAPLE 2001.

2. října

zahájila ČT2 premiérou prvního dílu vysílání dokumentárního cyklu BBC a Discovery NADPŘIROZENÉ JEVY VE SVĚTLE VĚDY.

14. října

se na ČT1 opět uskutečnil tradiční přímý přenos ze 111. ročníku dostihu VELKÁ PARDUBICKÁ.

23. října

publikovala Česká filmová a televizní akademie své rozhodnutí nominovat snímek Tmavomodrý svět režiséra Jana Svěráka na cenu americké Akademie filmových umění Oscar. Film vznikl za přispění České televize.

28. října

vysílala ČT1 v premiéře film PRAMEN ŽIVOTA.

12. listopadu

vedla ČT2 dokument BÝT ROMEM, shrnující pět let usilování, nadějí i zklamání romského hudebníka a aktivisty Vojty Lavičky.

18. listopadu

vedla ČT2 řadu dokumentů o reflexi událostí ze 17. listopadu 1989, spojenou do VEČERA NA TÉMA... JAK SE VYPOŘÁDAT S VÝROČÍM.

19. listopadu

vysílala ČT1 přímý přenos ze slavnostního večera ATLET ROKU.

29. listopadu

vedla ČT2 dokument PEKLO NA ZEMI, svědectví českých Židů, kteří přežili holocaust.

2. prosince

zahájila ČT1 tradiční řadu čtyř ADVENTNÍCH KONCERTŮ.

21. prosince

vedla ČT1 přímý přenos galavečera SPORTOVNÍ HVĚZDY ROKU, jehož součástí bylo vyhlášení výsledků anket Sportovec roku 2001 a Sportovní hvězda České televize.

21. prosince

Česká filmová a televizní akademie (ČFTA) zveřejnila na internetové stránce www.televizniceny.cz Výsledky zkušebního nultého ročníku výročních Televizních cen. Všechny ceny získaly pořady České televize.

24. prosince

se nejsledovanějším českým televizním pořadem na Vánoce stala pohádka PRINCEZNA ZE MLEJNA II., vysílaná od 19.30 na ČT1.

31. prosince

vedla ČT1 zábavný pořad SLOUŽÍME LIDU o známých politicích v neobvyklých rolích ve službách veřejnosti.

2.3.3. Obraz vysílání České televize v roce 2001

S výjimkou roku 1996, kdy se plně projevíly dopady snížení reálných příjmů České televize v letech 1994 a 1995, objem vysílání České televize až do roku 2000 neustále vzrůstal. Od 1. září 1997 kdy Česká televize zahájila celodenní vysílání na programu ČT 1 bylo další rozšiřování její celkové vysílací plochy možné pouze díky růstu objemu vysílání ČT2. V důsledku toho rostl také podíl vysílání tohoto programu na celkové vysílací ploše: v roce 1997 se blížil 44 %, v roce 1998 překročil 45 %.

K 1. únoru 1999 zahájila Česká televize čtyřadvacetihodinové vysílání také na vysílacím okruhu ČT, který v důsledku toho v roce 2000 dosáhl hranice 50 %. Rekordní vysílací plocha 17.568 hodin v roce 2000 byla dána tím, že šlo o přestupný rok. Zdánlivý pokles na 17.520 hodin v roce 2001 představuje při čtyřadvacetihodinovém vysílání na dvou programech mimo přestupný rok nejvyšší dosažitelný objem vysílání.

Celková vysílací plocha České televize¹⁰ v letech 1992 - 2001						
Rok	ČT1		ČT2		Úhrnem ČT1 + ČT2	
	Celkem hodin	Denní průměr hodin	Celkem hodin	Denní průměr hodin	hodin	%
1992	5080	13,9	4918	13,4	9998	57,1
*)	2599	7,1	4862	13,3	7461	42,6
1993	7164	19,6	6133	16,8	13297	75,9
1994	8760	24,0	6576	18,0	15336	87,5
1995	8609	23,6	6760	18,5	15369	87,7
1996	8724	23,8	6464	17,7	15188	86,7
1997	8749	23,9	6772	18,6	15524	88,6
1998	8760	24,0	7269	19,9	16029	91,5
1999	8760	24,0	8637	23,7	17397	99,3
2000	8784	24,0	8784	24,0	17568	100,3
2001	8760	24,0	8760	24,0	17520	100,0
Zdroj dat: Analýza programu a auditoria						

*) rok vzniku České televize

¹⁰ Procenta úhrnu v jednotlivých letech jsou ve vztahu k objemu vysílání v roce 2001 (ten je považován za 100 %). Roky 1992, 1996 a 2000 byly přestupné (tj. měly 366 místo běžných 365 dní). V roce 1992 I. program jako federálně šířený nesl značku F1 a II. program jako český měl značku ČTV. Údaje o vysílací ploše za rok 1992 jsou ve dvou řádcích: na prvním řádku představují úhrnný objem vysílací plochy daný rozsahem vysílání jak České televize, tak i dalších dvou vysílatelů - federální ČST a Slovenské televize; druhý řádek obsahuje data o vysílání pouze České televize.

Podíl Televizního studia Brno a Televizního studia Ostrava na celkové ploše vysílání České televize v roce 2001

Podíl studií v Brně a Ostravě v roce 2001 ve srovnání s rokem 2000 zaznamenal mírný pokles: v případě Ostravy o 0,2 % a v případě Brna o 0,8 %. Obě studia přispěla do vysílání České televize celkem 1.555 hodinami. z toho na Ostravu připadlo 778 hodin (což je o 31 hodinu méně než v roce 2000) a na Brno 779 hodin (což znamená o 133 hodiny méně než v roce 2000).

Podíl studií na celkové vysílací ploše České televize v roce 2001 (v hodinách a v procentech)						
	Plocha ČT1		Plocha ČT2		Celková plocha	
	v hod.	v %	v hod.	v %	v hod.	v %
Praha	7906	90,3	8058	92,0	15964	91,2
Brno	396	4,5	381	4,3	777	4,4
Ostrava	458	5,2	321	3,7	779	4,4
Celkem	8760	100,0	8760	100,0	17520	100,0
Zdroj dat: Analýza programu a auditoria						

Poměr premiér a repríz ve vysílání České televize v roce 2001

Ve vysílání České televize poprvé v roce 1998 zaznamenaly reprízy převahu nad premiérami. Byla to převaha v poměru 1 : 0,9. Vzhledem k tomu, že v průběhu roku 1999 došlo k uplatnění celodenního vysílání na obou programech, se tato převaha repríz nad premiérami dále zvětšila a zároveň také stabilizovala: v roce 1999 na poměr 1 : 0,74, v roce 2000 na poměr 1 : 0,75 a v roce 2001 na poměr 1 : 0,72.

Podíl premiér a repríz ve vysílání České televize v roce 2001						
	Plocha ČT1		Plocha ČT2		Celková plocha	
	v hodinách	v %	v hodinách	v %	v hodinách	v %
Premiéry	3260	37,2	4052	46,3	7312	41,7
Reprízy	5500	62,8	4708	53,7	10208	58,3
Celkem	8760	100,0	8760	100,0	17520	100,0
Zdroj dat: Analýza programu a auditoria						

Původ pořadů, které Česká televize vysílala v roce 2001

V souladu s programovými záměry České televize z roku 2000 stoupl v roce 2001 podíl vlastních pořadů ve vysílání České televize oproti roku 2000 celkově o 4,7 %. Kleslo procento pořadů převzatých, a to jak domácího původu (o 0,8 %), tak zahraniční provenience (o 3,9 %). Z hlediska ustanovení § 43 a § 44 zákona č. 231/2001 Sb. o provozování rozhlasového a televizního vysílání je důležité, že Česká televize posílila zastoupení tvorby, která pro ni vzniká na zakázku u nezávislých producentů o 0,5 % a koprodukcí o 0,9 % ve svém vysílání. Limity zastoupení evropských děl, stanovené touto normou, Česká televize v roce 2001 splnila.

Původ pořadů ve vysílání České televize v roce 2001						
	Plocha ČT1		Plocha ČT2		Celková plocha	
	v hodinách	v %	v hodinách	v %	v hodinách	v %
VLASTNÍ						
vlastní produkce ČT	4985	56,9	5373	61,3	10358	59,1
zakázky ČT	856	9,8	300	3,4	1156	6,6
koprodukce ČT	396	4,5	320	3,7	716	4,1
CELKEM VLASTNÍ	6237	71,2	5993	68,4	12230	69,8
PŘEVZATÉ						
domácí	468	5,3	361	4,1	829	4,7
zahraniční	2055	23,5	2406	27,5	4461	25,5
CELKEM PŘEVZATÉ	2523	28,8	2767	31,6	5290	30,2
Úhrnem vlastní a převzaté	8760,0	100,0	8760,0	100,0	17520,0	100,0
Zdroj dat: Analýza programu a auditoria						

Zahraniční pořady vysílané Českou televizí v roce 2001 podle zemí původu

V roce 2001 Česká televize systematicky posilovala podíl evropské tvorby na nákupech pořadů ze zahraničí. Z celkového počtu 4461 hodin zahraničních pořadů uvedla Česká televize 2431 hodin titulů evropského původu.

První místo v objemu zahraniční produkce vysílané Českou televizí zůstalo filmům, seriálům a dokumentům z USA. V pořadí druhým největším objemem byla zastoupena produkce Velká Británie a třetí Francie. Na čtvrté místo v roce 2001 postoupila německá produkce. Z dalších významných zdrojů představovaly výrazný podíl pořady kanadské provenience, následované mezinárodním zpravodajstvím Euronews. Více než stem hodin vysílaných pořadů bylo zastoupeno ještě Slovensko. Naopak nejvýrazněji poklesl ve srovnání s rokem oproti roku 2000 podíl pořadů australského původu, který však v roce 2000 uměle zvyšoval objem přenosů a záznamů z olympijských her v Sydney.

Hlavní země původu zahraničních pořadů ve vysílání České televize v letech 2000 a 2001 (abecední řazení)

Země	2000 (ČT1 + ČT2)			2001 (ČT1 + ČT2)		
	Podíl v hodinách	% zahraničních pořadů	% vysílací plochy	Podíl v hodinách	% zahraničních pořadů	% vysílací plochy
Austrálie	344	6,7	2,0	60	1,3	0,3
Čína	9	0,2	0,0	3	0,1	0,0
Francie	413	8,0	2,4	393	8,8	2,2
Itálie	136	2,6	0,8	94	2,1	0,5
Japonsko	15	0,3	0,1	17	0,4	0,1
Kanada	207	4,0	1,2	207	4,6	1,2
Maďarsko	42	0,8	0,2	11	0,2	0,1
Polsko	11	0,2	0,0	31	0,7	0,2
Rakousko	13	0,3	0,1	31	0,7	0,2
Rusko (SNS)	74	1,4	0,4	45	1,0	0,3
Slovensko	130	2,5	0,7	172	3,9	1,0
RN	304	5,9	1,7	335	7,5	1,9
Španělsko	65	1,3	0,4	45	1,0	0,3
Švédsko	44	0,9	0,3	30	0,7	0,2
USA	1782	34,5	10,1	1727	38,8	9,8
Velká Británie	847	16,4	4,8	814	18,2	4,6
Euronews	405	7,7	2,3	205	4,6	1,2
ostatní	331	6,3	1,9	241	5,4	1,4
Celkem	5172	100,0	29,4	4461	100,0	25,5

Zdroj dat: Analýza programu a auditoria

Divácký ohlas na vysílání České televize v roce 2001

V souvislosti s postupnými změnami životního rytmu obyvatel České republiky a s nárůstem významu nových médií denní průměr času, který dospělí lidé trávili sledováním televize, ve druhé polovině 90. let 20. století rok od roku sice mírně, ale neustále klesal. Na tabulkách, zpracovaných ve čtvrtletní periodicitě, můžeme mezi lety 1997 - 2000 tento pokles registrovat.¹¹

Rok 2001 je zajímavý tím, že se tento trend zastavil a můžeme dokonce pozorovat mírný nárůst celkového času, který čeští a moravští diváci sledování televize věnovali. Je otázkou, zda šlo o nahodilý výkyv, nebo zda tento výsledek svědčí o zastavení sestupu zájmu o televizní vysílání. Logickým důsledkem vývoje České televize na přelomu let 2000/2001 byla skutečnost, že zájem o programovou nabídku ČT 1 v I. pololetí roku 2001 mírně klesal, ale ve II. polovině roku se tento trend obrátil.

Denní průměr času tráveného sledováním televize (populace od 15 let výše)				
Období	Celkový čas trávený sledováním televize (v minutách)	Čas trávený sledováním České televize (v minutách)	Čas věnovaný ČT1 (v minutách)	Čas věnovaný ČT2 (v minutách)
3. čtvrtletí 1997	188	65	52	13
4. čtvrtletí 1997	242	87	70	17
Průměr 2. pololetí roku 1997	215	76	61	15
1. čtvrtletí 1998	248	90	71	19
2. čtvrtletí 1998	194	66	50	16
3. čtvrtletí 1998	179	57	45	12
4. čtvrtletí 1998	233	75	59	16
Průměr roku 1998	213	72	56	16
1. čtvrtletí 1999	230	73	56	17
2. čtvrtletí 1999	183	54	42	12
3. čtvrtletí 1999	163	52	41	11
4. čtvrtletí 1999	214	75	59	16
Průměr roku 1999	197	64	50	14

¹¹ Začátek sledovaného období není určen nahodile, ale je dán prvními daty, získanými elektronickým měřením sledovanosti. Jde o nejdelší možnou řadu dat získaných stejnou metodikou a umožňujících korektní a věrohodné srovnání.

1. čtvrtletí 2000	218	71	54	17
2. čtvrtletí 2000	170	53	40	13
3. čtvrtletí 2000	174	57	41	16
4. čtvrtletí 2000	214	63	50	13
Průměr roku 2000	194	61	46	15
Období	Celkový čas trávený sledováním televize (v minutách)	Čas trávený sledováním České televize (v minutách)	Čas věnovaný ČT1 (v minutách)	Čas věnovaný ČT2 (v minutách)
1. čtvrtletí 2001	225	64	47	17
2. čtvrtletí 2001	187	55	38	17
3. čtvrtletí 2001	178	52	40	12
4. čtvrtletí 2001	219	64	49	15
Průměr roku 2001	202	59	44	15
Zdroj: TAYLOR NELSON SOFRES MEDIA - ATO				

V letech 2000 - 2001 věnovaly ženy televizi v průměru o půl hodiny denně více času než muži. Zmínku si zaslouží vztah obou pohlaví k České televizi. V roce 2000 muži s ní trávili zhruba třetinu svého času vymezeného sledování televize, kdežto ženy necelých 29 %. Díky tomu muži vyhledávali Českou televizi o 1 minutu denně déle než ženy; ovšem v případě ČT1 byl tento rozdíl o šest minut větší ve prospěch žen, zato v případě ČT2 byl o sedm minut větší ve prospěch mužů. Více detailů obsahuje následující tabulka:

Denní průměr času tráveného sledováním televize (muži a ženy)								
Období	Celkový čas trávený sledováním televize (v minutách)		Čas trávený sledováním České televize (v minutách)		Čas věnovaný ČT1 (v minutách)		Čas věnovaný ČT2 (v minutách)	
	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy
3. čtvrtletí 1997	176	199	62	68	47	57	15	11
4. čtvrtletí 1997	229	254	84	90	65	74	19	16
Průměr 2. pololetí roku 1997	202	224	73	79	56	65	17	14
1. čtvrtletí 1998	239	256	93	88	71	71	22	17
2. čtvrtletí 1998	190	198	69	62	50	50	19	12
3. čtvrtletí 1998	168	188	57	57	44	46	13	11
4. čtvrtletí 1998	221	243	74	76	56	62	18	14
Průměr roku 1998	204	221	73	70	55	57	18	13
1. čtvrtletí 1999	215	244	72	74	52	60	20	14
2. čtvrtletí 1999	167	198	51	56	37	46	14	10
3. čtvrtletí 1999	147	176	51	55	37	46	14	9
4. čtvrtletí 1999	196	230	74	76	55	64	19	12
Průměr roku 1999	181	212	62	65	45	54	17	11
1. čtvrtletí 2000	203	232	72	71	50	58	22	13
2. čtvrtletí 2000	158	181	54	51	38	42	16	9
3. čtvrtletí 2000	160	187	57	55	38	42	19	12
	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy
4. čtvrtletí 2000	199	229	62	64	46	54	16	10
Průměr roku 2000	180	207	61	60	43	49	18	11

Období	Celkový čas trávený sledováním televize (v minutách)		Čas trávený sledováním České televize (v minutách)		Čas věnovaný ČT1 (v minutách)		Čas věnovaný ČT2 (v minutách)	
	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy
1. čtvrtletí 2001	212	237	65	64	44	50	21	14
2. čtvrtletí 2001	173	200	54	54	34	41	20	13
3. čtvrtletí 2001	166	189	51	53	37	43	14	10
4. čtvrtletí 2001	204	232	63	66	45	54	18	12
Průměr roku 2001	189	215	58	59	40	47	18	12
Zdroj: TAYLOR NELSON SOFRES MEDIA - ATO								

Česká televize jako instituce veřejné služby systematicky zaměřuje své úsilí také na to, aby oslovovala děti vyššího předškolního a školního věku. V roce 2001 se jí však toto úsilí podle statistických dat příliš nedařilo - zájem diváků této věkové kategorie o programovou nabídku České televize ve srovnání s rokem 2000 poklesl.

Obecně platí, že děti (věková kategorie 4 až 14 let) dlouhodoběji tráví sledováním televize méně času než dospělí, a to v průměru o jednu hodinu. Také v jejich případě platí závislost délky sledování televize na ročním období – u televizorů jsou více během podzimních a zimních měsíců.

Denní průměr času tráveného sledováním televize (děti ve věku 4 až 14 let)				
Období	Celkový čas trávený sledováním televize (v minutách)	Čas trávený sledováním České televize (v minutách)	Čas věnovaný ČT1 (v minutách)	Čas věnovaný ČT2 (v minutách)
3. čtvrtletí 1997	127	35	30	5
4. čtvrtletí 1997	182	54	47	7
Průměr 2. pololetí roku 1997	155	45	39	6
1. čtvrtletí 1998	170	50	41	9
2. čtvrtletí 1998	128	35	29	6
3. čtvrtletí 1998	127	32	28	4
4. čtvrtletí 1998	171	56	49	7
Průměr roku 1998	150	43	37	6

1. čtvrtletí 1999	154	43	35	8
2. čtvrtletí 1999	116	34	29	5
3. čtvrtletí 1999	109	33	28	5
4. čtvrtletí 1999	148	50	42	8
Průměr roku 1999	132	40	34	6
1. čtvrtletí 2000	134	43	35	8
2. čtvrtletí 2000	106	32	27	5
3. čtvrtletí 2000	112	32	26	6
4. čtvrtletí 2000	142	43	37	6
Průměr roku 2000	124	38	32	6
Období	Celkový čas trávený sledováním televize (v minutách)	Čas trávený sledováním České televize (v minutách)	Čas věnovaný ČT1 (v minutách)	Čas věnovaný ČT2 (v minutách)
1. čtvrtletí 2001	161	40	31	9
2. čtvrtletí 2001	111	34	27	7
3. čtvrtletí 2001	105	30	26	4
4. čtvrtletí 2001	139	43	38	5
Průměr roku 2001	129	37	31	6
Zdroj: TAYLOR NELSON SOFRES MEDIA - ATO				

Pořady a služby, poskytované na základě zvláštních ustanovení zákona

Zákon České televizi ukládá některé speciální povinnosti a kvantifikuje jejich plnění, jmenovitě např. regionální vysílání zpravodajských a publicistických pořadů (podle § 3, odst. 1, písmeno c) zákona), opatřování pořadů skrytými titulky pro neslyšící (podle § 3, odst. 1, písmeno i) zákona). Jiné povinnosti sice nekvantifikuje, ale výslovně ukládá (např. vysílání teletextu). Naplňování těchto speciálních povinností bude popsáno v této kapitole.

Objem regionálně vysílaného zpravodajství a publicistiky v programové nabídce České televize v roce 2001

Novelou zákona č. 483/1991 Sb. o České televizi zákonem č. 39/2001 Sb. ze dne 23. ledna 2001 připadla České televizi podle § 3, odst. 1, písmeno c) povinnost naplňovat veřejnou službu v oblasti televizního vysílání mj. tím, že „v oblasti zpravodajských a publicistických pořadů zajišťuje regionální vysílání prostřednictvím televizních studií pro území jejich působnosti... Časový rozvrh regionálního vysílání zpravodajských a publicistických pořadů činí alespoň 25 minut denně“.

Česká televize tento zákonem stanovený úkol plní způsobem a v rozsahu, který ukazuje následující tabulka. Je z ní zřejmé i faktické zdvojnásobení objemu regionálního vysílání pořadů daného typu, k němuž došlo v září roku 2001 po novém koncipování podvečerních zpravodajských pořadů; tato skutečnost je při uplatnění čtvrtletního členění roku naplno zřejmá pochopitelně až z údajů IV. čtvrtletí.

Objem regionálně vysílaného zpravodajství a publicistiky v nabídce České televize v roce 2001 (v minutách)			
Období	Počet kalendářních dnů	Zákonem stanovený objem vysílání v minutách	Skutečný objem vysílání v minutách
I. čtvrtletí	90	2250	2271
II. čtvrtletí	91	2275	2217
III. čtvrtletí	92	2300	2701
IV. čtvrtletí	92	2300	4569
Rok 2001	365	9125	11 758
Zdroj dat: Analýza programu a auditoria			

Vysílání České televize ve službách sluchově postiženým v roce 2001

Jedním z důležitých úkolů televize veřejné služby je péče o cílevědomé zpřístupňování televizních pořadů sluchově postiženým viditelnými či skrytými titulky, teletextem, apod.. Z následující tabulky vyplývá, v jakém rozsahu poskytovala Česká televize divákům v České republice tuto službu v roce 2001.

Vysílání pro sluchově postižené - počet pořadů v roce 2001				
ČT1	Premiéry	Reprízy	Celkem	% odvysílaných pořadů
Celkem odvysíláno pořadů	8423	7649	16072	100,0
Pro neslyšící celkem pořadů	3832	3394	8087	50,3
z toho				
• teletext	0	0	0	0,0
• skryté titulky	3815	4173	7988	49,7
• viditelné titulky	17	68	85	0,5
• beze slov	0	14	14	0,1
ČT2	Premiéry	Reprízy	Celkem	% odvysílaných pořadů
Celkem odvysíláno pořadů	5395	7383	12778	100,0
Pro neslyšící celkem pořadů	1322	2945	4257	33,4
z toho				
• teletext	0	0	0	0,0
• skryté titulky	1181	2796	3977	31,1
• viditelné titulky	140	148	288	2,3
• beze slov	1	1	2	0,0
ČT1 + ČT2	Premiéry	Reprízy	Celkem	% odvysílaných pořadů
Celkem odvysíláno pořadů	8664	7832	16496	100,0
Pro neslyšící celkem pořadů	5154	7200	12354	42,8
z toho				
• teletext	0	0	0	0,0
• skryté titulky	4996	6969	11965	41,5
• viditelné titulky	157	216	373	1,3
• beze slov	1	15	16	0,0
Zdroj dat: Analýza programu a auditoria				

2.4. Česká televize na internetu

Česká televize patřila k prvním velkým českým institucím, které založily internetové stránky, aby o své činnosti informovaly veřejnost. Internetové stránky České televize byly oficiálně zpřístupněny divákům 1. října 1996 a v roce 1997 zaznamenaly přibližně 80.000 individuálních přístupů.¹² Jsou to zajímavá ilustrativní čísla pro srovnání s rokem 2001.

V letech 1999 - 2000 procházely internetové stránky České televize rozsáhlými technickými i výtvarnými změnami. Vzhledem ke stále stoupajícímu počtu jednotlivých stránek zavedla v roce 2000 Česká televize novou jednotící grafiku a přehlednější strukturu svých internetových stránek na adrese www.czech-tv.cz. Nový design a struktura byly uzpůsobeny jak inovované grafice vysílání obou programů České televize, tak stále složitějšímu členění již velmi obsáhlých stránek, jejichž počet se koncem roku 2000 pohyboval kolem 4.500.

V dramatických dnech z přelomu let 2000/2001 to byly právě internetové stránky České televize, které zachovávaly nestrannost a zprostředkovaly alespoň uživatelům internetu názory a stanoviska obou stran tehdejšího sporu včetně vysílání obou verzí zpravodajských relací České televize.

Rok 2001 znamenal pro internetu České televize stálé rozšiřování služeb divákům, růst počtu jednotlivých stránek a spolu s tím také zřetelný nárůst jejich návštěvnosti. Již v březnu obsahoval web České televize přes 5.100 jednotlivých stránek. Do tohoto čísla přitom nejsou započítány stránky Teletextu a televizních programů, které se generují automaticky pomocí speciálního softwaru. Rozsah internetových stránek České televize představoval v roce 2001 více než stonásobek počtu z roku 1997. Na konci roku 2001 dosáhly jednotlivé stránky počtu kolem 7.000.

Návštěvnost internetových stránek České televize vzrůstala v meziročním srovnání také v násobcích. Už v roce 2000 dosáhla za rok úhrnem přibližně jednoho a půl miliónu, ale v roce 2001 vystoupila na 2.659.375 individuálních návštěv. To znamená, že se internetové stránky České televize staly pro diváky žádanou a samozřejmou součástí celkových služeb České televize.

Standardní výbavou všech stránek byly z počátku pouze fotografie z jednotlivých pořadů a doprovodné texty. V letech 2000 - 2001 se však už téměř samozřejmou součástí internetových stránek většiny pořadů staly také zvukové ukázky (např. *Naostro*) a videoukázky (např. *Pohled zvenku* nebo upoutávky na filmy). Redakce internetových stránek České televize je na příslušné stránky zařazuje podle požadavků dramaturga či tvůrců pořadu. Svěbytnou formu interaktivity představují v jednodušší podobě diskusní fóra (*Sněží, Letadlo*), ve složitější a s vysíláním přímo propojené formě pak on-line hlasování (*Medúza, Neváhej a toč*). Nabídku rozšiřuje zpracování stránek s ohlasy diváků (*Klekánice*), u vybraných publicistických a zpravodajských pořadů archiv předchozích dílů a další doprovodné služby. Z institucionálního pohledu mají značný význam také klasické chaty s osobnostmi České televize.

Velkou novinkou internetových stránek České televize byl v roce 2001 první velký on-line projekt k Mistrovství světa v ledním hokeji. Podařilo se prodat sponzoring těchto stránek a tím pokrýt náklady na zajištění obsahu. Na základě tohoto úspěchu byla koncem roku 2001 připravena koncepce výměnné reklamy na webových stránkách ČT a případný sponzoring dalších větších projektů v roce 2002.

¹² Ročenka České televize 1997, Praha 1998, s. 206 - 207.

Web České televize v roce 2001 posiloval image České televize jako média otevřeného každému a dostupného všemi způsoby. Veškeré změny byly vedeny snahou více provázat „*nové médium*“ s klasickým vysíláním, přilákat k obrazovkám nové a převážně mladé diváky, dosud zaměřené spíše na internet a poskytnout divákům v České republice dosud nadstandardní, ale ve světě již běžnou službu, která představuje čím dál tím rozšířenější doplněk klasického vysílání.

2.5. Zahraniční aktivity České televize a její zapojení do mezinárodních organizací

Základem mezinárodních aktivit České televize je v dlouhodobé perspektivě její členství v Evropské vysílací unii (EBU). Jde o nejvýznamnější světovou organizaci vysílatelů, sdružující v roce 2001 celkem sto sedmáct členů ze sedmdesáti devíti zemí. Působnost EBU z historických příčin přesáhla hranice Evropy a poskytuje členským institucím mnoho možností mezinárodní spolupráce a účasti v mezinárodním dění v širokém spektru oblastí sportovních, kulturních i technických aktivit.

Česká televize se pravidelně účastní akcí a konferencí pořádaných EBU. Podílí se na zpracovávání dokumentů na podporu televizního vysílání veřejné služby, spolupodepisuje mezinárodní standardizační dokumenty, týkající se zavádění nových moderních technologií do televizního vysílání. Členství v EBU umožňuje České televizi vystupovat na mezinárodním poli jako respektovaná organizace a důvěryhodný partner při navazování kontaktů.

Pod záštitou EBU se od 6. do 10. května 2001 uskutečnil 38. ročník Mezinárodního televizního festivalu Zlatá Praha. Na festival bylo přihlášeno celkem osmdesát tři soutěžních snímků a šestnáct nesoutěžních. Pořady přihlásilo padesát šest společností z pětadvaceti zemí. Festivalu a s ním spojených aktivit se zúčastnilo sto dvacet tři zahraničních odborníků z dvaceti osmi zemí celého světa.

V souvislosti s festivalem Zlatá Praha Česká televize akceptovala přijala oficiální žádost EBU a uspořádala 7. plenární zasedání hudebních a tanečních expertů EBU, které se uskutečnilo na Žofíně ve dnech 4. - 6. května 2001. V rámci zasedání proběhly úspěšné workshopy EBU na témata: *Performance programmes on a low budget: challenge or compromise?* a *World Music*. Uspořádáním tohoto zasedání Česká televize posílila své postavení na mezinárodním poli.

Ve dnech 9. a 10. října 2001 hostila Česká televize v Praze 21. zasedání Technické komise EBU. Zúčastnilo se ho jedenadvacet expertů ze sedmnácti zemí. Českou televizi reprezentovali ředitel výroby a techniky Vít Novotný, vedoucí inženýringu televizní technologie Petr Vitek a vedoucí mezinárodních vztahů Andrea Savane. Za EBU byl hostitelem předseda technické komise EBU Daniel Sauvet-Goichon.

V roce 2001 byla Česká televize členkou následujících mezinárodních organizací a institucí:

- EBU (European Broadcasting Union);
- CEE Group (EBU) – sdružení členských vysílatelů EBU ze střední a východní Evropy;
- DVB - Digital Video Broadcasting, Geneva (mezinárodní neziskové sdružení evropských televizních společností, provozovatelů a výrobců televizní techniky. Je názorovou platformou, kde si jednotliví členové vyměňují zkušenosti s přípravou digitálního televizního vysílání. DVB je zastřešeno EBU a má přímou vazbu na Evropskou Unii, pro kterou plní roli zpracovatele jednotných technických norem digitálního vysílání;
- EURONEWS - původně francouzská, nyní britská společnost (ITN), jejímiž akcionáři jsou všichni členové EBU. Česká televize se stala akcionářem společnosti SECEMIE, Société Editrice de la Chaîne Européenne Multilingue d'Information Euronews s účastí na kapitálu společnosti 0,5 %, tj. 1.400 akcií po 100 FF;

- EGTA - European Group of Television Advertising, Brussels. Evropská skupina pro televizní reklamu, založená v roce 1974, sdružovala v roce 2001 třicet jedna členů v pětadvaceti evropských zemích. EGTA reprezentuje zájmy svých členů a pomáhá prosazovat výhody a účinnost televizní reklamy. Zajímá se o vše, co by pomohlo jejím členům na reklamním trhu a přineslo zvýšení příjmů. Hlavními aktivitami EGTA jsou marketing, metody prodeje, výzkum sledovanosti, TV sponzorování, sportovní události. Zastřešujícím orgánem EGTA je EBU;
- IMZ - International Music Center, Wien. Sdružení světových hudebních producentů, televizních organizací, vydavatelů, nakladatelů a nezávislých společností, věnující se hlavně hudbě klasické, jazzu, etnické hudbě a tanečním pořadům. IMZ pořádá kongresy, semináře, promítání, pracovní skupiny. Organizuje též soutěže, festivaly pro hudební a taneční producenty, vede databázi televizních pořadů členů IMZ, vydává měsíčník *Music in Media*;
- SMPTE - Society of Motion Picture and Television Engineers, New York. Společnost filmových a televizních techniků. Představuje americkou obdobu EBU. České televizi členství v SMPTE pomáhá udržet kontakt s technicky vyspělým světem, výměnu názorů, kontakty. Přináší prestiž (členy jsou prakticky všechny významné televizní společnosti), možnost odebírat bulletin, prezentovat se na webových stránkách SMPTE;
- PBI - Public Broadcasting International. Celosvětové sdružení televizních vysílatelů veřejné služby, založené v roce 1991. Idea jeho založení vycházela z faktu, že veřejnoprávní televize mají mnoho problémů shodných - nedostatek finančních zdrojů, lhostejný a někdy i nepřátelský postoj vlád, pocit ohrožení komerčními a nadnárodními společnostmi. Konference PBI je setkáním nejvyšších představitelů světových televizních stanic veřejné služby. Koná se jednou ročně, pokaždé v jiné zemi;
- Circom - evropské sdružení regionálních televizních studií, Slovinsko. Vzniklo v 80. letech a dnes k němu patří stovky regionálních stanic z velkých i malých televizních stanic veřejné služby z třiceti osmi zemí Evropy. Jeho posláním je rozvoj nejrůznějších forem spolupráce, včetně (i mnohostranných) koprodukcí. V rámci Circomu se pořádají workshopy, semináře, probíhá soutěžní přehlídka z tvorby regionálních studií. Za Českou televizi na jeho činnosti v roce 2001 participovalo Televizní studio Ostrava;
- Eurosport - organizace, usilující o mezinárodní satelitní vysílání sportovních přenosů. Vysílání je komentováno mnohojazyčně, tj. v angličtině, němčině, francouzštině. Výhodou členství je snadnější přebírání příspěvků členů EBU. Česká televize byla v roce 2001 členem konsorcia Eurosportu.

2.6. Aktivity České televize na podporu neziskového sektoru v roce 2001

Podporu neziskovému sektoru poskytovala Česká televize jako televizní vysílatel veřejné služby v České republice od svého založení v roce 1992, ale dlouho v této podpoře postupovala víceméně nahodile. Soustavnou podporu národním kulturním institucím začala na základě jednotné koncepce a za rovných podmínek poskytovat na základě rámcových smluv v roce 1997, v roce 2001 však přistoupila k systémové změně. Veřejně prospěšné aktivity podporovala v roce 2001 různými formami: tvoří přirozenou součást agendy zpravodajských a publicistických pořadů, kromě toho je však Česká televize podporuje poskytováním stanoveného prostoru pro vysílání nekomerčních upoutávek v rámci mediálních partnerství.

V průběhu roku 2001 vypověděla Česká televize poslední rámcové smlouvy, založené na předchozí koncepci podpory neziskového sektoru, a začala naplňovat novou koncepci mediálních partnerství. V roce 2001 uzavřela Česká televize čtyřicet jedna nových smluv o podpoře sbírkových, osvětových a kulturních projektů. Spoty těchto projektů začala systematicky a plánovaně vysílat v časech, vyhrazených ve vysílacím schématu vlastní propagaci České televize. K projektům, které Česká televize touto formou v roce 2001 podpořila, patřily z oblasti sbírek a osvěty zejména *Varianty*, *Obchodování se ženami*, sbírka *Bílá pastelka*, *Prevence rakoviny prsu* a *Prevence AIDS*.

K povinnostem České televize, vyplývajícím ze zákona č. 483/1991 Sb. o České televizi, v platném znění, patří podle ustanovení § 3, odst. 1, písmeno e) také podpora české filmové tvorby. Tu Česká televize tradičně poskytuje nejen vlastní produkcí či koprodukcí jednotlivých snímků, ale také propagací filmových festivalů, k nimž v roce 2001 patřily vedle těch nejslavnějších také méně známé, ale pro českou filmovou kulturu a tradici důležité festivaly *Jeden svět*, *Finále Plzeň* a *Festival Oty Hofmana*.

Česká televize podpořila formou vysílání propagačních spotů v průběhu roku 2001 také řadu kulturních projektů. Mezi nejvýznamnější patřily výstavy *Deset století architektury* a *Sláva Barokní Čechie*. Česká televize byla znovu mediálním partnerem dalšího ročníku unikátního divadelního festivalu *Mezi ploty*. Poprvé Česká televize podpořila projekt *Bambiriáda* a hudební festivalem pro tělesně postižené děti a mládež *Salve Caritas Salve Vita*. V podpoře neziskového sektoru sehrává Česká televize rok od roku významnější roli a její úloha je v tomto směru nezastupitelná.

2.7. Ocenění a ohodnocení České televize v roce 2001

V roce 2001 získaly snímky z produkce České televize velký počet zahraničních i domácích cen. Množství těchto ocenění z mezinárodních filmových a televizních festivalů, které Česká televize každoročně získává, odpovídá jejímu postavení rozhodujícího českého filmového producenta a dosud *de facto* jediného významného producenta české dramatické a dokumentární televizní tvorby.

Dne 13. února 2001 byl nominován na Oscara¹³ film režiséra Jana Hřebejka a scenáristy Petra Jarchovského *Musíme si pomáhat*. Tentýž snímek získal Cenu diváků na Mezinárodním filmovém festivalu v Portlandu (USA) a Prix UIP na Filmovém festivalu v Sydney. Významného mezinárodního ocenění se v roce 2001 dále dostalo zejména snímkům režiséra Milana Cieslara a scenáristy Vladimíra Krönera *Pramen života* (cena mladé poroty Cine Star na Dětském mezinárodním filmovém festivalu v Chemnitz, SNR; hlavní cena: Mezinárodní filmový festival pro mládež, Laon, Francie; cena za nejlepší ženský herecký výkon Monice Hilmerové: Troia International Film Festival, Portugalsko; cena CAMÉRIO za nejlepší film a nejlepší scénář na festivalu Carrousel international du film de Rimouski, Québec, Kanada).

Mezi dokumenty získal v roce 2001 prestižní mezinárodní cenu (Cenu AMADE a UNESCO na Mezinárodním televizním festivalu v Monte Carlo) snímek Radana Šprongla, Marka Vítka a Jana Tobiáše *Diamantová tragédie, V první linii*, vyrobený pro pořad *Fakta*. Jiného druhu, ale srovnatelného významu je zlatá plaketa SIGNIS, kterou získal dokument Milana Růžičky a Oldřicha Seluckého *Jáhní - služba pro třetí tisíciletí* na Multimediálním světovém fóru v Římě ve dnech 22. - 24. listopadu 2001. Zcela novým druhem ocenění, který Česká televize v roce 2001 získala, byla První cena Media Tenoru za různorodost zpravodajství, kterou jí za pořad *Události* udělil Institut pro obsahovou analýzu v Bonnu, SNR.

Díla filmové a televizní dramatické produkce a dokumentární tvorby České televize získala také většinu výročních filmových a televizních cen, udělovaných v České republice od cen České filmové a televizní akademie Zlatý lev přes specializované filmové a televizní festivaly až po populární ceny TýTý. Tato ocenění obecně odpovídají roli České televize v oblasti české filmové a televizní produkce a svědčí o tom, že v roce 2001 Česká televize své povinnosti dané zákonem č. 483/1991 Sb., v platném znění, plnila.

¹³ Tj. postoupil mezi pět nejlepších snímků v kategorii Best Foreign Language Film Award v rámci Annual Academy Awards.

2.8. Česká televize a její účast v soudních sporech a správních řízeních v roce 2001

V průběhu roku 2001 vedl právní útvar České televize v Praze několik stovek právních sporů. Převažovaly spory aktivní, tj. ty, v nichž Česká televize figuruje jako žalobce. V této oblasti tvoří většinu ty soudní spory, jimiž se Česká televize domáhá zaplacení různých finančních částek a splatných pohledávek. V roce 2001 šlo přibližně o čtyři sta podobných sporů. Přes jejich úspěšné zakončení je mnoho z nich nutno přihlašovat do konkursního řízení, u některých se přikračuje k exekučnímu vymáhání již prisouzeného nároku.

Speciální skupinu v této kategorii představují spory o vymáhání dlužných televizních poplatků. Těchto případů, které projednávají soudy po celém území České republiky, eviduje právní útvar v současné době přibližně pět set. Vždy se jedná o spory aktivní a lze je rozdělit do tří základních skupin :

1. dlužné televizní poplatky,
2. přirážky k televizním poplatkům,
3. dlužné televizní poplatky + přirážky k televizním poplatkům.

V žalobách o zaplacení dlužných televizních poplatků vychází Česká televize ze stavu, kdy se držitel televizního přijímače sice přihlásí do evidence poplatníků, ale televizní poplatky buď neplatí, nebo po nějakém čase platit přestane. V těchto žalobách se jedná většinou o částky od dvou do pěti tisíc Kč. V současné době vede právní útvar České televize s jednotlivými soudy jednání o rychlejší a pružnější vyřizování těchto sporů, což by prospělo soudům i České televizi.

Žaloby o zaplacení přirážek k televizním poplatkům vycházejí ze stavu, kdy se držitel televizního přijímače do evidence poplatníků nepřihlásí a Česká televize jeho držbu zjistí provedenou kontrolou. S ohledem na skutečnost, že přirážka za jeden nepřihlášený televizní přijímač činí podle § 8, odst 1, písmeno c) zákona č. 252/1994 Sb. o rozhlasových a televizních poplatcích, v platném znění, 10.000,- Kč a že se této poplatkové povinnosti vyhýbají zejména ubytovací zařízení s větším množstvím televizních přijímačů, jedná se v těchto případech vždy minimálně o částku 10.000,- Kč. Částky, které Česká televize těmito žalobami vymáhá, se zpravidla pohybují v rozmezí od 30.000 do 300.000 Kč, ale eviduje i případy, kdy tyto přirážky představují mnohasettisícové nebo i několikamilionové sumy.

Žaloby o zaplacení dlužných televizních poplatků a přirážek k těmto poplatkům jsou nejpočetnějšími, neboť Česká televize po provedené kontrole požaduje po neplatiči nejenom přirážku za nepřihlášené televizní přijímače, ale zároveň i dlužné televizní poplatky od měsíce, v němž kontrolu prostřednictvím k tomu najaté agentury provedla a v němž se tedy o existenci televizních přijímačů přesvědčila. Výše částek, žalovaných v těchto případech, jsou obdobné jako u žalob na zaplacení přirážky.

V roce 2001 evidovala Česká televize šest případů z oblasti trestního práva, kdy jí byla způsobena škoda v důsledku konkrétního trestněprávního jednání, byl zjištěn pachatel a Česká televize uplatňuje v rámci trestního řízení nárok uhrazení vzniklé škody.

Naprostou většinu sporů pasivních, tj. těch, v nichž je Česká televize žalovanou stranou, představovaly v roce 2001 stejně jako v předchozích letech zejména spory o ochranu osobnosti, o ochranu dobré pověsti právnické osoby, o uveřejnění odpovědi (oprava nepravdivých údajů), popř. o nekalosoutěžní jednání. Prakticky všechny tyto spory vycházely z pořadů, které Česká televize vysílala. Ve velkém počtu z nich byla v roce 2001 Česká televize nakonec úspěšná. Koncem roku

2001 evidovala Česká televize těchto neukončených sporů tohoto typu přibližně čtyřicet. Dále se jedná o několik sporů v oblasti porušování autorských práv. V oblasti pracovního práva je Česká televize nejčastěji žalována o neplatnost ukončení pracovního poměru.

Správní řízení vedená s Českou televizí zahajuje výhradně Rada České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání, tj. úřad, který vykonává státní správu v oblasti rozhlasového a televizního vysílání. Rada České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání dohlíží na dodržování právních předpisů v oblasti rozhlasového a televizního vysílání a z tohoto titulu zahájila v roce 2001 s Českou televizí několik správních řízení.

Správní řízení, která Rada České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání zahájila s Českou televizí, se týkají dvou oblastí:

- porušování, resp. překračování limitů, stanovených pro reklamní časy v § 50, odst. 1, zákona č. 231/2001 Sb. o provozování rozhlasového a televizního vysílání (limity denní a hodinové);
- dalších možných porušení zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání (dříve zákona č. 468/1991 Sb.), zákona č. 483/1991 Sb. o České televizi a zákona č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy, např. porušení objektivit a vyváženosti vysílání, narušení fyzického, psychického a mravního vývoje dětí a mladistvých, nedodržení povinností stanovených pro vysílání reklam, teleshoppingu a sponzorovaných pořadů, apod.

Za období roku 2001 až dosud vedla Rada České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání s Českou televizí celkem dvacet dvě správní řízení. Z toho právní útvar České televize rozporoval a k soudu podal devět žalobních návrhů (jeden spor již byl pravomocně ukončen ve prospěch České televize, jednalo se o pokutu ve výši 200.000 Kč za údajné porušení hodinového limitu reklamy). Žalované částky se pohybují v rozmezí od 100.000,- Kč do 2.000.000,- Kč (za přerušování vysílání ve dnech 24. prosince 2000 - 9. ledna 2001 a jevy s ním související, zejména za neoddělování bloků s reklamními spoty zákonem předepsaným způsobem od ostatních částí programu). Celková suma všech žalovaných částek činí 6.200.000,- Kč. Za stejné období zaplatila Česká televize osm pokut, které se vztahovaly k roku 2000. Jejich celková výše činila 4.300.000,- Kč.

2.9. Hospodaření České televize v roce 2001

Tato část Výroční zprávy o činnosti České televize si neklade za cíl nahrazovat zprávu o hospodaření České televize, kterou je Rada České televize podle § 8, odst. 2, zákona č. 483/1991 Sb. o České televizi, v platném znění, povinna předložit Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky do 31. srpna 2002. Přesto Rada České televize považuje za nezbytné již nyní doplnit Výroční zprávu o činnosti České televize alespoň orientačními údaji o hospodaření České televize v roce 2001, neboť je přesvědčena, že tyto údaje poskytují základní referenční rámec pro posuzování činnosti České televize v uplynulém kalendářním roce.

Radě České televize ukládá Zákon o ČT povinnost schvalovat rozpočet a závěrečný účet a kontrolovat plnění rozpočtu ČT, schvalovat dlouhodobé plány programového, technického a ekonomického rozvoje a v součinnosti s Dozorčí komisí sledovat účelnost a hospodárnost využívání finančních prostředků a majetku České televize.

Ekonomická situace České televize byla v době nástupu současné Rady České televize poznamenána krizovými událostmi, zmatečným vývojem a nestabilní situací v níž se Česká televize nacházela. Rada tak stála před náročným úkolem, který spočíval v nutnosti přispět ke stabilizaci a ozdravení ekonomických procesů v České televizi.

Rada České televize zároveň upozorňuje, že v souladu s ustanovením § 40, odst. 3, zákona č. 337/1992 Sb., v platném znění, bude daňové přiznání České televize k dani z příjmů právnických osob za rok 2001 zpracovávat daňový poradce. Termín pro předložení tohoto daňového přiznání a předložení účetních výkazů za rok 2001 je do 30. června 2002. V současné době jsou v účetnictví České televize uvedeny předběžné údaje rozpočtu nákladů a výnosů. Z tohoto důvodu nejsou ukazatele rozpočtu v této zprávě zahrnuty.

2.9.1. Audity

Rada České televize měla pro svoji práci k dispozici Audity vypracované v České televizi Praha a v Televizním studiu Brno Televizním studiu Ostrava. Stanovisko Rady České televize k těmto auditům bylo předloženo Stálé komisi pro sdělovací prostředky Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR (viz příloha č. 1). Na základě výsledků auditů Rada České televize projednala a přijala soubor konkrétních systémových opatření. Jedná se především o přípravu odboru vnitřního auditu, vytvoření systému hodnocení efektivity ČT, centralizaci ekonomického řízení ČT, specifikaci konkrétních podmínek realizace výběrových řízení, atd.

2.9.2. Schvalování rozpočtu

Rada České televize se hned v úvodu své činnosti seznámila se strukturou a stavem plnění návrhu rozpočtu České televize na rok 2001, stejně jako s dlouhodobým finančním vývojem České televize a seznámila tehdejšího prozatímního ředitele s podmínkami, které musí splňovat rozpočet, který je možné schválit. Požadovala předložení vyrovnaného rozpočtu, který by směřoval k restrukturalizaci instituce, předložení směrnice pro výběrová řízení a úpravu kontrolních mechanismů. Prozatímní vedení však bohužel takovýto návrh nebylo schopno v relevantním čase předložit a proto pokračovalo rozpočtové provizorium až do konce roku 2001.

Rozpočet České televize na rok 2002 je již připravován v součinnosti vedení a Rady České televize. Při jeho přípravě je dbáno především požadavků efektivity, dlouhodobé vyrovnanosti hospodaření, celkového ozdravení a stabilizace. Při přípravě rozpočtu byly z iniciativy Rady uspořádány odborné semináře, které pomohly objasnit složitost problematiky financování České

televize. Základní charakteristiky připravovaného rozpočtu vycházejí z projektu generálního ředitele a z požadavku na zamezení vzniku provozní ztráty hospodaření.

2.9.3. Kontrola plnění rozpočtu

Rada České televize ve spolupráci s Dozorčí komisí kontrolovala průběžně hospodaření České televize v rozpočtovém provizoriu a požádala prozatímního ředitele o vypracování vnitřní směrnice, týkající se hospodaření České televize při neschválení rozpočtu. V souladu s výsledky auditu a s doporučeními Dozorčí komise Rada České televize prověřovala výhodnost některých smluvních vztahů a docílila přijetí dílčích úsporných opatření již v roce 2001.

2.9.4. Kontrola hospodaření

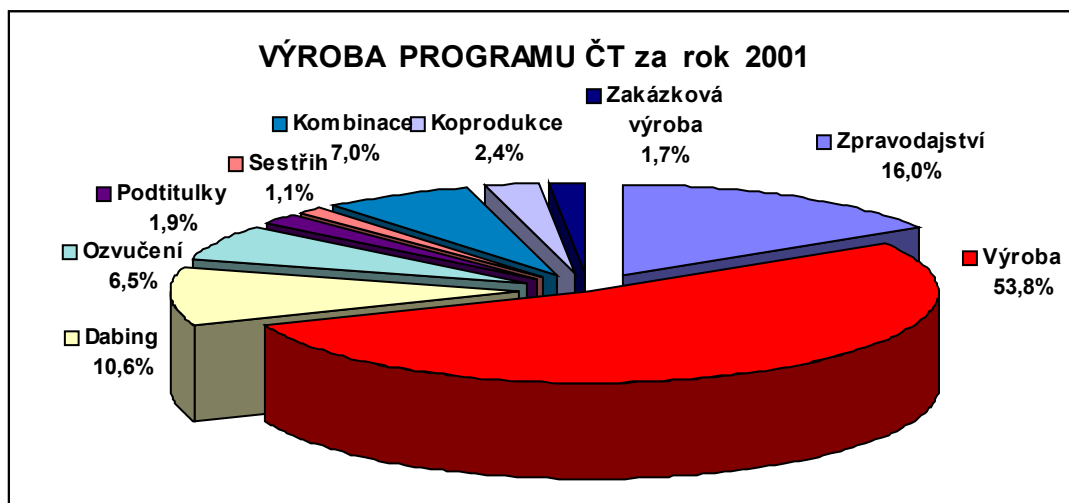
Rada České televize vycházela ve své kontrolní činnosti z výsledků provedených auditů, z poznatků Dozorčí komise i z iniciativních návrhů svých členů. Rada České televize prověřovala například výhodnost smluv s firmou Arbo Media, činnosti firmy UNO pro Českou televizi, a další smluvní vztahy. Některé konkrétní kroky směřující k zprůhlednění hospodaření České televize podnikl již prozatímní ředitel, další jsou realizovány na základě jeho projektu. Rada iniciovala vznik odboru vnitřního auditu v České televizi, stanovila podmínky pro průběh výběrových řízení, včetně finančních limitů a průběžně řešila podněty vzešlé z Dozorčí komise i stížnosti diváků a zaměstnanců České televize.

2.9.5. Pronájem a zcizení majetku

Rada České televize schvalovala pronájem a prodej majetku v Ostravě. Schválila 19 nájemních smluv v objektu Ostrava Přívoz a souhlasila s prodejem haly pro přípravu dekorací v Zábřehu nad Odrou. Vzhledem k novým zákonným povinnostem Rady, byl vypracován systém požadavků, které musí postup uzavírání nájemních smluv splňovat, tak aby Rada schvalovala finální texty parafovaných smluv.

2.9.6. Výroba televizních pořadů

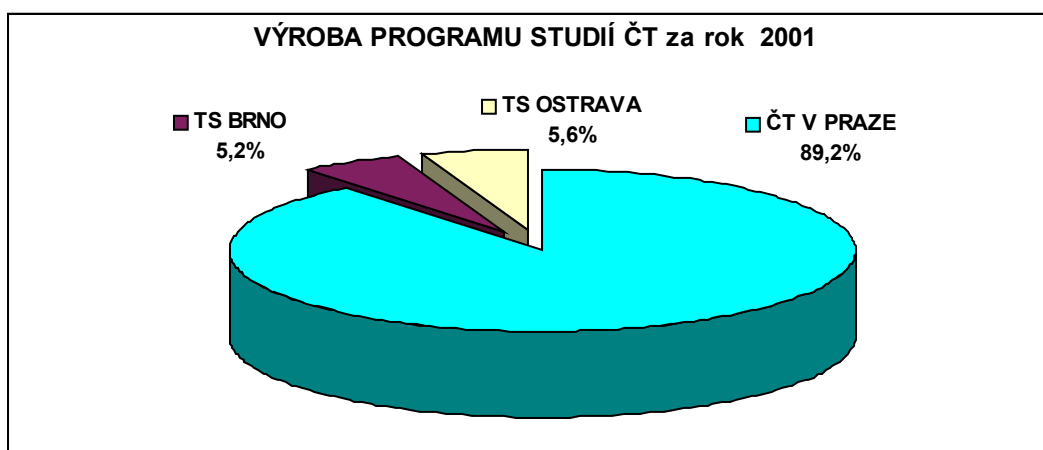
V roce 2001 vyrobila Česká televize 6.432,4 hodin pořadů, to znamená, že splnila plán vlastní výroby na 106,8 %. Dalšíh 110,2 hodin (tj. 114,7 % plánu) představovala v roce 2001 zakázková výroba. Výroba pořadů České televize včetně zakázek tedy v roce 2001 činila celkem 6.542,6 hodin, což představuje splnění plánu, stanoveného ve výši 6 117,5 hodin, ve výši 106,9 %, tj. překročení plánované stopáže vyrobených pořadů o 425,1 hodin. Nakupované pořady představovaly 723,1 hodin, tj. 110,6 % plánu. Podrobnější informace včetně konkrétních příkladů nákladů na výrobu pořadů České televize budou uvedeny ve Výroční zprávě o hospodaření České televize v roce 2001.

Česká televize v Praze v roce 2001 vyrobila celkem 5.729,8 hodin pořadů, tj. 107,6 % plánovaného objemu a zadala zakázkovou výrobu v rozsahu 110,2 hodin, což představuje výrobu programu celkem 5.840,0 hodin, tj. 107,7 % plánovaného objemu. Překročení plánovaného rozsahu o 418,3 hodin ovlivnily zejména neplánované přímé přenosy z jednání Poslanecké sněmovny a Senátu Parlamentu České republiky, které zajišťovala redakce zpravodajství České televize. Česká televize v Praze v roce 2001 nakoupila 722,9 hodin pořadů, tj. 112,0 % plánovaného objemu.

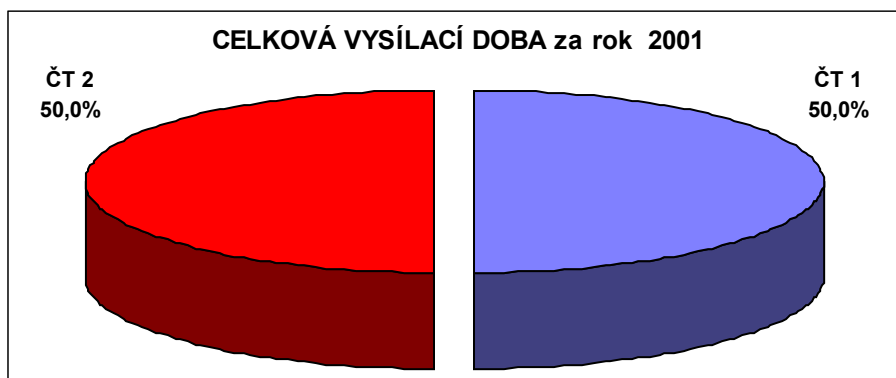
Televizní studio Brno vyrobilo 337,4 hodin pořadů, a tím splnilo plánovaný rozsah své výroby na 97,6 %. Nižší plnění plánu o 8,3 hodin bylo ovlivněno posunem dokončovacích prací u některých dílů seriálu *Četnické humoresky* v souvislosti s rozhodnutím o doplnění jeho druhé řady, dále větší mírou rozpracovanosti cyklu *Nehasit! Hořím!*.

Televizní studio Ostrava vyrobilo 365,2 hodin pořadů. Plánovaný rozsah výroby překročilo o 15,1 hodin, což představuje splnění plánu na 104,3 %.

2.9.7. Vysílání České televize v roce 2001

Celkový plánovaný rozsah vysílání České televize byl založen na předpokladu vysílání obou vysílacích okruhů dvacet čtyři hodiny denně po celý rok. Plán počítal s celkem 17.520 hodinami vysílacího času a Česká televize jej splnila na 100,0 %, což představovalo 17.519,1 hodin vysílaného programu. Celková vysílací doba ČT 1 činila 8.760,0 hodin a ČT 2 činila 8.759,1 hodin.

Rozsah vysílání České televize včetně podílu Televizních studií Brno a Ostrava dosáhl v roce 2001 celkem 17.651,1 hodin, přičemž přesah přes celkovou vysílací dobu 17.520 hodin připadl na tzv. „trhací časy“, tedy na paralelní regionální vysílání zpravodajství a publicistiky. Plánovaný rozsah vysílání České televize včetně regionálního vysílání Televizních studií Brno a Ostrava činil původně 17.615,6 hodin a byl splněn celkem na 100,2 % tj. překročen o 35,5 hodin. Toto překročení bylo způsobeno změnou vysílacího schématu v září 2001 v souladu s novelou zákona č. 483/1991 Sb. o České televizi zákonem č. 39/2001 Sb. Podíl premiér na celkovém vysílacím čase České televize činil 42,2 %, což v absolutních číslech znamená, že Česká televize vysílala v roce 2001 celkem 7.443,1 hodin premiér.

Vysílání ČT 1 v roce 2001

Vysílací okruh ČT 1 nabídl divákům v roce 2001 celkem 8.892,0 hodin vysílání, což představuje splnění plánu, stanoveného původně v rozsahu 8.855,6 hodin, na 100,4 %, v absolutních číslech jeho překročení o 36,4 hodin. Z celku činilo premiérové vysílání 3.391,9 hodin, tj. 38,1 %.

Česká televize v Praze vysílala na ČT 1 v roce 2001 celkem 7.906,5 hodin, což činilo tj. 98,8 % plánu. Podíl premiér na tomto vysílání představoval 37,3 %. Televizní studio Brno vysílalo 462,2 hodin, čímž splnilo plánovaný rozsah svého vysílání na 134,0 %. Podíl premiér na jeho vysílání dosáhl 44,2 %. Televizní studio Ostrava vysílalo v roce 2001 celkem 523,3 hodin, což činilo 103,5 % plánu. Premiéry se na jeho vysílání podílely 45,7 %.

Vysílání ČT 2 v roce 2001

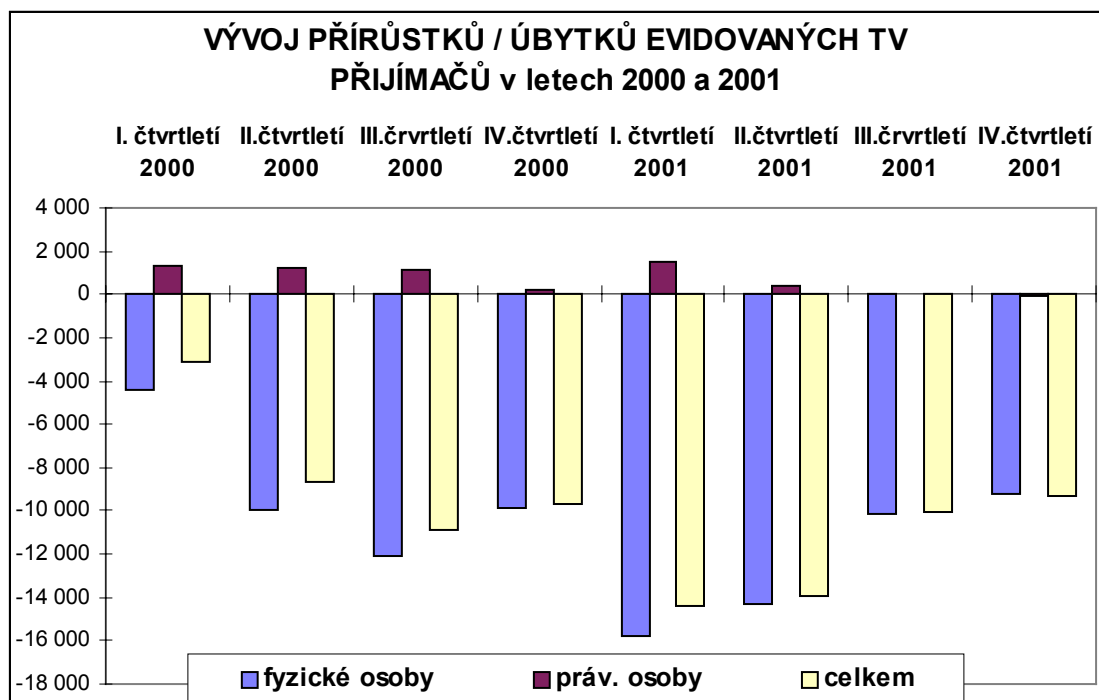
Vysílací okruh ČT 2 nabídl divákům v roce 2001 celkem 8.759,1 hodin vysílání. To představovalo 100,0 % plánovaného rozsahu 8.760,0 hodin. Z celkového skutečného objemu připadlo 4.051,2 hodin, tj. 46,3 % na premiérové vysílání.

Česká televize v Praze vysílala v roce 2001 na ČT 2 celkem 8 057,7 hodin, což představuje splnění plánované plochy vysílání na 100,6 %. Podíl premiér na tomto vysílání dosáhl 47,8 %. Televizní studio Brno vysílalo v roce 2001 na ČT 2 celkem 380,3 hodin, tj. 93,0 % plánu. Podíl premiér na jeho vysílání činil 31,9 %. Televizní studio Ostrava vysílalo v roce 2001 na ČT 2 celkem 321,1 hodin, čímž splnilo plánovaný rozsah vysílání na 95,1 %. Podíl premiér na jeho vysílání dosáhl 24,3 %.

2.9.8. Stav a vývoj počtu evidovaných televizních přijímačů v České republice v roce 2001

K 31. prosinci 2001 evidovala Česká pošta v České republice celkem 3.326.280 televizních přijímačů ve smyslu zákona č. 252/1994 Sb. o rozhlasových a televizních poplatcích, v platném znění. Z toho bylo 3.157.605 evidovaných televizních přijímačů u fyzických osob a 168.675 televizních přijímačů u právnických osob a fyzických osob podnikajících. Ve srovnání se stavem z 1. ledna 2001 se počet evidovaných televizních přijímačů snížil o 47.702. Přitom plán České televize počítal (na základě dlouhodobých trendů) s celkovým snížením počtu evidovaných televizních přijímačů o 29.612. Česká televize vycházela z toho, že počet televizních přijímačů evidovaných u fyzických osob se sníží o 31.422 a u právnických osob a fyzických osob podnikajících vzroste o 1.460.

Ve skutečnosti poklesl počet evidovaných televizních přijímačů u fyzických osob v roce 2001 o 49.519. Snížení počtu evidovaných přijímačů ovlivnil záporný rozdíl mezi počtem nově přihlášených a odhlášených přijímačů (- 33.979 přijímačů) a zrušení evidence 15.540 přijímačů u poplatníků odstěhovaných, zemřelých nebo neexistujících na uvedené adrese, o které Českou poštu požádala Česká televize na základě informací získaných z vrácených upomínek k úhradě dlužných televizních poplatků. V průběhu roku 2001 poslala Česká televize fyzickým osobám celkem 81.000 upomínek. Počet televizních přijímačů evidovaných u právnických osob a fyzických osob podnikajících naopak vzrostl o 1.817.

2.9.9. Mzdové náklady České televize v roce 2001

K 31. prosinci 2001 měla Česká televize 2.902 zaměstnanců. Průměrný evidenční počet zaměstnanců (v přepočtených osobách) na rok 2001 České televize plánovala ve výši 2 906,50 přepočtených osob, ve skutečnosti činil 2.878,75 osob, což představuje 99% plánovaného stavu. Na nižším plnění o 27,75 osob se podílely Česká televize v Praze počtem -22,25 osob a Televizní studio Brno počtem - 5,50 osob. Televizní studio Ostrava udrželo počet zaměstnanců na úrovni plánu.

Objem mzdových prostředků, plánovaný ve výši 714.706 tis. Kč, byl v období od 1. ledna do 31. prosince 2001 čerpán ve výši 772 707 tis. Kč, tj. překročen o 58.001 tis. Kč, což představovalo 108,1% plánu. Překročení vykazují všechny samostatně hospodařící jednotky České televize a bylo ovlivněno zejména vyšším čerpáním v souvislosti s výplatou schválené letní a zimní remunerace mimo plán¹⁴. Návazně na překročení mezd se projevilo vyšší čerpání v položce zákonné pojištění, která byla plánována v objemu 257.157 tis. Kč a plněna na 107,6%, což představuje překročení o 19.645 tis. Kč, které rovněž vykazují všechny samostatně hospodařící jednotky České televize.

Průměrná měsíční mzda České televize v roce 2001 činila 22.368 Kč, což představovalo zvýšení oproti plánované průměrné mzdě o 9,2%. K tomuto zvýšení došlo v souvislosti s výplatou schválené letní a zimní remunerace mimo stanovený plán. V České televizi v Praze byla v roce 2001 průměrná mzda 22.591 Kč, v Televizním studiu Brno činila 21.407 Kč a v Televizním studiu Ostrava 21.139 Kč.

2.9.10. Celkové osobní náklady České televize v roce 2001

Česká televize v Praze vynaložila v roce 2001 na osobní náklady celkem 911.776 tis. Kč, což představovalo 107,9 % plánu stanoveného ve výši 844.847 tis. Kč, tedy jeho překročení o 66.929 tis. Kč. K tomu došlo zejména překročením mezd (+49.602 tis. Kč) a návazně zákonného pojištění (+16.848 tis. Kč) v souvislosti s výplatou schválené remunerace a vyšším čerpáním nákladů na ostatní příjmy fyzických osob (+1.131 tis. Kč). Částečnou kompenzací vyššího plnění byla úspora nákladů na honoráře za příspěvky (-672 tis. Kč).

Televizní studio Brno vyčerpalo na osobní náklady celkem 99.194 tis. Kč, což představuje 106,6% plánu, který činil 93.066 tis. Kč., a jeho překročení o 6.128 tis. Kč. To bylo ovlivněno zejména vyššími náklady na mzdy (+ 4 654 tis. Kč) a v návaznosti na to vyššími náklady na zákonné pojištění (+1336 tis. Kč) v důsledku výplaty schválené remunerace. Ke zvýšení nákladů na ostatní příjmy fyzických osob (+596 tis. Kč) došlo také v důsledku vlivem vyšších nákladů na náročné pomocné práce na seriálu *Četnické humoresky* a v položce sociální náklady (+160 tis. Kč). Částečnou kompenzací těchto vyšších nákladů je úspora v nákladech na honoráře za příspěvky (-618 tis. Kč).

Televizní studio Ostrava vykázalo celkové osobní náklady ve výši 85.792 tis. Kč, tj. 106,4 % plánu stanoveného ve výši 80.630 tis. Kč. Překročení, které činí 5.162 tis. Kč, bylo ovlivněno zejména vyšším čerpáním mezd (+ 3.745 tis. Kč) a zákonného pojištění (+1.461 tis. Kč) v souvislosti s výplatou schválené remunerace. Úsporu dosáhlo v sociálních nákladech (-50 tis. Kč).

¹⁴ K výplatě této letní a zimní remunerace byla Česká televize zavázána dlouhodobou kolektivní smlouvou na roky 2001 a 2002 a krátkodobou kolektivní smlouvou na rok 2001, které obě za Českou televizi podepsal dne 18. prosince 2000 generální ředitel Dušan Chmelíček.

2.9.11. Investice České televize v roce 2001

Na pořízení investic vynaložila v roce 2001 Česká televize 301.437 tis. Kč, tj. 66,3% plánu, stanoveného v objemu 454.570 tis. Kč. Důvodem výrazného zpomalení v čerpání investic byla novelizace zákona č.483/1991Sb. o České televizi zákonem č.39/2001 ze dne 25. ledna 2001, která České televizi uložila povinnost postupovat při pořizování majetku podle příslušných ustanovení zákona č.199/1994 Sb. o zadávání veřejných zakázek, v platném znění. Z těchto důvodů začaly být rozhodující investiční akce poptávány až ve II.čtvrtletí a jejich realizace se přesouvají do roku 2002.

Hmotné investice

Z úhrnu investic čerpala Česká televize na pořízení hmotných investic 246.352 tis. Kč, tj. 63,3% plánovaného objemu. V kategorii *investiční akce* činily v roce 2001 náklady České televize 87.543 tis. Kč, tj. 41,4% plánované výše.

Plán investic splnila Česká televize v Praze pouze na 40,5 %. V průběhu roku pokračovaly práce na rozestavěných akcích z roku 1999 a 2000 jako jsou 299/654/37010/3 Studiový rozvod KH-II.etapa, 200/603/37005/3 Digitalizace eurovizní sítě - II.etapa a 200/652/37036/3 Modernizace RK I - I.etapa. Z plánovaných investičních akcí roku 2001 byl plněn plán pouze v akcích, které bylo možné zařadit buď do skupiny, u níž se nejedná o veřejnou zakázku ve smyslu zákona, nebo o veřejnou zakázku malého rozsahu, kterou lze zadat formou výběrového řízení. Významné projekty, původně plánované na rok 2001, Česká televize z důvodu konání veřejných obchodních soutěží přesunula na rok 2002.

Televizní studio Brno splnilo plánovaný objem investičních akcí pouze na 5,5 %. Vzhledem k tomu, že dosud nebyla schválena koncepce dalšího rozvoje studia, odstoupilo prozatím studio od plánovaného zakoupení objektu v Lužánecké ulici. Dále nebyly zahájeny akce Kompresní technologie a Zpravodajství – postprodukční zpracování, jejichž realizace závisí a je koordinována s obdobnými akcemi v ČT v Praze. Rovněž nebyl realizován nákup nového přenosového vozu. Televizní studio Brno převedlo prostředky do roku 2002 na modernizaci přenosového vozu PV 5, převedeného z ČT v Praze v náhradě za stávající přenosový vůz Bo-8.

Televizní studio Ostrava splnilo plánovaný objem investičních akcí ve výši 36.673 tis. Kč na 79,4%. Z toho představovaly stavební práce na 100,0% a plánovaný objem pro stroje a zařízení na 25,9%. V rámci stavebních prací pokračovaly rekonstrukční práce v objektu Ostravě - Radvanicích, který nahradil prostory v Ostravě – Zábřehu a Přívoze. Nízké plnění plánu u strojů a zařízení bylo ovlivněno rozhodnutím nerealizovat z úsporných důvodů nákup přenosového vozu.

Kusové investice

Na nákup kusových investic použila v roce 2001 Česká televize 158.809 tis. Kč, tj. 89,4 % plánovaného objemu.

Česká televize v Praze splnila plán na 90,6%. V průběhu roku zakoupila technologie pro modernizaci přenosové, studiové, záznamové a reportážní techniky jak v objektech I. a II. Kavčích hor, tak v Objektu zpravodajství. Mezi objemem největší investice patřil nákup sedmikamerového přenosového vozu v hodnotě 57.765 tis. Kč, nutného pro zabezpečení digitálního zpracování obrazového signálu.

Televizní studio Brno splnilo plán kusových investic na 74,0%, Televizní studio Ostrava na 96,6%. Televizní studia čerpala méně finančních prostředků v oblasti kusových investic oproti plánu zejména vzhledem k neukončeným veřejným zakázkám na dodávky pro celou Českou televizi.

Nehmotné investice České televize v roce 2001

Nehmotné investice pořídila Česká televize v roce 2001 v celkovém objemu 55 085 tis. Kč, což představovalo 84,4 % plánu.

Ve všech studiích uhradila licence MS SELECT ENTERPRISE v celkové výši 13.749 tis. Kč. V Praze zaplatila za implementaci SAP R/3 částku 7.829 tis. Kč a rovněž licenci pro SAP R/3 ve výši 20.059 tis. Kč. V průběhu roku pokračovala další etapa integračního systému SAP R/3 a to v oblasti vysílacího schématu a výrobního úkolu, vývoje funkčního bloku plánování kapacit a evidence zahraničních faktur v celkové hodnotě 7.970 tis. Kč.

2.10. Příprava České televize na pozemní digitální televizní vysílání

Vstup České televize do oblasti pozemního digitálního televizního vysílání předjímá od ledna 2001 platná právní úprava jejího působení. Zákon č. 483/1991 Sb. ve znění novely č. 39/2001 Sb. v § 3, odst. 1, písmeno j) České televizi v rámci naplňování veřejné služby v oblasti televizního vysílání výslovně ukládá vyvíjet „činnost v oblastech nových vysílacích technologií a služeb“. V kontextu současného technologického vývoje nelze toto ustanovení vykládat jinak než jako pokyn rozvíjet digitální televizní vysílání a interaktivní služby s ním související.

Zahraniční analýzy ve všech rámcových scénářích vývoje přechodu na digitální televizní vysílání klíčovou roli obsahu vysílání.¹⁵ V souladu se závěry těchto analýz postupovala v průběhu roku 2001 i Česká televize. Na základě předchozích úvah a projektů formulovala své programové priority pro vstup do éry pozemního digitálního televizního vysílání v České republice:

- *zpravodajský kanál* (a nehraje roli, zda je v dokumentech nazýván ČT News nebo ČT 3)
- *kanál, zaměřený na dokument a vzdělávání*, který v koncepčních dokumentech postupně figuroval pod názvy ČT-Univerzita a ČT 4.

Ve své koncepční práci používala Česká televize v roce 2001 definice, které zavádí dokument *Rady České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání* z 27. června 2000, nazvaný *Koncepce přechodu na digitální vysílání v ČR*.¹⁶ V bodu 1.2.2. rozlišují autoři mezi *provozovatelem digitálního multiplexu*, jenž „je subjektem, který multiplex spravuje, je odpovědný za jeho obsah a je poskytovatelem služby digitálního multiplexu“, a mezi *poskytovatelem programu*, který je „odpovědný za obsah příslušné služby (Rozhlasové vysílání/program, TV vysílání/program, služba přenosu datových informačních souborů, multimediální služba Electronic Programm Guide, atd.)“. Toto dělení odpovídá vývoji ve světě a přejímá rozlišení mezi rolími *multiplex (multichannel) provider* a *content provider*, a proto lze očekávat, že bude převzato připravovanou českou mediální legislativou.

Zájem provozovat vlastní multiplex deklarovala Česká televize veřejně už v letech 1999¹⁷ a 2000.¹⁸ V té době však nemohla předjímat návrh, obsažený v *Usnesení Vlády České republiky ze dne 9. července 2001 č. 696 k návrhu koncepce přechodu na digitální rozhlasové a televizní vysílání v České republice*. Toto usnesení připouští několik řešení, z nichž nejradikálnější, obsažené v bodě 2.8 vlastního *Návrhu koncepce přechodu na digitální rozhlasové a televizní vysílání v České republice*, předpokládalo dokonce možnost omezit televizní vysílání veřejné služby v České republice do té míry, že by měla Česká televize v rámci digitálního multiplexu jiného provozovatele vyhrazena pouze dvě místa pro současné kanály ČT 1 a ČT 2.

Takové řešení by odporovalo zkušenostem se zaváděním pozemního digitálního televizního vysílání ve Velké Británii (BBC), Švédsku (STV), Finsku (YLE) a nejnověji Francii, kde budou vysílání veřejné služby vyhrazeny od roku 2002 hned dva digitální multiplexy. Digitální pozemní televizní vysílání je ve všech zemích, kde bylo až dosud uvedeno do provozu, založeno na nabídce specializovaných televizních kanálů a nikoli na prostém provozování stávajících plnoformátových kanálů, jimiž byly v roce 2001 ČT 1 a ČT 2, v digitální podobě. Česká televize

¹⁵ Nejnověji např. *A strategy for the digital future of Dutch public broadcasting*, McKinsey and. Co., 16. února 2001, oddíl *Key role of content and guides*.

¹⁶ Publikován jako příloha č. 06 *Zprávy o stavu vysílání a činnosti Rady ČR pro rozhlasové a televizní vysílání za období 1.1. 2000 - 31.12. 2000*, Praha 28. února 2001, s. 195 - 218.

¹⁷ *Ročenka České televize 1998*, Praha 1999, s. 123.

¹⁸ *Ročenka České televize 1999*, Praha 2000, s. 92.

proto v roce 2001 založila svou strategii na záměru stát se provozovatelkou digitálního multiplexu veřejné služby a předložit přesvědčivou představu o jeho obsahu.

Úkolem České televize v oblasti přípravy na pozemní digitální televizní vysílání bylo definovat postavení nových digitálních televizních kanálů ČT 3 a ČT 4 na české mediální scéně a navrhnout pro ně takovou strategii, která by je výrazně odlišila od stávající nabídky českých komerčních kabelových a satelitních kanálů. Proto prozatímní ředitel České televize Jiří Balvín ustavil svým rozhodnutím č. 12/2001 ze dne 9. července 2001 *Pracovní skupinu pro programové aspekty pozemního digitálního televizního vysílání České televize*, jejímiž členy se stali Dušan Jurčík, Vít Kolář, Jaroslav Pospíšil, Nikolaj Savický, Petr Vašíček, Petr Vítek a Vladimíra Vocetková. V tomto složení skupina pracovala do konce roku 2001.

Na semináři k otázkám programové strategie seznámila dne 29. srpna 2001 Česká televize mimo jiné Radu České televize se svou koncepcí přípravy přechodu na pozemní digitální televizní vysílání. V roce 2001 završila pracovní skupina pro digitální vysílání České televize svou činnost dokumentem *Přechod na pozemní digitální vysílání v České republice a úloha televize veřejné služby v tomto procesu* z 28. listopadu 2001 (viz příloha č. 2). Další výsledky práce této skupiny překračují rámec roku 2001.

3. Vlastní činnost Rady České televize v roce 2001

3.1. Složení a práce Rady České televize

3.1.1. Členové Rady České televize

Do 12. ledna 2001, než byla Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR odvolána, pracovala Rada České televize ve složení:

JUDr. Miroslav Mareš	předseda	
Václav Erben	místopředseda	rezignoval 11.1.2001
PhDr. Pavel Kabzan	místopředseda	
Jiří Kratochvíl		
Jana Dědečková		
RNDr. Petr Hájek		rezignoval 11.1.2001
František Mikš		
Mgr. Marcella Marboe-Hrabincová.		

Nová Rada České televize byla zvolena na 36. schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR dne 25. května 2001 (viz její usnesení č. 1617). Na svém prvním jednání si Rada České televize zvolila své orgány:

Ing. Jan Mrzena	předseda	
JUDr. Zdena Hůlová	1. místopředseda	
Prof. ing. arch. Bohumil Fanta, CSc.	2. místopředseda	
PhDr. Ladislav Miler	3. místopředseda (od 21. 11. 2001)	
Helena Fibingerová		
Ing. Zdeněk Forman		
Ing. Milan Horálek, CSc.		
Svatopluk Karásek	do 1. 11. 2001	
Prof. Milan Knížák, Dr.A.		
Prof. Erazim Kohák, Ph.D.		
Ing. Petr Kučera		
MUDr. Jiří Presl		
Jana Šilerová		
JUDr. Lucie Weissová		
PhDr. Pavel Žáček, Ph.D.		

3.1.2. Sekretariát Rady České televize

Sekretariát Rady České televize se zásadním způsobem podílí na zajišťování rozsáhlé administrativní agendy Rady České televize, komunikuje se sekretariátem generálního ředitele České televize, případně i s jinými útvary České televize, eviduje stížnosti fyzických i právnických osob, vyřizuje korespondenci a vykonává další práci v intencích činnosti Rady České televize. Sekretariát v průběhu roku 2001 tvoří:

tajemnice Rady České televize	Jana Kamicová
asistentka Rady České televize (od 1. 6. 2001)	Lucie Slezáková.

3.1.3. Jednání Rady České televize

Do svého odvolání měla Rada České televize vedená předsedou Miroslavem Marešem celkem dvě jednání – 2.1.2001 a 8.1.2001. Rada vypracovala na žádost Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Zprávu Rady České televize o aktuální situaci v České televizi (viz příloha č. 3)

Rada České televize v čele s předsedou Janem Mrzenou zasedla v průběhu roku 2001 celkem k šestnácti jednáním, na nichž přijala 257 usnesení (viz příloha č. 4). Všechna jednání této Rady České televize byla v souladu s § 7, odst. 3), zákona č. 483/1991, o České televizi, v platném znění, veřejná. Z každého jednání byl pořízen zápis, který je přístupný na www stránkách Rady České televize www.czech-tv.cz/ct/radact/.

Rada České televize dále zorganizovala ve spolupráci s vedením České televize pro členy Rady a Dozorčí komisi pracovní semináře, konané 1. srpna – téma: financování České televize, 29. srpna – téma: příprava vysílacího schématu České televize na rok 2002 a 5. prosince – téma: vysílací schéma a výrobní úkol České televize na rok 2002.

Členové Rady absolvovali 4 neveřejná slyšení kandidátů v rámci výběrového řízení na generálního ředitele České televize.

Přehled účasti členů Rady České televize na jednáních a dalších akcích viz příloha č. 5.

3.1.4. Agenda Rady České televize

Na svém *prvním jednání* dne 30. května 2001 si dle § 4, odst. 4, zákona č. 483/1991 Sb. o České televizi, v platném znění předpisů, členové Rady České televize zvolili svá funkční období. Výsledek losování za asistence notáře byl následující:

6 let: B. Fanta, M. Horálek, Z. Hůlová, J. Presl, J. Šilerová

4 roky: H. Fibingerová, S. Karásek, E. Kohák, L. Miler, J. Mrzena

2 roky: Z. Forman, M. Knížák, P. Kučera, L. Weissová, P. Žáček.

Během úvodního jednání si Rada České televize také zvolila svého předsedu a dva místopředsedy. Předsedou Rady České televize se stal Ing. Jan Mrzena, 1. místopředsedkyní JUDr. Zdena Hůlová a 2. místopředsedou prof. ing. arch. Bohumil Fanta, CSc.

Na svém *druhém jednání* dne 21. června 2001 schválila Rada České televize svůj Jednací řád (viz příloha č. 6). Dále dle § 8, odst. 1, písm i) zákona o České televizi, v platném znění, zvolila jako svůj poradní orgán pětičlennou Dozorčí komisi, a to ve složení: Ing. Jiří Pártl, Hana Kučerová, JUDr. Jiří Korb, MBA., RNDr. Ivan Dvořák, CSc. a Ing. Miroslav Tajč.

Na svém *třetím jednání* dne 3. července 2001 schválila Rada České televize zadávací dokumentaci výběrového řízení na generálního ředitele České televize. Zároveň zahájila práce na přípravě Kodexu České televize. Rada dále vzala na vědomí základní informace o problematice rozpočtového provizoria a rozpočtu České televize na rok 2001 a požádala prozatímního ředitele, aby předložil rozpočet, který nebude vykazovat provozní ztrátu. Současně požádala prozatímního ředitele o dopracování směrnice upravující aplikaci zákona o zadávání veřejných zakázek.

Na svém *čtvrtém jednání* dne 18. července Rada České televize projednala rozhodnutí prozatímního ředitele o opatřeních vyplývajících z auditorských zpráv a dále stanovila podmínky výběrového řízení na generálního ředitele České televize.

Dne 1. srpna 2001 zorganizovala Rada České televize ve spolupráci s prozatímním vedením České televize seminář na téma financování České televize v roce 2002.

Na svém *pátém jednání* dne 22. srpna 2001 schválila Rada České televize účetní závěrku a hospodářský výsledek za rok 2000 s tím, že ztráta ve výši 18.108.539,33 Kč bude uhrazena z rezervního fondu a naopak nerozdělený zisk z minulých let ve výši 195.708.578,05 Kč bude do

tohoto fondu vložen. Rada České televize dále schválila *Výroční zprávu Rady České televize o hospodaření České televize v roce 2000*.

Rada současně požádala prozatímního ředitele, aby vždy jednou měsíčně předkládal Radě České televize k projednání hodnocení hospodaření České televize.

Rada České televize dále přijala usnesení k aplikaci závěrů forenzního šetření a současně požádala prozatímního ředitele o dopracování vnitřní směrnice pro provádění výběrových řízení v České televizi.

Zároveň se Rada České televize usnesla zkrátit odměnu prozatímního ředitele České televize za měsíc srpen o 10%, a to pro opakované opominutí úkolů stanovených Radou České televize.

Dne 29. srpna 2001 Rada České televize zorganizovala ve spolupráci s prozatímním vedením České televize seminář pro členy Rady České televize a Dozorčí komisi Rady zaměřený na programové trendy České televize, které ovlivní programové schéma na rok 2002.

V průběhu *šestého jednání* 5. září 2001 Rada České televize projednala první informace o přípravě rozpočtu České televize na rok 2002 a pokračovala v přípravě Kodexu České televize.

Na *sedmém jednání* dne 19. a 26. září Rada České televize prověřovala kompletnost 44 přihlášek kandidátů na post generálního ředitele České televize a rozhodla o postupujících do 2. kola výběrového řízení. Rada České televize dále schválila své Stanovisko k forenzním auditům.

Dne 10. října se uskutečnilo *mimořádné jednání*, na kterém Rada projednávala odvolání vyloučených kandidátů na generálního ředitele České televize.

Osmé jednání, které se konalo 19. října 2001, Rada České televize vybrala 3 finalisty výběrového řízení na post generálního ředitele České televize a dále doplnila schválení účetní závěrky a hospodářského výsledku České televize za rok 2000. Rada současně pokračovala v přípravě Kodexu ČT.

Ve dnech 1., 4., 10. a 17. října 2001 se uskutečnila neveřejná slyšení kandidátů na funkci generálního ředitele České televize. Dále viz kapitola 3.1.5.

Deváté jednání se uskutečnilo 24. a 31. října 2001. Rada specifikovala způsob hlasování v závěrečném kole výběrového řízení na generálního ředitele České televize, absolvovala veřejné slyšení kandidátů a rozhodla v souladu s ustanovením § 7, odst. 2, zákona č. 483/1991 o České televizi, v platném znění, na základě výsledků výběrového řízení o jmenování generálního ředitele České televize, kterým se k 15. listopadu 2001 stal dosavadní prozatímní ředitel Jiří Balvín. V reakci na to rezignoval Svatopluk Karásek na funkci člena Rady České televize.

Rada současně projednala prověrku smluvního vztahu mezi ČT a firmou ARBOmedia.net Praha, s.r.o.

Na svém *desátém jednání* dne 7. listopadu 2001 schválila Rada České televize novelizaci Statutu České televize a zároveň zahájila přípravné práce na novém statutu, který bude plně reflektovat veškerá ustanovení z novelizovaného zákona o ČT.

Rada současně nepřijala návrh rozpočtu České televize na rok 2002, který předpokládal ztrátu hospodaření ve výši 517 mil. Kč. Rada považovala tento rozpočet za doklad prohlubující se finanční krize v ČT a vyzvala nového generálního ředitele k okamžitému zahájení restrukturalizace podniku.

Na svém *jedenáctém jednání* dne 14. listopadu 2001 Rada České televize zejména přijala smlouvu o výkonu funkce generálního ředitele České televize a stanovila jeho mzdu.

Rada dále pokračovala v pracích na Kodexu České televize a vzala na vědomí informace J. Balvína o vypsání výběrových řízení na posty finančního ředitele, ředitele zpravodajství, ředitele výroby, ředitele TS Brno a ředitele TS Ostrava.

Na svém *dvánáctém jednání* dne 21. listopadu 2001 zvolila Rada České televize jako 3. místopředsedu PhDr. Ladislava Milera. Na jednání byly zároveň na základě uzavřené manažerské smlouvy stanoveny úkoly pro generálního ředitele na nejbližší období: ode dne jmenování do dvou měsíců vypsání výběrových řízení na první stupeň řízení, do tří měsíců zavedení nového systému vnitřní kontroly a ve stejném termínu přípravu projektu restrukturalizace České televize.

Rada dále projednávala přípravu rozpočtu České televize na rok 2002 a opět apelovala na úpravu rozpočtu ve smyslu aplikace projektu generálního ředitele a to ve smyslu přiměřeného rozvoje televizní tvorby i procesu restrukturalizace České televize. Rada současně vyzvala generálního ředitele, aby rozpočet České televize na rok 2002 nepředjímal rozhodnutí Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v otázce úpravy výše koncesionářských poplatků a aby rozpočet České televize na rok 2002 byl koncipovaný jako vyrovnaný.

Během *třináctého jednání* dne 28. listopadu Rada schválila rámcový návrh plánu a rozpočtu České televize na rok 2002 v agregované podobě s tím, že požádala generálního ředitele, aby k závěrečnému schválení předložil podrobně rozepsaný návrh rozpočtu, vycházející z těchto agregovaných údajů. Rada pokračovala v přípravě nového Statutu České televize a zahájila šetření ve věci podání podnětu, vyplývajícího ze zprávy vypracované firmou UNO pro Českou televizi, týkající se špatného hospodaření při realizaci stavebních a investičních prací v České televizi.

Na *čtrnácté jednání* dne 5. prosince se uskutečnil se seminář pro členy Rady České televize na téma vysílací schéma a výrobní úkol České televize na rok 2002.

Rada pokračovala v přípravě Kodexu České televize a uložila Dozorčí komisi, aby jí ve spolupráci s generálním ředitelem ověřila, zda skartování účetních dokladů v České televizi nebylo v rozporu se zákonem o účetnictví a archivaci a zdali nelze formulovat podezření ze spáchání trestného činu v této záležitosti.

Rada dále požádala generálního ředitele o předložení konkrétních opatření, která vedla k řešení zjištění auditorů v otázce skartací materiálů a organizaci systému evidence smluv v České televizi.

Na *patnáctém jednání* dne 12. prosince 2001, Rada České televize pokračovala v pracích na přípravách Kodexu, rozhodla o přenášení svých veřejných jednání na internetu.

Na svém *šestnáctém jednání* dne 19. prosince 2001 projednala Rada České televize v souladu s § 9, odst. 9, zákona č. 483/1991 Sb., o České televizi, v platném znění, a v intencích článku III. Statutu České televize informace generálního ředitele o průběhu a výsledku výběrového řízení na ředitele výroby a ředitele zpravodajství, kterými se stali Petr Erben a Ing. Zbyněk Honys.

Dále Rada pokračovala v přípravách nového Statutu a uložila generálnímu řediteli předložit podrobný položkový rozpočet na rok 2002 do 21.1.2002 a to po projednání v Dozorčí komisi.

Průběžně po celou dobu své činnosti se Rada České televize dále zabývala situací ve zpravodajství České televize a podněty, tak jak jí to stanoví zákon. Rada České televize dále schvalovala pronájem a prodej majetku v Ostravě, 19 nájemních smluv v objektu Ostrava Přívoz a souhlasila s prodejem haly pro přípravu dekorací v Zábřehu nad Odrou. Vzhledem k novým zákonným povinnostem Rady, byl vypracován systém požadavků, které musí postup uzavírání nájemních smluv splňovat, tak aby Rada schvalovala finální texty parafovaných smluv.

3.1.5. Výběrové řízení na obsazení postu generálního ředitele České televize

Vzhledem k neexistenci Rady České televize, zvolila dne 9. února 2001 Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR na své 33. schůzi prozatímním generálním ředitelem Jiřího Balvína.

Hlavním úkolem nově zvolené Rady České televize tak v souladu s § 8, odst. 1), zákona č. 483/1991 Sb., o České televizi, v platném znění, bylo vybrat a jmenovat nového generálního ředitele České televize. Již 3. července 2001 na svém 3. jednání Rada České televize schválila zadávací dokumentaci výběrového řízení na generálního ředitele České televize (viz příloha č. 7), kde stanovila kritéria hodnocení kandidátů, znění inzerátu, způsob vyhodnocení uchazečů a harmonogram celého výběrového řízení.

Rada České televize vypsala výběrové řízení metodou veřejného vyhlášení, které proběhlo formou inzerátu v tištěných médiích (Mladá fronta Dnes, Hospodářské noviny, Obchodní věstník), na internetových stránkách České televize, Teletextu České televize a oznamu České televize. Aby Rada České televize zajistila maximální možnou rovnost podmínek pro všechny zájemce, rozhodla o variantě - po podepsání prohlášení o zachování mlčenlivosti - nahlédnout do podkladů (viz. příloha č. 8). Přihlášky obsahující všechny náležitosti měly být dle znění inzerátu do 4. září 2001 doručeny písemně poštou na adresu notářské kanceláře JUDr. Jarmily Humpolcové.

Dne 11. září 2001 pracovní skupina Rady České televize složená z jejích členů za přítomnosti notářky otevřela a převzala veškeré došlé obálky. Konkrétně šlo o 44 přihlášek do výběrového řízení na generálního ředitele České televize (J. Balvín, J. Bareš, P. Bartas, P. Bouda, F. Červený, A. Dlabačová, J. Doležal, A. Heřmánek, E. Hlinovský, R. Honzajk, O. Höppner, L. Horák, J. Janeček, V. Ježek, M. Junek, S. Kabošová, J. Kněžínek, B. Komárek, J. Kopal, T. Kopečný, J. Koubek, V. Kudláč, J. Makovec, P. Marek, T. Marek, D. Mazalová, M. Mrnka, A. Müllerová, V. Novotný, I. Pavelek, J. Pohan, J. Říha, J. Řeřicha, P. Sládeček, P. Schönfeld, O. Svoboda, Z. Ševčík, K. Štěpánek, J. Štern, M. Vadas, S. Vaněk, Z. Verner, J. Vít, M. Vostřez).

Vzhledem k různým interpretacím bodů 6 a 7 (co je to normostrana) inzerátu výběrového řízení na generálního ředitele, se Rada České televize usnesla, že kvantitativní kritérium bodů 6 a 7 výběrového řízení na generálního ředitele ČT nebude v prvním kole výběru kandidátů bráno v úvahu.

Po prověření úplnosti všech přihlášek se Rada České televize usnesla, že do dalšího kola výběrového řízení na generálního ředitele ČT postoupili tyto kandidáti: J. Balvín, P. Bartas, P. Bouda, F. Červený, A. Dlabačová, A. Heřmánek, V. Ježek, S. Kabošová, J. Kněžínek, T. Kopečný, J. Koubek, V. Kudláč, J. Makovec, P. Marek, T. Marek, D. Mazalová, M. Mrnka, V. Novotný, I. Pavelek, J. Pohan, J. Řeřicha, P. Sládeček, P. Schönfeld, K. Štěpánek, J. Štern, M. Vadas, S. Vaněk, Z. Verner, J. Vít, M. Vostřez.

Rada České televize dále hlasováním rozhodla, že s ohledem na nesplnění kritérií zadání výběrového řízení, byli z výběrového řízení vyřazeni: J. Bareš, J. Doležal, E. Hlinovský, R. Honzajk, O. Höppner, L. Horák, J. Janeček, M. Junek, B. Komárek, J. Kopal, A. Müllerová, J. Říha, O. Svoboda, Z. Ševčík.

Rada České televize stanovila, že pro případná odvolání kandidátů vyřazených pro formální nedostatky, bude přihlížet pouze k písemné formě jejich podání obdržené do 10. října 2001. Do stanoveného data Rada České televize obdržela odvolání těchto kandidátů na generálního ředitele: Martina Junka, Ondřeje Höppnera, Jiřího Janečka, Evžena Hlinovského, Otakara Svobody, Josefa Doležala, Jindřicha Bareše, Radka Honzajka, Aleny Müllerové, Zdeňka Ševčíka a Ladislava Horáka. Rada České televize rozhodla, že pouze Ing. Martin Junek postoupí do druhého kola výběrového řízení a ostatní odvolání kandidátů byly odmítnuty jako bezpředmětné, neboť kandidáti nesplnili všechny předepsané předpoklady pro přijetí do dalšího kola výběrového řízení.

V souladu s odst. 3 § 7 zákona č. 483/1991 Sb., o České televizi, v platném znění, se Rada České televize usnesla vyloučit veřejnost ze slyšení kandidátů na generálního ředitele České televize. Prezentace kandidátů ze třetího kola, závěrečné zhodnocení všech kandidátů, rozprava a vlastní volba generálního ředitele však byly realizovány formou veřejného slyšení a zasedání.

Neveřejné prezentace kandidátů se konaly 1., 4., 10. a 17. října 2001. Délku prezentace kandidátů Rada České televize stanovila na 45 minut. Z tohoto času bylo 7 minut věnováno samostatné prezentaci kandidáta/kandidátky, 23 minut otázkám členů Rady České televize, 15 minut jejich diskusi + přestávce. Pořadí a termín slyšení jednotlivých kandidátů bylo stanoveno losem.

Po vyslechnutí všech slyšení kandidátů Rada České televize přistoupila k uzavření druhého kola výběru tajným hlasováním. Každý člen Rady mohl označit na seznamu kandidátů maximálně 5 osob, které navrhoval do třetího kola výběrového řízení. Do posledního kola výběrového řízení postoupili kandidáti s nejvyšším počtem hlasů - tzn. s počtem hlasů šest a více – Jiří Balvín, Petr Sládeček a Martin Vadas. Třetí kolo veřejného slyšení kandidátů na generálního ředitele se uskutečnilo 24. října 2001.

Na svém devátém jednání dne 31. října 2001 Rada České televize přistoupila k volbě generálního ředitele. Stanovila způsob volby tajným hlasováním, kdy každý člen Rady České televize obdržel hlasovací lístek se třemi jmény kandidátů a označil jedno jméno. Volební komise složená ze tří členů Rady České televize zkontrolovala platnost hlasovacích lístků a konstatovala, že hlasování dopadlo takto: Jiří Balvín obdržel 10 hlasů, Petr Sládeček 3 hlasy a Martin Vadas 2 hlasy.

V souladu s ustanovením § 7, odst. 2, zákona č. 483/1991 o České televizi, v platném znění, Rada České televize se 31. října 2001 na základě výsledku výběrového řízení rozhodla jmenovat generálního ředitele. K 15. listopadu 2001 Rada České televize ukončila J. Balvínovi výkon funkce prozatímního generálního ředitele a jmenovala ho generálním ředitelem České televize. V příloze č. 9 - projekt J. Balvína.

3.1.6. Volba, složení a činnost Dozorčí komise

V souladu s § 8, odst. 1, písm. i) zákona č. 483/1991 Sb., o České televizi, v platném znění, přistoupila Rada České televize k zřízení poradního orgánu ve věci kontroly hospodaření České televize – Dozorčí komise. Do výběrového řízení na člena Dozorčí komise se přihlásilo celkem třináct kandidátů. Na svém *druhém jednání* dne 21. června 2001 stanovila Rada České televize způsob volby aklamací s tím, že každý člen Rady mohl hlasovat pouze pro pět kandidátů. Dozorčí komise byla vybrána takto:

JUDr. Jiří Korb, MBA

Ing. Jiří Pártl

RNDr. Ivan Dvořák, CSc.

Ing. Hana Kučerová

Ing. Miroslav Tajč

předseda

místopředseda

Rada České televize v souladu s § 8, odst. 1, písm. i) zákona č. 473/1991, o České televizi, v platném znění stanovila odměnu členům Dozorčí komise následovně: předseda DK 13.000,- Kč měsíčně, místopředseda DK 11.000,- Kč a člen DK 10.000,- Kč. Každý člen Dozorčí komise byl navíc vybaven mobilním telefonem s limitem 4.000 Kč měsíčně. Rada České televize rozhodla, že náklady na činnost Dozorčí komise budou součástí rozpočtu Rady České televize.

Dozorčí komise měla v roce 2001 celkem devět jednání. Na *prvním jednání*, které se konalo dne 26. června 2001 zvolili členové Dozorčí komise svého předsedu, kterým se stal JUDr. Jiří Korb, MBA, a místopředsedu Ing. Jiřího Pártla.

Na svém *druhém jednání* dne 11. července 2001 si Dozorčí komise schválila svůj jednací řád (viz. příloha č. 10). Členové Dozorčí komise se postupně seznamovali s určitými specifiky hospodaření České televize. O své činnosti po zřízení zpracovala Dozorčí komise v souladu s § 8a), odst. 10, zákona č. 483/1991 Sb., o České televizi, v platném znění, pro Radu České televize zprávu o činnosti Dozorčí komise za III. čtvrtletí. (viz. příloha č. 11)

Dozorčí komise se během roku 2001 vyjadřovala k hospodářské činnosti České televize, sestavování rozpočtu České televize na rok 2002, forenznímu šetření, účetním závěrkám, nájemním smlouvám, semináři Rady ČT o financování, plánování a tvorbě rozpočtu ČT na rok 2002, managerské smlouvě generálního ředitele (konkrétní výčet viz zpráva o činnosti za IV. čtvrtletí - příloha č. 12), pravidelně se setkávala s finančním ředitelem i jinými zaměstnanci České televize a dávala doporučení Radě České televize ve formě zápisů, které Rada České televize v minulém roce vždy vzala na vědomí.

3.2. Stížnosti

Do působnosti Rady České televize náleží dle § 8, odst. 1, písm. f) rozhodovat o stížnostech týkajících se generálního ředitele České televize. Rada České televize obdržela v loňském roce celkem 12 stížností na generálního ředitele, z čehož je 5 stížností z ledna 2001 na ředitele Jiřího Hodače, které mají stejný obsah: stížnost na porušení zákona o ČT, cenzura vysílání, přerušování vysílání v prosinci 2000 atd. Vzhledem k tomu, že byla tehdejší Rada České televize odvolána Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR dne 12. 1. 2001, nestačila již na tyto stížnosti reagovat.

7 stížností na prozatímního a posléze generálního ředitele Jiřího Balvína obdržela Rada České televize od června loňského roku.

První stížnost na prozatímního ředitele České televize zaslal Radě Tomáš Pecina, který si stěžoval na skutečnost, že mu Česká televize odmítla poskytnout informace týkající se hospodaření a financování České televize a o výši platů jednotlivých členů managementu České televize. Rada České televize požádala k této problematice o vyjádření předsedu Úřadu pro ochranu osobních údajů RNDr. Karla Neuwirta, který označil zveřejňování platových poměrů zaměstnanců včetně managementu jako porušení zákona. Rada předala jeho vyjádření stěžovateli.

Druhou a třetí stížnost na prozatímního ředitele zaslalo Radě České televize Sdružení Brno 20/21 a Monika Rychlíková. Tato stížnost se týkala situace v TS Brno a jejího ředitele Zdeňka Drahoše. Vzhledem k tomu, že se jednalo o dlouhodobý problém, Rada České televize k této otázce vedla několik jednání a na svém 9. jednání dne 31. 10. 2001 přijala k této věci stanovisko. (viz příloha č. 13)

Čtvrtou stížnost na prozatímního ředitele zaslal Radě České televize opět Tomáš Pecina, který si stěžoval na incident mezi ním a televizní ochrankou při jednání Rady České televize. Na tuto stížnost pisateli odpověděl ředitel výroby a techniky Ing. Vít Novotný i Rada České televize v tom smyslu, že stížnost pana Peciny je neoprávněná, neboť se během jednání volně pohyboval po areálu České televize bez „doprovodu“, někoho ze zaměstnanců ČT, který je povinný u kteréhokoliv jiného návštěvníka České televize.

Pátou stížnost na prozatímního ředitele zaslala MUDr. Věra Šatánková, přednosta Kliniky plastické chirurgie v Průhonicích. Její stížnost se týkala vyřízení jejího předchozího dopisu prozatímnímu řediteli České televize, který se týkal údajného vyhrožování ze strany právníka České televize. Rada České televize si vyžádala stanovisko prozatímního ředitele a pověřeného ředitele zpravodajství Zbyňka Honyse, který se k této stížnosti vyjádřil v tom smyslu, že postrádá jakékoliv důkazy pro jinak velmi závažné obvinění pracovníků ČT a naopak odpověď ČT považuje za korektní. Vzhledem k tomu, že jde o pokračování krivého obvinění, případně pomluvy, pověřil Zbyněk Honys právní oddělení České televize zvážit právní kroky k ochraně dobré pověsti a profesionální cti zaměstnanců ČT. Rada se s tímto stanoviskem ztotožnila.

Šestou stížnost na prozatímního ředitele zaslal Radě České televize Jiří Aubris. Stížnost se týkala pořadu „Klekánice“, s názvem Hodný kantor, odvysílané 7. 11. 2000, pisatel také vyjádřil roztrpčení nad tím, že se v této věci obrátil již na generálního ředitele Dušana Chmelíčka i na prozatímního ředitele Jiřího Balvína, leč bezúspěšně. Rada České televize po pečlivém prostudování pořadu došla k přesvědčení o objektivitě, pravdivosti a vyváženosti reportáže a v tomto smyslu také pisateli odpověděla s vysvětlením sledu událostí, které mohly způsobit prodlevu v odpovídání na dopisy.

Sedmou stížnost na generálního ředitele zaslal Radě České televize Jan Potůček, šéfredaktor serveru Radio TV, který si stěžoval na opakované vyhýbání se poskytování osobních rozhovorů ze strany Jiřího Balvína. Rada České televize se se stížností neztotožnila, protože se nedomnívá, že by se generální ředitel záměrně bránil poskytování rozhovorů komukoliv z novinářů. Poskytování osobních rozhovorů nelze považovat za jednoznačnou povinnost generálního ředitele, navíc ani nelze konstatovat, že by generální ředitel osobní rozhovory neposkytoval.

Rada se dále zabývala **stížnostmi na pořady**, které vysílala Česká televize. Nejvíce stížností na jeden konkrétní pořad, kterých přišlo na adresu Rady České televize celkem 7, ale žádná nebyla koncipována, jako stížnost na generálního ředitele, se týkaly pořadu „**Chapadla korupce**„. Rada České televize si na tento pořad nechala vypracovat stanovisko Centra pro mediální studia CEMES UK FSV (viz. příloha č. 14), se kterým se Rada České ztotožnila.

Druhým pořadem, na který přišlo celkem 6 stížností, byl pořad „**Naostro**“, ze dne 2.12.2001 s místopředsedou Rady ČR pro rozhlasové a televizní vysílání Petrem Štěpánkem. Všechny stížnosti se ohrazovaly proti způsobu moderování pořadu panem Milanem Šímou. Rada si vyžádala stanovisko generálního ředitele České televize, který nechal vypracovat podrobnou analýzu od Media Monitoring včetně srovnání s dalšími díly pořadu Naostro. Rada České televize se s hodnocením ztotožnila a odpověděla všem stěžovatelům v tom smyslu, že se prohřešoval proti pravidlům televizních debat moderátor Milan Šíma (porušení objektivity), ale z části i host pořadu Petr Štěpánek (záměr sebe prezentace).

Dále přišlo 10 stížností na pořad „**Fakta**“, ale vždy jedna stížnost na jiný díl. Rada si vyžádala stanovisko generálního ředitele České televize, pověření členové shlédli daný pořad a poté se Rada ke stížnosti vyjádřila.

Dalším pořadem České televize se 6 stížnostmi, které přišly na Radu České televize, byl pořad „**Klekánice**„. I zde si Rada České televize vyžádala stanovisko generálního ředitele, pověření členové shlédli dané pořady a poté se Rada ke stížnostem vyjádřila.

Na celkové **zpravodajství** České televize Rada České televize obdržela 4 stížnosti stejně tak i na pořady „**Tady a teď**“, a i zde se opakoval předchozí postup.

Po dvou stížnostech měly pořady „**Nedej se!**“, a „**Bez imunity**„.

Po jedné stížnosti obdržela Rada České televize za rok 2001 na tyto pořady: **Duch český, Curriculum vitae, Kalendárium, Regiony, film Odhadce, Ta naše povaha česká, Jakou řečí mluví Pánbůh...?, Sametová kocovina, Večerníček, Katovna, Baťoh a Noc s Andělem**. Rada tyto stížnosti řešila standardně – vyžádala si stanovisko generálního ředitele a po shlédnutí se ke všem stížnostem vyjádřila.

4. Hlavní závěry Rady České televize o činnosti České televize v roce 2001

Dlouhodobá krize, která vyvrcholila na přelomu let 2000/2001, vyvolala nutnost celého komplexu systémových změn. Do nástupu nové Rady České televize nebyl mandát prozatímního generálního ředitele dostatečně silný, aby mohl prosadit zásadnější změny. Jak se již výše zmiňujeme Česká televize zůstala v podstatě nedotknutelným a nekontrolovatelným monolitem, který si sám ve všech oblastech stanovoval měřítko kvality. Protireformní nálady přetrvávaly nejen ze setrvačnosti, ze strachu z jakýchkoliv změn, ale i z nestandardní a retardační role odborů, které překračovaly rámec stanovený zákonem. Tyto postoje odborů trvají dodnes a jen díky tlaku Rady ČT a nového vedení České televize se pomalu blíží standardní činnosti.

Rada ČT ihned po svém nástupu začala vůči ČT plnit své kontrolní funkce. Během léta a podzimu 2001 zvolila a jmenovala do funkce generálního ředitele. Tento akt znamenal konec snah o neřešení krizové situace v ČT. Rada ČT zavedla zcela nový pracovní styl. Průběžně schvalovala rozpočet a závěrečný účet, kontrolovala plnění rozpočtu a v součinnosti s Dozorčí komisí sledovala účelnost a hospodárnost využívání finančních prostředků a majetku ČT. Rada ČT zejména požadovala předložení vyrovnaného rozpočtu, který by směřoval k restrukturalizaci České televize a předložení a vydání směrnice pro výběrová řízení a úpravu kontrolních mechanismů. Prozatímní vedení České televize však bohužel tento návrh rozpočtu nebylo schopno v relevantním čase předložit a proto rozpočtové provizorium pokračovalo až do konce roku 2001. Rada ČT tak přesto vytvořila pro tehdejšího prozatímního generálního ředitele určitý rámec, který měl splňovat rozpočet na rok 2002.

Rada ČT věnovala velkou pozornost auditům realizovaným jak v České televizi Praha, tak i v TS Brno a TS Ostrava. Konkrétně například prověřovala výhodnost smluv s firmou Arbo Media, činnosti firmy UNO pro ČT, a další smluvní vztahy. Některé další kroky směřující k zprůhlednění hospodaření České televize realizoval již prozatímní ředitel, další jsou realizovány na základě vítězného projektu generálního ředitele. Na základě závěrů auditorů Rada ČT projednala a přijala soubor konkrétních systémových opatření, především doporučila vytvořit odboru vnitřního auditu, systém hodnocení efektivity České televize, centralizaci jejího ekonomického řízení, specifikaci konkrétních podmínek pro realizaci výběrových řízení atd. V souladu s výsledky auditu a s doporučeními Dozorčí komise Rada ČT prověřovala výhodnost některých smluvních vztahů a docílila přijetí dílčích úsporných opatření již v roce 2001. Stanovisko Rady ČT k těmto auditům bylo předloženo i Stálé komisi pro sdělovací prostředky PSP ČR.

Co se nedařilo do konce roku 2001

- Komunikace mezi prozatímním i regulérním vedením ČT a Radou ČT byla často rozpačitá. Při kritických hodnoceních činnosti ČT, například při požadavku vyváženého hospodaření docházelo k rozporům mezi názory Rady ČT a vedení ČT.
- Komunikace s Dozorčí komisí Rady ČT dostatečně nefungovala, především díky nezkušenosti obou orgánů. Svoji roli hrál i nevhodný výběr předsedy Dozorčí komise.
- Kroky, které generální ředitel učinil po svém nástupu do funkce, nebyly dostatečně razantní.
- Stav napětí mezi vedením a určitou skupinou zaměstnanců stále existuje; odbory a vedení neukončily kolektivní vyjednávání; situace ve zpravodajství a publicistice se sice zlepšila, ale zdaleka není plně funkční a vyrovnaná.
- Proces restrukturalizačních a reorganizačních kroků byl započat v rovině strategické přípravy, je potřeba ho konkretizovat, urychlit a přijmout provázaná a komplexní opatření.

Postup restrukturalizace

Konec roku 2001 se zásadně odlišoval od začátku tohoto roku, kdy byla ČT ve veřejné krizi. Rok končil s jasnou představou restrukturalizace ČT, s nově zvoleným generálním ředitelem a částečně obměněným prvním stupněm řízení ČT.

Základním problémem při zkoumání nákladovosti a funkčnosti České televize je nestabilita stávajících procesů, jejichž průběh v současné době není přesně specifikován, a v mnoha případech ani přesně znám. Procesní nestabilita zvyšuje obecně v každé organizaci vznik vyšších nákladů na činnosti, nehledě ani k několikanásobně vyšší pravděpodobnosti vzniku výrobu, nebo služby s nevhodnými parametry. *V našem případě rozumíme výrobkem, nebo službou, výrobu a vysílání televizních pořadů.*

Vzhledem k výše uvedenému Rada ČT konstatuje, že je nezbytné, aby restrukturalizace ČT, která je pro přežití organizace bezpodmínečně nutná, nebyla zbytečně oddalována a byla zároveň provedena v co možno nejkratším čase.

Rada ČT si je vědoma, že celý proces restrukturalizace ČT bude velmi náročný a bude trvat přibližně po dobu 1 ÷ 2 let. Česká televize se musí přeměnit na **integrováný systém řízení, s moderní koncepcí důsledně orientovanou na procesy**, z nichž se odvíjí veškeré dění v organizaci. **Integrovaný systém řízení** je tedy zásadní cíl procesu reorganizace ČT.

Na přelomu roku 2001 se uskutečnilo výběrové řízení na poradenskou firmu, která by měla zajistit zdárný průběh restrukturalizace ČT. Z prezentovaných firem však nebyla vybrána žádná a to zejména z důvodu finančních požadavků a současných možností ČT. V neposlední řadě také z důvodu neznalosti mediální problematiky a specifického charakteru výroby ČT.

Rada ČT následně doporučila generálnímu řediteli, aby služeb těchto poradenských firem využil pouze na parciální problematiku.

Vlastnímu startu restrukturalizačního procesu by měly předcházet tyto kroky:

1/ Analýza současného stavu, která spočívá v sestavení procesního schématu všech hlavních procesů probíhajících v ČT a jejich následným popisem.

Tento krok je velmi důležitý z hlediska dokonalé znalosti současného stavu a funkce všech v současné době probíhajících procesů. Po jeho realizaci bude možné provést první optimalizaci celého systému, která bude spočívat v odstranění dualitních a redundantních procesů v ČT. Dále bude možné provést první hodnocení procesů z hlediska současné efektivity a finančních nákladů.

2/ Zpracování rámcového projektu restrukturalizace.

Stanovení Vize, politiky, strategie a konkrétních cílů a to pro první, rámcové období.

3/ Zpracování studie proveditelnosti (oponentní řízení).

Posouzení nezávislými odborníky, zda předkládaný projekt je realizovatelný a zda jsou odhadnuta všechna potencionální rizika.

4/ Zpracování podrobného projektu restrukturalizace ČT.

Tento projekt bude detailně rozpracovávat jednotlivé kroky a bude zpracován na delší časové období.

Z výše uvedeného vyplývá, že pouze pečlivě připravený projektový přístup je jedinou efektivní cestou k restrukturalizaci České televize s integrovaným modelem řízení. Teprve pak (cca po dvou letech) bude vedení ČT schopno řídit strategický rozvoj televize veřejné služby a prostřednictvím projektů regulovat další transformaci organizace, kterou si patrně vyžádá zavedení terestrického digitálního vysílání.

Harmonická integrace všech činností organizace, která je v současné době i světovým trendem řízení, je v systému integrovaného řízení nadřazena dílčímu zdokonalování jednotlivých komponent. Základem harmonické integrace je týmová práce. Cílovým stadiem je samoorganizace, samořízení a samokontrola.

Stanovení vhodné organizační struktury ČT tak, aby byla na úrovni současných trendů nelze řešit upravením starého modelu. Požadavky, které jsou na ČT v současné době kladeny, se natolik změnily a s nástupem digitalizace ještě změní, že nejvhodnější cestou restrukturalizace je zapomenout na starý model a vytvořit nový. V případě ČT to znamená řešit následující úkoly:

- **Stanovit parametry**, podle kterých bude vytvořena a hodnocena nová organizace.
- **Stanovit hlavní procesy a činnosti**, které budou nezbytné k naplňování vize a dodržování stanovených parametrů.
- **Stanovit základní organizační uspořádání klíčových procesů a činností**, definovat vstupy a výstupy (včetně zdrojů), očekávané přínosy, způsob spolupráce a komunikace ve styčných místech.
- **Stanovit kompetence** (znalosti, dovednosti a schopnosti), způsob výběru a hodnocení klíčových managerů, jejich odpovědnosti a pravomoci.
- **Rozpracovat hlavní činnosti** do jednoduchých popisů pracovních postupů.
- Stanovit **způsob řízení činností** (interně, externě, samostatné jednotky, střediska).
- Stanovit **počet lidí** a vhodný **způsob odměňování**.
- Stanovit **pravidla interní komunikace, firemní hodnoty a standardy chování**.

Rada ČT je přesvědčena, že restrukturalizaci podle výše uvedených modelů je v záměru totožná s projektem generálního ředitele J. Balvína, na jehož základě zvítězil ve výborovém řízení a byl jmenován do své funkce. Vzhledem k přežívajícím negativním trendům v ČT Rada ČT doporučuje větší razanci v provádění restrukturalizačních kroků. Cílem restrukturalizace je maximální zlepšení televize veřejné služby, ale restrukturalizace je zároveň podmínkou další existence ČT v intaktní podobě.

5. Přílohy

- 5.1. Stanovisko Rady České televize k auditu**
- 5.2. Přejít na digitální pozemní televizní vysílání v ČR a úloha veřejné služby v tomto procesu**
- 5.3. Zpráva Rady České televize k aktuální situaci v ČT (pro PSP ČR)**
- 5.4. Zápisy z jednání Rady České televize**
- 5.5. Přehled účasti členů Rady České televize na jednáních a dalších akcích**
- 5.6. Jednací řád Rady České televize**
- 5.7. Zadávací dokumentace na výběrové řízení na generálního ředitele České televize**
- 5.8. Seznam podkladů k výběrovému řízení na generálního ředitele České televize**
- 5.9. Projekt Jiřího Balvína**
- 5.10. Jednací řád Dozorčí komise Rady České televize**
- 5.11. Zpráva o činnosti Dozorčí komise za III. čtvrtletí 2001**
- 5.12. Zpráva o činnosti Dozorčí komise za IV. Čtvrtletí 2001**
- 5.13. Stanovisko Rady České televize ve věci stížnosti na ředitele TS Brno**
- 5.14. Stanovisko CEMES k pořadu České televize „Chapadla korupce“**

5.1. Stanovisko Rady České televize k forenznímu auditu

Stanovisko Rady České televize k forenznímu auditu

Úvod

K zadání a rozpracování Zakázky na vypracování forenzního auditu České televize (dále jen „ČT“) došlo na základě událostí z prosince 2000, ledna až února 2001.

Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR (dále jen „PS PČR“) přijala následující usnesení:

- usnesením č. 1379 ze dne 6. ledna 2001 I/3) PS PČR žádá Radu ČT, aby zajistila veřejnou průhlednost financování ČT včetně forenzního auditu; II/1 PS PČR žádá Radu ČT, aby neprodleně iniciovala provedení vyšetřovacího auditu hospodaření ČT, a to od roku 1992 až do současnosti s tím, že závěry tohoto auditu předloží PS PČR nejpozději do 90 dnů,
- usnesením č. 1384 ze dne 12. ledna 2001 odvolala stávající Radu ČT,
- usnesením č. 1387 ze dne 23. ledna 2001, II) konstatovala, že zadání vyšetřovacího auditu hospodaření ČT je plně v kompetenci generálního ředitele ČT nebo jím pověřeného zástupce,
- usnesením č. 1415 ze dne 9. února 2001, PS PČR vzala na vědomí rezignaci generálního ředitele ČT Jiřího Hodače ke dni 11. ledna 2001,
- usnesením č. 1416 ze dne 9. února 2001, I) PS PČR zvolila Jiřího Balvína prozatímním ředitelem ČT; II/2) PS PČR požádala nově zvoleného prozatímního ředitele ČT o provedení forenzního auditu hospodaření ČT do 90 dnů ode dne, kdy byl zvolen.

Stálá komise pro sdělovací prostředky PS PČR přijala usnesení č. 53 ze dne 15. června 2001, kterým požádala Radu ČT, aby v termínu do 24. 9. 2001 informovala Stálou komisi pro sdělovací prostředky o výsledcích forenzního auditu hospodaření ČT a dalších přijatých opatřeních.

Na základě výše zmíněných skutečností zajistilo tehdejší vedení ČT výběr realizátorů forenzního auditu ČT. Fa PriceWaterhouseCoopers byla zaměřena na ČT Praha a fa HZ Praha na Televizní studio Brno (dále jen „TS Brno“) a Televizní studio Ostrava (dále jen „TS Ostrava“).

ad a) ČT Praha

Šetření mělo hlavní cíle:

- prověřit hospodaření ČT Praha a zjistit, zda nedocházelo k zpronevěrám a nekalým praktikám
- poskytnout vedení ČT podklady ke zlepšení kontrolního prostředí a zvyšování efektivity hospodaření ČT. Toto forenzní šetření bylo ukončeno 30. 5. 2001

ad b) TS Brno a TS Ostrava

Cílem tohoto šetření bylo zjištění, zda odpovědní pracovníci uvedených studií nejednají v rozporu s vnitřními pravidly ČT, obecně závaznými právními předpisy, zásadami odborné péče s majetkem ČT a s dobrými mravy. Tento forenzní audit byl ukončen 20. 6. 2001.

Závěry šetření

a) ČT Praha

Základním problémem auditu ČT Praha byl nedostatek podkladů, které měli zpracovatelé k dispozici. V průběhu sledovaného období došlo k mnoha personálním změnám ve vedení ČT, k reorganizaci či restrukturalizaci řady oddělení a útvarů. Úkony auditora při šetření v ČT byly závislé na dostupnosti informací a nezahrnovaly diskuse s třetími osobami. Tento audit konstatoval neexistenci vnitřních pravidel určujících poptávková řízení, u kterých docházelo k razantním navýšením původně stanovené ceny. Auditor dále poukázal na neefektivní a ekonomicky neprůhledný produkční systém. Nejsou jasné vymezeny kompetence zaměstnanců i tvůrčích skupin, neexistuje funkční systém kontroly, chybí definovaná osobní odpovědnost a faktická motivace zaměstnanců, nedochází ke sledování a hodnocení vytíženosti interních lidských zdrojů i technické kapacity. Byly zjištěny nedostatky v hospodaření s nemovitým i movitým majetkem ČT Praha. Principy spolupráce se společnostmi IP Praha/ARBO Media.net jsou ze strany ČT neprůhledné. Zásadním problémem ČT byla do 1. 6. 2000 neexistence vnitřního kontrolního oddělení. V současnosti však má toto oddělení pouze tři kmenové zaměstnance a nemá stanoven reálný funkční plán činnosti včetně efektivního řízení.

b) TS Brno a TS Ostrava

Závažným problémem auditu regionálních studií byla obtížnost získání relevantních informací, neboť v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, došlo k jejich částečné skartaci a navíc v případě TS Ostrava byla část dokumentů zničena povodněmi. Většina zjištění - shodných v TS Ostrava i TS Brno - vyplývá z podstaty fungování veřejnoprávní instituce, tj. bez reálného vlastníka směřujícího ke zhodnocení vlastního majetku, a ze slabé funkce vnitřního kontrolního prostředí. V rámci ČT jsou preferována především tzv. kritéria umělecké kvality či záměru a kritéria sledovanosti a nákladovosti nejsou vnímána jako významná. Hospodaření ČT nemá v sobě zabudováno systémové prvky, které by vedly k optimalizaci nákladů a k odstraňování neefektivity především v oblasti výroby pořadů.

V rámci TS Ostrava byly zjištěny nedostatky formálního charakteru, které obvykle neměly negativní dopad na majetek ČT. Jedná se spíše o systémové problémy celé ČT, zejména omezená funkčnost vnitřního kontrolního systému, přílišná decentralizace hospodaření. Za příklady neefektivního vynakládání prostředků při výrobě pořadů lze označit vykupování divadelních představení výkonných umělců, aby tak vznikl časový prostor pro realizaci natáčení (takovouto praxi lze respektovat pouze ve zcela ojedinělých případech). Nehospodárné jsou i vynaložené prostředky na nerealizované scénáře.

V rámci Televizního studia Brno byla zjištěna jednotlivá jednání odpovědných pracovníků v rozporu s vnitřními pravidly ČT, ovšem i zde se jednalo převážně o pochybení formálního charakteru, která neměla zjevný negativní dopad na majetek ČT. Auditor konstatoval neprovádění výběrových řízení bez zjevného poškození ČT. Auditor též nezjistil skutečnosti, které by bylo možné považovat za úmyslné poškození majetku ČT ze strany konkrétního člena, resp. členů vedení TS Brno, nicméně konstatoval některá neobvyklá jednání, u kterých lze spatřovat náznaky neefektivnosti, například benevolentnější přístup k poskytování záloh či neuplatňování smluvních sankcí. V několika případech byla učiněna investiční rozhodnutí, která se v konečném důsledku projevila jako neefektivní – objem neefektivností činí za sledované období méně než tři miliony korun.

Důležitým předmětem forenzního šetření v TS Brno byl podnět iniciativy „Brno na přelomu století“ k situaci v ČT Brno adresované tehdejší Radě ČT v říjnu 2000. Na základě tohoto podání proběhla v TS Brno kontrolní akce ČT vedená ing. Petrem Beranem. Auditor provedl vlastní šetření a konstatoval, že většina závěrů kontrolní skupiny ČT nebyla potvrzena.

Vlastní stanovisko Rady ČT

Rada ČT se výsledky šetření zabývala ihned po obdržení zpráv obou auditorů a přijala k nim několik usnesení. Po obdržení podkladových materiálů k této problematice od dozorčí komise a po uskutečnění širší tématické diskuse se stávajícím vedením ČT Rada ČT konstatuje:

- s ohledem na způsob a rozsah zadání jakož i podstatu a délku obou šetření (prověření devíti let hospodaření za devadesát dní) je jejich vlastní vypovídací hodnota různá, nesouměřitelná a omezená
- byly dokončeny dvě nejpodstatnější etapy šetření a probíhá jejich funkční zpracování v ČT
- forenzním šetřením získala ČT množství poznatků a námětů, které jsou v odpovídající podobě postupně aplikovány v rámci restrukturalizace ČT
- s ohledem na zvláštní právní postavení ČT (ČT je subjektem sui generis) je nutné zesílit tlak na zhodnocování majetku prostřednictvím efektivního finančního řízení podniku a prostřednictvím důsledné vnitřní kontroly
- útvary ČT zodpovědné za právní a kontrolní agendy využijí náměty auditorů zejména tím, že zapracují do interních předpisů ČT výrazně přísnější etické standardy a citlivost na obchodní zvyklosti, než vyžadují platné zákony a obecně platné předpisy, zejména je potřeba předem vylučovat podezření z možného nadržování, zvyhodňování nebo konfliktu zájmů
- nutnost přijmout systémová opatření v rámci restrukturalizace hospodaření ČT, vedoucí k průhlednosti vynakládání finančních prostředků a pevné centralizaci čerpání, realizaci veškerých příjmů, včetně nastavení účinných kontrolních mechanismů
- odstranit nedostatky v administrativě související s jakoukoliv hospodářskou činností ČT
- s ohledem na omezené zdroje realizovat úsporná opatření uvnitř ČT, která však nepovedou k omezení veřejné služby.

Rada ČT přijala na svém 5. jednání dne 22. srpna 2001 řadu usnesení k aplikaci závěrů forenzního auditu, ze kterých uvádíme:

- usnesením č. 83/05/01 nařídila Rada ČT přípravu podkladů pro pilotní projekt v oblasti hodnocení efektivity ČT; zároveň požádala prozatímního generálního ředitele J. Balvína, aby jednou měsíčně předložil k projednání hospodaření ČT a plnění plánu,
- usnesením č. 85/05/01 Rada ČT doporučila vedení ČT zřídit odbor vnitřního auditu
- usnesením č. 91/05/01 Rada ČT doporučila, aby budoucí roční rozpočty ČT byly sestavovány na základě strategického záměru na období 5 – 10 let,
- usnesením č. 94/05/01 požádala Rada ČT prozatímního generálního ředitele J. Balvína o vypracování vnitřní směrnice o hospodaření ČT v podmínkách provizorního rozpočtu,
- usnesením č. 95/05/01 požádala Rada ČT prozatímního generálního ředitele ČT o vypracování vnitřní směrnice pro provádění výběrových řízení v ČT s tím, že je bude ČT provádět sama. Zadávat bude organizováno centrálně za celou ČT bez jakýchkoliv výjimek; finanční limity budou předkládány Radě ČT ke schválení.

Rada ČT konstatuje, že doporučení auditorů lze rozdělit na dvě části. První část má operativnější charakter a prostřednictvím Rozhodnutí prozatímního ředitele č. 14 ze dne 13. 7. 2001 budou jednotlivé úkoly uvedeny do praxe do 31. prosince 2001 (viz příloha č. 1).

Druhá část má charakter systémových změn, které budou realizovány po jmenování generálního ředitele ČT s mandátem stanoveným v zákoně č. 483/1991, Sb. o ČT v platném znění. Rada dále bere na vědomí stanovisko prozatímního ředitele (viz příloha č. 2).

Novelou zákona o ČT (zákon č. 39/2001 Sb.) byl zřízen poradní orgán Rady ČT ve věcech kontroly hospodaření ČT Dozorčí komise, jejímž úkolem je sledovat, zda jsou finanční prostředky a majetek ČT účelně a hospodárně využívány. Rada ČT s ohledem na vynaložené náklady (cca 30 mil. Kč) nedoporučuje pokračovat v dalších fázích forenzního šetření. K posílení vnitřních kontrolních mechanismů dochází prostřednictvím Dozorčí komise a funkčního vnitřního kontrolního útvaru. Roční hospodaření ČT bude i nadále posuzováno externím auditorem.

Závěr

Rada projednala a přijala toto stanovisko na svém 7. jednání dne 19. září 2001. Rada současně pověřuje předsedu, aby informoval o tom Stálou komisí pro sdělovací prostředky PS PČR.

Zpracovali a překládají: J. Mrzena, Z. Hůlová

Příloha: stanovisko prozatímního ředitele
Rozhodnutí prozatímního ředitele

V Praze dne 11. září 2001

Vážený pane předsedo,

Radou České televize jsem byl požádán, abych zaujal stanovisko k forenzním auditům, které byly v České televizi provedeny v průběhu 1. pololetí tohoto roku.

Vůle k provedení forenzního auditu České televize vzešla na přelomu let 2000 / 2001 z Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky a tehdejší Rady České televize. Vedení České televize (reprezentované generálním ředitelem panem Hodačem a později jím zplnomocněnou paní Valterovou) učinilo první kroky k výběru společnosti, která by měla audit provést, a dokonce v předvečer mého nástupu do funkce uzavřelo smlouvy o provedení auditu se dvěma partnery. Jednalo se o společnost PricewaterhouseCoopers (a jejího subdodavatele PricewaterhouseCoopers Česká republika, s.r.o.) a HZ Praha, spol. s r.o. Platné smlouvy byly Českou televizí uzavřeny před mým nástupem do funkce (8.2.2001) a v souladu s jejich zněním jsem je o několik dní později (13.2.2001) opatřil svým podpisem tak, aby byly podepsány statutárním zástupcem – prozatímním ředitelem. Této příležitosti jsem využil k jednáním, díky kterým se podařilo zajistit České televizi o něco výhodnější podmínky oproti původním smluvním ustanovením.

V souladu se smlouvou se započalo s prováděním auditů v dohodnutých termínech, nejprve v Praze společností PwC a o několik dnů později v Brně a Ostravě společností HZ Praha, spol. s r.o. Auditovány byly činnosti České televize v období od 1.1.1992 do 31.12.2000. Zprávy auditorů byly České televizi předány v souladu se smlouvami po devadesáti dnech od zahájení šetření. Náklady České televize spojené s audity představují v případě PwC 27,9 mil. Kč a

v případě HZ Praha 4,1 mil. Kč. Dalším jednáním vedení České televize se společností PwC došlo ke snížení ceny o 2 mil. Kč.

Závěrečné zprávy auditorů jsem bezprostředně po jejich obdržení předal Radě a vedení České televize. Po seznámení se se zjištěními, závěry a doporučeními auditorů je možné konstatovat, že se jedná o dobrý výchozí materiál, který analyzuje auditované činnosti ČT a poukazuje na chyby, ke kterým došlo. V mnohém je možné se poučit a zaměřit se nejen na odstranění důsledků minulých pochybení, ale také na vyvarování se jejich opakování. Konkrétní zjištění auditorů jsou Radě k dispozici, nebudu je tedy opakovat. Z doporučujících textů vyplývá, že se Česká televize nevyhne zásadním změnám v organizační struktuře i řízení své činnosti.

Celkově obě zprávy auditorů charakterizují jako řadu zjištění, na jejichž základě:

- je možné a současně nezbytné přijmout některá okamžitá opatření. Bezprostředně po obdržení auditorských zpráv jsem nechal aktuální úkoly vydat Rozhodnutím prozatímního ředitele č.14 ze dne 13.7.t.r., s kterým jsem Radu již seznámil. Jedná se o 27 konkrétních úkolů s určením odpovědných osob a termínů splnění. Průběžná informace o jejich plnění bude předmětem jednání nejbližšího Kolegia generálního ředitele dne 20.9.2001. Jde např. o kroky směřující ke zlepšení kontrolního prostředí uvnitř ČT, nastavení systému výběrových řízení, stanovení souboru kritérií pro hodnocení pořadů, navržení systému motivace k efektivnímu využívání finančních prostředků, vypracování systému kontroly rozpočtu externích producentů, prošetření některých smluv, zajištění posudků efektivity a prošetření výše ztráty v některých konkrétních případech, zavedení evidence a hodnocení dodavatelů zboží a služeb pro ČT a další.
- je možné začít s přípravou zásadních systémových změn, které se dotknou i samotné organizační struktury České televize. Jasné zacílení takových změn, formulování postupných kroků a jejich samotná realizace však již výrazně přesahuje nejen mandát prozatímního vedení, ale také jeho předpokládané funkční období. Audity potvrzují nezbytnost reorganizace instituce a zpřehlednění celkového vnitřního prostředí. Způsob, jakým toho dosáhnout, bude předmětem projektů kandidátů na funkci generálního ředitele ČT a řádného, nikoli prozatímního vedení.

O dalším průběhu plnění zmíněného rozhodnutí Vás mohu informovat po jednání Kolegia generálního ředitele dne 20.9.t.r.

S pozdravem

Jiří Balvín
prozatímní ředitel

Rozhodnutí
PROZATÍMNÍHO ŘEDITELE

č. 14 ze dne 13. 7. 2001 ,
opatření vyplývající z auditorských zpráv PWC a HZ Praha z r. 2001

- 1) Zajistit zpracování postupů pro výběrová řízení na vybrané typy smluv a stanovené limity.
T: 30.9.01 Z: FŘ, ved. PÚ
- 2) Zpracování postupů při pořizování a reprodukci výrobně technické základny a postup při financování akcí oprav a údržby především z pohledu dopadů zákona o zadávání veřejných zakázek.
T: 30.9.01 Z: FŘ, ŘVT
- 3) Zajistit systém kontroly nákladů při výrobě pořadů - systém „dvou podpisů“
T: 31.8.01 Z: FŘ, ředitelé studií, ŘVT, šéfredaktoři, šéfredaktoři
- 4) Zpracování rozhodnutí GŘ ve smyslu stanovení aproximativu na pořady (návaznost na sestavení rozpočtu ČT) a následně provádět kontrolu využití finančních prostředků po ukončení výroby pořadu. Zpracování rozhodnutí GŘ bude v souladu s harmonogramem prací projektového týmu „Vysílací schéma/výrobní úkol“.
T: dle harmonogramu projektového týmu Z: FŘ, ŘVT
- 5) Na základě odborné diskuse stanovit soubor kritérií pro hodnocení pořadů.
T: 30.9.01 Z: ŘP
- 6) Posoudit návrh PWC na oddělení „vysílatele“ a „výrobce“.
T: do 30.9.01 Z: GŘ
- 7) Určit systém kontrol ve společnosti ARBOmedia.net a v rámci tohoto systému řešit četnost kontrol.
T: průběžně, systém kontrol: 30.9.01 Z: FŘ, ved. kontrol. útvaru
- 8) Stanovit přesné kompetence hl. dramaturgů, dramaturgů, producentů, redaktorů-dramaturgů.
T: 30.9.01 Z: ŘP ve spolupráci se šéfredaktoři a šéfredaktoři, řediteli studií, ŘVT, ved. pers. útvaru
- 9) Vypracovat návrh systému motivace producentů i produkčních na efektivním využívání finančních prostředků při výrobě pořadů.
T: 30.9.01 Z: FŘ, ŘP, ŘVT, ředitelé studií
- 10) Vypracovat systém kontroly rozpočtu externích producentů a zajistit porovnání rozpočtu s náklady na výrobu v ČT.
T: 31.8.01 Z: FŘ, ŘVT, šéfredaktoři, šéfredaktoři, ředitelé studií
- 11) Navrhnout systém kontroly činnosti zaměstnanců ČT ve vztahu na služby poskytované ČT mimo pracovní poměr.
T: 31.8.01 Z: ved. pers. útvaru
- 12) Prošetřit smlouvu se společností BPA , kterou má ČT uzavřenou na vysílací práva pro domácí hokejovou soutěž.

- T: 31.8.01 Z: ved.PÚ
- 13) Prověřit interní a externí zakázky poskytování služeb grafickým centrem ČT za 1. pol. 2001
T: 30.9.01 Z: ŘVT
- 14) Prošetřit výši ztráty vzniklé nákupem filmového materiálu a kazet D-3 v letech 1992- 95 a navrhnout příslušná opatření.
T: 30.9.01 Z: FŘ, ved. PÚ, ved. kontrol. útvaru
- 15) Zajistit posudek efektivity využití finančních prostředků společnosti ČT Invest, a.s..
T: 31.7.01 Z: FŘ
- 16) Vyhodnotit výběrové řízení na dodavatele integrovaného informačního systému z hlediska vstupů mimo studia.
T: 31.12.01 Z: ŘVT
- 17) Nově definovat náplň kontrolního útvaru ve vztahu na ostatní útvary ČT.
T: 31.12.01 Z: ved. kontrol. útvaru
- 18) Dopracovat do podpisového řádu finanční limity pro jednotlivé úrovně řízení v oblasti schvalování nákladů na tvorbu a vysílání pořadů.
T: dle termínu pro vydání novely podpisového řádu Z: ved. PÚ, FŘ, šéfprod., ŘVT
- 19) Zavést evidenci a hodnocení dodavatelů zboží a služeb pro ČT včetně uvádění osobních vazeb na zaměstnance ČT.
T: 30.9.01 Z: FŘ, ŘVT, ved. pers. útvaru
- 20) Vypracovat systém oběhu a archivace všech smluv uzavřených za ČT.
T: 30.9.01 Z: ved. PÚ, ŘVT
- 21) Vypracovat systém vedoucí ke zvýšení koordinace nákupů mezi TS Brno, TS Ostrava a ČT v Praze.
T: ihned Z: FŘ, ředitelé studií
- 22) Posoudit pravidla pro spolupráci s koprod. partnery.
T: 31.10.01 Z: ved. PÚ, šéfprod., ředitelé studií
- 23) Stanovit postup a kritéria pro tvorbu a užití disponibilního fondu (rezervní fond, nerozdělený HV)
T: 31.8.01 Z: FŘ, ředitelé studií
- 24) Vypracovat systém prodeje vyřazeného majetku na základě znaleckých posudků.
T: 30.9. 01 Z: FŘ
- 25) Nastavit finanční úroveň sponzoringu u společnosti Art Production K2 na odpovídající cenu.
T: 30.9.01 Z: ředitel studia TS Brno ve
s ARBOmedia
- 26) Provést analýzu počtu členů výrobních štábů v redakci zpravodajství.
T: 31.7.01 Z: řed. zpravodajství

27) Zřídit škodní komisi na projednávání škod.

T: 30.9.01

Z: FŘ, ved. PÚ

Jiří B a l v í n v.r.

5.2. Přechod na digitální pozemní televizní vysílání v ČR a úloha televize veřejné služby v tomto procesu

Přechod na digitální pozemní televizní vysílání v České republice a úloha televize veřejné služby v tomto procesu

(pracovní verze z 28. listopadu 2001)

Preamble

V současnosti snad v České republice neexistuje významný deník či týdeník, který by vedle tištěné neměl také elektronickou podobu. Není významná rozhlasová stanice, která by část své programové nabídky neposkytovala po internetu. Žádná prestižní celoplošná plnoformátová či zpravodajská televizní stanice se neobejde bez svých internetových stránek, na nichž nabízí klíčové obrazové a zvukové sekvence jednotlivých pořadů, respektive mnohé pořady jako celek. Zpravodajské stanice, které nenarážejí na právní problémy, s nimiž se potýkají plnoformátové televize, v současnosti zpravidla nabízejí celé své vysílání vedle tradičních přenosových cest také *on line* na síti.

Mohlo by se tedy zdát, že celou mediální sféru postupně čeká osud pouhých *poskytovatelů obsahu*, extenzí internetu. Z mnoha důvodů to ovšem není reálná a ani žádoucí vize. Internet hraje v komunikaci uvnitř dnešní společnosti svou vlastní roli a kdyby měl být využíván především jako nosič tradičních médií, stalo by se to na úkor jiných jeho funkcí, z nichž nejdůležitější je poskytovat k nim alternativu. Technické limity, především rychlost přenosu dat, pak dosud vytvářejí a do budoucna ještě zřejmě relativně dlouhou dobu budou vytvářet účinnou bariéru proti skutečně masovému využívání televizních přenosů prostřednictvím internetu. Praktickou zkušenost v tomto smyslu ukazují události z 11. září 2001, kdy se po útocích na New York a Washington pod náporu zájemců o *on line* televizní zpravodajství zhroutily mnohé televizní internetové servery včetně BBC.

Základní povinností České televize je poskytovat službu divákům ve smyslu § 2 zákona č. 483/1991 Sb. o České televizi, v platném znění. Česká televize je jako vysílatel veřejné služby odpovědná za rozsah a kvalitu této služby. Její činnost má opodstatnění jedině tehdy, pokud poskytuje služby, které v daném čase, v daných ekonomických a technických podmínkách a v dané kvalitě a rozsahu komerční subjekty nenabízejí. Je zřejmé, že na současném stupni vývoje technologií pro ni existuje jen jedna cesta, jak tuto službu nadále v plném rozsahu a kvalitě poskytovat, a tou je přechod na pozemní digitální televizní vysílání v systému DVB-T, kompatibilním s DVB-S a DVB-C.¹⁹ Žádná jiná alternativa v dohledné době nezaručí dostupnost jejích služeb všem televizním divákům na území České republiky. Proto Česká televize koncipovala své základní strategické cíle v procesu přechodu na pozemní digitální televizní vysílání v České republice takto:

- **Bez pozemního digitálního televizního vysílání nemá Česká televize budoucnost.**
- **Zavedení terestrického digitálního televizního vysílání je v zájmu občanů České republiky. Je to nákladný proces, na kterém se televizní diváci finančně podílejí nejen formou televizních poplatků, ale také investicí do nákupu digitálních televizorů či dekodérů. Technická inovace je ve veřejném zájmu. Povinností České televize je v tomto**

¹⁹ DVB-T (*Digital Video Broadcasting - Terrestrial*) je soustavou zařízení na straně vysílatele, která zajišťuje přizpůsobení televizního signálu v základním pásmu na výstupu transportního multiplexeru do televizního kanálu pro pozemní vysílání v pásmech VHF/UHF. DVB-S je verzí této soustavy pro satelitní televizní vysílání a DVB-C verzí pro vysílání v kabelových sítích.

případě motivovat diváky k pořízení potřebných koncových zařízení především šíří a kvalitou poskytovaných služeb, v principu odlišných od komerčních vysílatelů.

- Programová nabídka nových kanálů *České televize* musí být natolik prospěšná a atraktivní, aby přesvědčivě zdůvodňovala jejich provozování z veřejných finančních prostředků. *Česká televize* by v tomto typu vysílání, který se koncepčně liší od plnoformátového analogového vysílání a řídí se jinými zákonitostmi, neměla vědomě vstupovat do přímé konfrontace s komerčními vysílateli. Musí postupovat tak, aby poskytovala typově pestřejší programovou nabídku, kterou lze chápat jako doplnění celkového spektra českých televizních kanálů o ty druhy pořadů, které soukromé televizní stanice v dohledné době s největší pravděpodobností nabízet nebudou, a to ani v rámci digitálních multiplexů.
- Už během přípravy pozemního digitálního vysílání musí *Česká televize* vhodnou formou aktivit *public relations* usilovat o podporu veřejnosti pro své záměry v této oblasti technologických a programových inovací.
- Při koncipování své programové nabídky pro pozemní digitální televizní vysílání musí *Česká televize* brát v úvahu specifickou povahu postupující konvergence médií. Nemůže ignorovat nabídku, kterou občanům poskytuje internet a ostatní média, poskytovaná prostřednictvím jeho sítě, tj. rozhlasové stanice a psaná internetová periodika. To už v nejbližších letech přinese mnohem vyšší nároky na kvalitu jejích služeb než dosud. Úkolem *České televize* v následujících letech není obstat ve věku digitálního televizního vysílání, ale ve věku multimédií a v rámci nabídky, kterou tato multimédia budou svým uživatelům poskytovat.

Z těchto zásad vychází *Česká televize* v návazných úvahách o programové náplni nových potenciálních digitálních kanálů. Musí však do všech svých úvah a kalkulací zahrnout ještě jeden důležitý faktor: souběh digitálního a analogového vysílání. *Česká televize* je povinna sloužit všem televizním divákům v České republice, tedy i těm, kteří z mnoha důvodů nebudou v nejbližších letech schopni či ochotni pořídit si digitální televizní přijímač či *set top box*, a to ani v případě, že tato koncová zařízení budou tou či onou formou dotována.²⁰

Charakteristickým rysem přípravy pozemního digitálního televizního vysílání v České republice je disproporce mezi stupněm připravenosti televizních vysílatelů (a celé související infrastruktury) po technické stránce a mezi úrovní těžké přípravy po stránce programové a ekonomické. Pokud z technického, respektive technologického hlediska tato příprava od roku 1997 značně pokročila, pak po programové stránce a z pohledu ekonomiky provozu tohoto vysílání zůstávají představy odborné veřejnosti stále ve velmi obecné rovině.

Bez ohledu na dosud zcela nedostačující legislativní řešení otázky pozemního digitálního televizního vysílání musí *Česká televize* přistoupit k přípravě konkrétních koncepčních rozhodnutí tak, aby byla schopna dostát harmonogramu, navrženému v níže citovanému dokumentu *Rady ČR pro rozhlasové a televizní vysílání*, který předpokládá zahájení jejího pravidelného pozemního digitálního vysílání v roce 2003, jakkoli tomuto záměru redukce původních návrhů rozpočtu *České televize* na rok 2002 nepřeje.

²⁰ Vzhledem k rychlosti technického vývoje v této oblasti a s ním spojeného poklesu cen koncových uživatelských zařízení (*set top box*, *digitální televizní přijímač*) dnes už není třeba pokládat dotace těchto zařízení za podmínku úspěšného zavedení pozemního digitálního televizního vysílání.

1. ZÁKLADNÍ DOKUMENTY

Dne 27. června 2000 přijala *Rada ČR pro rozhlasové a televizní vysílání* na doporučení *Meziresortní pracovní skupiny koncepce digitálního vysílání* ze dne 12. června 2000 dokument *Koncepce přechodu na digitální vysílání v ČR*.²¹ Tento materiál poskytuje kvalitní panoramatický obraz problematiky zavádění digitálního televizního a rozhlasového vysílání v České republice, nabízí vodítka pro srovnání se strategiemi, které v téže věci přijaly některé evropské státy, a pokouší se alespoň rámcově nastínit programové a ekonomické aspekty tohoto procesu.

Pokud v technologické a obecně ekonomické části dokument vyhovuje svému účelu, pak v představě programové náplně plánovaného televizního multiplexu veřejné služby předkládá vizi, kterou nelze pokládat za naplňování služby veřejnosti televizním vysíláním ve smyslu platného znění zákona o *České televizi*. Koncepcí, vycházející z této vize, nelze přesvědčivě zdůvodnit nutnost existence digitálního multiplexu veřejné služby. Vzhledem ke krátkosti termínů v dokumentu předpokládaných (zahájení vysílání dvou multiplexů v soustavě DVB-T v roce 2003, ukončení analogového televizního vysílání do roku 2012) přistoupila *Česká televize* neprodleně k přípravě vlastní přesvědčivé a reálné programové koncepce náplně multiplexu veřejné služby.²²

Při stanovování vlastní strategie pro postupný přechod na pozemní digitální televizní vysílání (přesněji: na několikaletý souběh analogového a digitálního televizního vysílání) vychází *Česká televize* z těchto základních premis:

- a) Pozemní digitální televizní vysílání neznamena jenom možnost rozšíření programové nabídky *České televize* o dva až tři nové kanály, ale kvalitativně nový krok směrem ke skutečné interaktivitě a významnější roli diváka při tvorbě televizního programu. Jeho nástup proto bude vyžadovat postupnou, ale podstatnou změnu přístupu programových pracovníků k tvorbě nových pořadů, přičemž prioritou musí být především důraz na lepší, přesněji zacílenou a diferencovanější službu divákům.
- b) Počátek éry pozemního digitálního vysílání přinese (v přímé závislosti na rychlosti rozšiřování počtu domácností, schopných přijímat digitální televizní vysílání) pokles významu dosavadních plnoformátových televizních kanálů. Více než dvojnásobné zvýšení vysílací plochy (při třech nových kanálech, vysílajících nejméně 18 hodin denně) bude současně znamenat mimořádné nároky na strategické rozhodování při nákupu pořadů a při vysoce hospodárném a efektivním zacházení s programovými a archivními fondy .
- c) *Česká televize* bude usilovat o to, aby byla *provozovatelem digitálního multiplexu* se všemi právy a povinnostmi z toho vyplývajících.²³ Jedině takové řešení jí umožní plnit službu divákům, kterou může veřejnost od digitálního televizního vysílání očekávat, v plném rozsahu a kvalitě, odpovídající možnostem této technologie.

²¹ Publikována jako příloha č. 06 *Zprávy o stavu vysílání a činnosti Rady ČR pro rozhlasové a televizní vysílání za období 1.1. 2000 - 31. 12. 2000*, Praha, 28. února 2001, s. 195 - 218.

²² Je třeba připomenout, že zpoždění, které *Česká televize* v této věci má, bylo způsobeno především častými změnami na pozici generálního ředitele *České televize* od roku 1998 do roku 2001. Základní a dodnes použitelnou programovou vizi digitálního multiplexu s důrazem na jednoznačně prokazatelnou legitimitu jeho provozování ve veřejném zájmu předložil ve svém projektu *Televize veřejné služby pro třetí tisíciletí* již na přelomu let 1997/1998 Ivo Mathé.

²³ „Provozovatel digitálního multiplexu, jako garant respektující podmínky provozu multiplexu z hlediska využívání datových toků přenášných na daném kmítočtu,“ viz *Zpráva o stavu vysílání a činnosti Rady ČR pro rozhlasové a televizní vysílání za období 1.1. 2000 - 31. 12. 2000*, Praha, 28. února 2001, příloha 06, bod 1.2.2 *Definice služeb a subjektů*, s. 200.

- d) Proces digitalizace pozemního televizního vysílání poskytne České televizi jako vysílateli veřejné služby na přechodnou dobu - do nástupu silného komerčního subjektu, jehož zájem lze očekávat až po vybavení statisticky významného množství domácností nezbytným koncovým zařízením (digitálním televizorem nebo set top boxem) - důležitou komparativní výhodu. Tento náskok, který lze v této chvíli odhadnout nejméně na jeden až dva roky, musí Česká televize pokládat za cenný kapitál. Měla by jej co nejlépe využít k tomu, aby na mediální scéně České republiky zaujala v oblasti digitálního televizního vysílání a služeb s ním souvisejících významné místo, které televiznímu vysílateli veřejné služby ve struktuře programové nabídky bezesporu náleží.
- e) Česká televize nemusí zásadním způsobem měnit své programové priority pro nové digitální kanály proti těm, které předložil ve svém projektu pro výběrové řízení na místo generálního ředitele České televize, nazvaném *Televize veřejné služby pro třetí tisíciletí*, v lednu 1998 Ivo Mathé. Napsal tehdy: „V nejbližších letech Česká televize představí specializovaný zpravodajský okruh šířený digitálně (zřejmě pod názvem ČT-News). Dalšími digitálními volně přístupnými programy by měl být okruh vzdělávací (prozatím nazývaný ČT-Univerzita) a komponovaný z archivních pořadů (zřejmě ČT-Zlatý fond).“²⁴ Zpravodajský a vzdělávací kanál jsou nesporně první na řadě při rozšiřování programové nabídky televize veřejné služby v rámci digitálního multiplexu.
- f) Televize veřejné služby nesmí oslyšet varování, obsažené v dokumentu *Česká televize na prahu třetího tisíciletí*, zpracovaném Jakubem Puchalským a Gordonem Lovittem v prosinci 1998. Autoři tehdy upozornili na některé problémy, které s sebou digitalizace pozemního televizního vysílání České televizi přinese: „Ve svém důsledku povede (digitalizace) ke zcela změněné roli televize v každé jednotlivé domácnosti a tím i ve společnosti jako celku. Tento proces však bude trvat dlouho a bez jasně oddělených fází; bude také probíhat jinou rychlostí v různých sociálních skupinách a na přechodnou dobu bude také jedním z možných měřítek sociální diference. Televize veřejné služby v něm bude mít dvě zdánlivě protichůdné úlohy: na jedné straně být v čele technologického vývoje a poskytovat širokou škálu služeb spojených s digitálním vysíláním, a na druhé naopak v co největší míře kompenzovat handicap těch, kteří z jakýchkoli důvodů nebudou schopni výhod digitálního vysílání využívat.“²⁵ Tato výstraha zůstává beze zbytku v platnosti a je k ní třeba neustále přihlížet.

Povinnost zabezpečit po řadu let vedle rychle se rozvíjející škály nových služeb v rámci digitálního multiplexu také plnohodnotnou programovou nabídku dvou plnoformátových analogových kanálů nepochybně připadne zejména televizi veřejné služby. Její plnění se citelně promítne do výdajové stránky rozpočtu České televize. Proto bude třeba najít odpovídající formy financování tohoto souběhu analogového a digitálního vysílání.

Česká televize, ač jako první z českých celoplošných televizních stanic zahájila digitální vysílání přes satelit, bude patrně poslední stanicí, která ukončí (a možná dlouho po všech ostatních) své analogové pozemní vysílání. Touto formou bude sloužit především stárnoucí a chudnoucí části populace, která není zajímavou cílovou skupinou pro zadavatele reklamy, a proto lze důvodně předpokládat, že komerční stanice ukončí své analogové vysílání dříve než Česká televize.

²⁴ Ivo Mathé: *Televize veřejné služby pro třetí tisíciletí*. Praha 1998, s. 16.

²⁵ Jakub Puchalský, Gordon Lovitt: *Česká televize na prahu třetího tisíciletí*, Praha 1998, s. 17 - 18. Publikováno in: Výroční zpráva Rady České televize o činnosti České televize v roce 1998. První část. Praha, únor 1999, příloha č. 4.

Ukončení tohoto souběhu digitálního a analogového vysílání rozhodně nelze předpokládat před rokem 2010.²⁶ To má značný praktický význam také pro podobu jejího uvažovaného digitálního multiplexu, neboť až po ukončení tohoto souběhu lze uvažovat o postupné změně dosud plnoformátových vysílacích okruhů ČT 1 a ČT 2, které bude muset provozovat paralelně v analogové i digitální podobě, na specializované programy, které budou svým charakterem plně odpovídat povaze a možnostem digitálního televizního vysílání.

Příprava digitalizace pozemního televizního vysílání v *České televizi* byla v letech 1999 a 2000 redukována čistě na technickou stránku. Projekt Dušana Chmelíčka *Česká televize v roce 2000 a nejbližší následujících letech* sice řešil otázku digitalizace procedurálně a v kapitole *Změny v řízení programu a přípravách vysílacího schématu* předpokládal „ustavení expertního týmu pro přípravu pozemního digitálního vysílání České televize“ a v kapitole *Dlouhodobé cíle České televize v oblasti zpravodajství* konstatoval, že prvním samostatným digitálním kanálem České televize bude zpravodajský okruh. K tomu dodal: „Proto je nezbytně nutné již v průběhu let 2000 a 2001 začít pracovat na koncepci jeho programového schématu a zároveň na způsobu jeho technického a logistického zabezpečení. Speciální projekt k tomuto účelu by měl přinést podrobnou představu o fungování digitálního zpravodajského kanálu, jeho vztahu k dosud poskytované nabídce zpravodajských pořadů, vyčíslení personálních, technických a finančních požadavků, které jeho zřízení přinese, a základní perspektivu jeho dalšího rozvoje.“²⁷ K jeho naplnění v plánovaném termínu však vzhledem k vývoji situace v České televizi ve druhé polovině roku 2000 již nedošlo. Interní materiál, zpracovaný v rámci tohoto zadání a předložený pod názvem *Proces digitalizace v České televizi* dne 13. července 2000 Kolegiu generálního ředitele České televize, se opět zabýval pouze technickými aspekty celého procesu. V roce 2000 nebyl k dispozici konzistentní dokument, který by vyjadřoval představu České televize o poslání televize veřejné služby v éře pozemního digitálního televizního vysílání.

Pokud chtěla Rada ČR pro rozhlasové a televizní vysílání předložit v létě 2000 obsáhlou a alespoň formálně úplnou představu o procesu zavádění pozemního rozhlasového a televizního vysílání v České republice, byla nucena pro krátkost termínu v koncepční práci do jisté míry improvizovat. Dokument *Koncepce přechodu na digitální vysílání v ČR* formuluje návrh multiplexu České televize takto: „...veřejnoprávní vysílatel ČT by v něm nabídl (...) nejméně dva nové tematické programy. ČT retro by poskytoval výběr repríz ČT1 a ČT2. ČT info by recykloval v blocích již existující zpravodajské relace s doplněním vysílání Euronews, meteo zpráv, přenosů z Parlamentu, případě s retranslací zahraničních zpravodajských relací. Přípravu a odbavování takových televizních programů by bylo možné zorganizovat v existující struktuře ČT s relativně nízkým rozpočtem, v němž hlavní nákladovou položkou - vedle spojových nákladů - by bylo hrazení autorských práv.“²⁸ Ve skutečnosti Česká televize nemůže podobnou představu akceptovat ze zásadního důvodu: podobná náplň popírá smysl přidělení digitálního multikanálu televizi veřejné služby, protože žádným podstatným způsobem nerozšiřuje stávající službu divákům.²⁹

²⁶ To je nejbližší termín, o němž uvažuje Spolková republika Německo. Obecně se předpokládá delší souběh digitálního a analogového televizního vysílání. Viz Rada České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání: *Koncepce přechodu na digitální vysílání v ČR*, bod 2.1.2.

²⁷ Dušan Chmelíček: *Česká televize v roce 2000 a nejbližší následujících letech*. Praha 2000, s. 11 - 12 a 18.

²⁸ Rada České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání: *Koncepce přechodu na digitální vysílání v ČR. Text zpracovaný na základě usnesení č. 22 SKPSP PSP ČR*. Přijato RRTV dne 27. června 2000. Bod 2.2.6.2. *Perspektivy programové nabídky pro DVB-T*.

²⁹ Přenosy z jednání Parlamentu České republiky zajišťuje v případě veřejného zájmu Česká televize na svých plnoformátových televizních okruzích. Vzhledem k tomu, že nemůže svévolně odříznout majitele analogových televizorů od této služby, bude je nabízet v rámci plnoformátových vysílacích okruhů ČT 1 a ČT 2 v analogové i v digitální podobě nadále. Ostatní jednání jsou službou statisticky zanedbatelnému počtu diváků a lze o nich uvažovat (a to i v podobě přímých přenosů veškerých jednání pléna Poslanecké sněmovny a Senátu Parlamentu České republiky) v další etapě rozšiřování programové nabídky České

Při hledání nejvhodnější koncepce televize veřejné služby pro pozemní digitální televizní vysílání musí Česká televize vycházet z celého spektra nabídky, kterou už dnes má český televizní divák k dispozici. Podle údajů z ledna 1999 bylo v České republice už před dvěma roky 22,5% domácností připojeno na kabelovou televizi.³⁰ Uživatelé kabelové televize v České republice tak vesměs mají přístup k nejvýznamnějším zpravodajským televizním stanicím přímo, tj. mohou přijímat nejen *Euronews*, ale také *BBC WORLD SERVICE*, *CNN*, *BLOOMBERG TV* a nejnověji také ambiciózní slovenský zpravodajský kanál *TA 3*, zajímavý pro české televizní diváky především svou jazykovou přístupností. Kabelové televize však nabízejí i vysílání dalších plnoformátových veřejnoprávních i komerčních slovenských, polských, německých, francouzských a italských televizních stanic. Z hlediska pořizovací ceny je a v nejbližších letech zřejmě bude připojení na kabelovou televizi pro případného zájemce podstatně lacinější než nákup digitálního televizního přijímače nebo tzv. set top boxu.³¹ Tato fakta musí brát Česká televize v úvahu při rozhodování o podobě svého zpravodajského kanálu.

Druhý nový digitální kanál, navržený v dokumentu Rady ČR pro rozhlasové a televizní vysílání, *ČT-retro*, by mohl sloužit ke zhodnocení velkého bohatství děl dramatické tvorby z archivu České televize. Jeho zřízení však naráží nejméně na dvě závažná úskalí. Pokud má plnit úlohu hodnotné služby veřejnosti, nemůže se omezovat na vlastní produkci České televize. Musel by být orientován na koncepční zpřístupňování české a světové filmové, divadelní a televizní tvorby, dokumentů o umění atd., což vyžaduje pečlivou koncepční dramaturgii, ale také výrazně vyšší náklady, než ty, které předjímá citovaný dokument *Koncepce přechodu na digitální vysílání v ČR*. Stěžejní otázkou však je stupeň priority, který takovému projektu televize veřejné služby přikládá. Podobně koncipovaný kanál bude časem mít v televizním multiplexu veřejné služby své místo, ale přednost před ním z hlediska veřejného prospěchu musí získat kvalitní a v komerčním sektoru nedostupný digitální televizní kanál moderní programové koncepce, určený vzdělávání.

televize, která vzhledem k rychlosti vývoje technologií a možnostem, které již dnes digitální televizní vysílání poskytuje, nebude časově příliš vzdálena.

³⁰ *Television 99. European key facts*. Kronberg 1999, s. 100.

³¹ Ve skutečnosti má toto zjištění přinejmenším dvojitý význam: jednak pro utváření podoby zpravodajského kanálu České televize, jednak pro její strategické rozhodnutí ve věci druhotné distribuce signálu nových digitálních kanálů. Je otázkou, zda Česká televize bude usilovat o to, aby byly její nové digitální kanály zařazeny do nabídky provozovatelů kabelových televizí. Jde o to, že krátkodobě (v horizontu dvou nebo tří let od zahájení pravidelného pozemního digitálního vysílání) bude tato distribuce pro Českou televizi výhodná, protože seznámí s její novou programovou nabídkou několikanásobek počtu domácností ve srovnání s počtem těch, které budou vybaveny digitálním přijímačem nebo set top boxem. Je však také v zájmu České televize, aby motivovala co nejrychlejší růst počtu takto vybavených domácností. Z dlouhodobého hlediska je proto zpřístupnění nových kanálů divákům touto cestou pro Českou televizi sporné, a to tím spíše, že jakmile k této distribuci jednou přistoupí, těžko bude moci ve vhodném okamžiku smlouvy s provozovateli kabelových sítí v této věci zrušit, jak by to bez problémů mohl udělat komerční vysílatel.

2. STRATEGICKÉ CÍLE ČESKÉ TELEVIZE V PROCESU PŘECHODU NA POZEMNÍ DIGITÁLNÍ TELEVIZNÍ VYSÍLÁNÍ

Základním nedostatkem výše citované programové koncepce, navržené televizi veřejné služby v dokumentu *Koncepce přechodu na digitální vysílání v ČR*, je přístup autorů k této otázce. Materiál se vůbec nezabývá otázkou *poslání* televize veřejné služby v procesu digitalizace pozemního televizního vysílání v České republice. Vychází z technických podmínek, konstatuje, že Česká televize bude disponovat čtyřmi až pěti digitálními kanály, a teprve druhotně řeší otázku, čím je vlastně naplní. Z toho důvodu navrhuje takové řešení, které ve skutečnosti žádným jiným způsobem kromě vyššího technického komfortu nerozšiřuje služby Českou televizi již poskytované. Jinými slovy: v takovém případě je zbytečné vysílání České televize o další kanály rozšiřovat. Jejich vysílání podle citovaného návrhu by bylo plýtváním prostředky plátců televizních poplatků a zbytečným zaplňováním kmitočtového spektra.

Dne 9. července 2001 přijala vláda ČR usnesení č. 696/2001 *k návrhu koncepce přechodu na digitální rozhlasové a televizní vysílání v České republice*. Tento materiál v zásadě vychází z dokumentu *Koncepce přechodu na digitální vysílání v ČR*, schváleného Radou ČR pro rozhlasové a televizní vysílání dne 27. června 2000 a zohledňuje výsledky připomínkového řízení, do něhož se aktivně zapojilo Ministerstvo kultury ČR, Český telekomunikační úřad, Rada ČR pro rozhlasové a televizní vysílání a Ministerstvo zdravotnictví ČR. Z průběhu připomínkového řízení je zřejmé, že naprostá většina resortů vrátila výchozí dokument bez připomínek.

Pro Českou televizi jsou v usnesení, respektive v jeho *Předkládací zprávě*, podstatné tři momenty:

- 1) otázka, zda Česká televize bude disponovat vlastním digitálním multiplexem (tj. zda bude z hlediska navrhované legislativy *provozovatelem digitálního multiplexu*, a za jakých právních podmínek (tj. bude v tomto smyslu *vysílatelem ze zákona* jako dosud, nebo pouze *držitelem licence* - to v extrémním případě může dávat státním regulačním orgánům možnost vést proti České televizi řízení o *odejmutí licence*, což současná právní úprava neumožňuje);
- 2) otázka financování a struktury nákladů, které v souvislosti se zavedením pozemního digitálního televizního vysílání Česká televize ponese – dosud je tato otázka ve všech koncepčních materiálech mimo Českou televizi řešena bez základních znalostí skutečné struktury výdajů typické televizní stanice na výrobu a nákup programů;
- 3) otázka termínu uvedení digitálních multiplexů do provozu.

Nutno zdůraznit, že *Předkládací zpráva* je v mnohém razantnější a dikcí se od vlastního *Návrhu koncepce přechodu na digitální rozhlasové a televizní vysílání v České republice* odlišuje. V určitém smyslu může být optimistické konstatování, že „*nezbytná opatření vlády se zde soustřeďují na zajištění potřebných kmitočtů, na změny platných zákonů nutné pro zahájení celého procesu přechodu, a na možné způsoby financování digitalizace veřejnoprávního vysílání.*“ Pokud se však v téže *Předkládací zprávě* hovoří o „*zprovoznění dvou celoplošných digitálních multiplexů v nejkratší možné době, nejpozději počátkem roku 2003,*“ není to předpoklad zcela reálný. Pokud by se Česká televizi podařilo uvést po několikaměsíčním zkušebním provozu do podoby standardně poskytované služby digitální multiplex, poskytující čtyři plnohodnotné televizní kanály (+ další přenos dat, který tato technologie umožňuje) k 1. září 2003, byl by to velmi slušný úspěch.

Zcela nesmyslný je v *Předkládací zprávě* (s. 4) názor na financování této služby. Autor vzal v úvahu patrně jenom čisté náklady na šíření signálu, aniž by bral ohled na to, že je nutné také vyrobit nebo nakoupit potřebné pořady, vybudovat kapacity, umožňující souběh dosavadních dvou plnoformátových kanálů s nejméně dvěma novými (z nichž zpravodajský bude v tomto ohledu nepochybně velmi náročný) atd. Alarmující je představa „kombinace zvýšení televizního poplatku s dotací ze státního rozpočtu v poměru 1:1“ a naprosto mylný předpoklad, že „počáteční výdaje České televize budou tedy podstatně nižší a budou se zvyšovat s postupným uváděním do provozu jednotlivých vysílačů do odhadnuté výše, na které setrvají až do doby ukončení analogového vysílání“ (tamtéž, s. 4).

Ve vlastním textu *Návrhu koncepce přechodu na digitální rozhlasové a televizní vysílání v České republice* jsou rozhodující body 2.7 a 2.8, řešící otázku, zda Česká televize bude provozovatelem digitálního multiplexu, nebo „kolik z míst bude České televizi v digitálním multiplexu přiděleno“ (komentář k bodu 2.8, s. 8). Jakkoli se autoři dokumentu přiklánějí k názoru, že by Česká televize měla získat „vlastní digitální multiplex DVB-T, který by sama provozovala,“ nevylučují předem ani možnost, že by tomu tak nebylo.

Financování přechodu České televize na pozemní digitální televizní vysílání řeší *Návrh koncepce přechodu na digitální rozhlasové a televizní vysílání v České republice* v bodech 2.16 - 2.18, zaměřených především na velmi obecný popis možných modelů financování. Dokument opět řeší pouze náklady na vybudování celoplošné vysílací sítě a o nákladech, spojených s tvorbou a nákupem programu, se zmiňuje jen dvakrát. Poprvé v bodě 2.16, kde uvádí, že vedle nákladů, spojených s digitálním šířením programů, se může jednat „případně o další výdaje spojené s rozšiřováním její programové nabídky, pokud by toto rozšíření zákon o České televizi umožnil“. Obdobnou formulaci obsahuje závěr bodu 2.17: „Pokud by zákon umožnil České televizi uskutečnit její záměr rozšířit v digitálním vysílání svoji programovou nabídku i v případě, že by to vyžadovalo potřebu zvýšení jejích příjmů, bylo by nutno shora uvedeným způsobem zcela nebo zčásti financovat ještě i dodatečné náklady na výrobu nových programů“.

Nelze očekávat, že s návrhem na potřebnou reformu způsobu financování České televize v souvislosti s jejím přechodem na pozemní digitální televizní vysílání přijde kterýkoli orgán státní správy. To znamená, že Česká televize po důkladné kalkulaci reálných nákladů, spojených s tímto procesem, musí zpracovat, předložit a přesvědčivě obhájit změnu modelu svého financování, koncipovanou tak, aby byla i v příštích letech schopna plnit své poslání ve smyslu definic, obsažených v platném znění zákona č. 483/1991 Sb.

3. KONCEPČNÍ PŘÍPRAVA ČESKÉ TELEVIZE NA POZEMNÍ DIGITÁLNÍ VYSÍLÁNÍ

Z technického, ekonomického, programového a provozního hlediska bude prvním a nejjednodušším krokem České televize zavedení paralelního pozemního vysílání kanálů ČT 1 a ČT 2 v analogové a digitální podobě. Vzhledem k nutnosti koordinace vysílacích frekvencí bude tento proces znamenat postupné omezování v současnosti bezmála stoprocentního pokrytí území České republiky analogovým signálem ČT 1 a ČT 2. V první etapě nepůjde o nijak drastická omezení a na mnoha lokalitách se patrně projeví spíše snížením kvality analogového signálu než jeho nedostupností. Je to však zřetelná nevýhoda, kterou pocítí nezanedbatelné procento diváků od prvního okamžiku přechodu České televize na pozemní digitální televizní vysílání.

Pro Českou televizi je proto životně důležité využít od samého počátku tohoto procesu skutečnosti, že digitální multiplex nabízí možnost vysílat na variabilním počtu televizních kanálů. Objektivní pokles kvality analogového vysílání a snižování jeho dostupnosti musí Česká televize kompenzovat divákům širší škálou služeb v rámci svého digitálního vysílání. Základní formou rozšíření těchto služeb je nabídka nových specializovaných televizních kanálů. Odtud plyne první imperativ: mají-li diváci vnímat tyto kanály jako rozšíření služeb, musí je Česká televize budovat jako *komplementární* k dosud existujícím ČT 1 a ČT 2. To znamená především zamezit duplicitám v programové nabídce a dosáhnout alespoň základní koordinace vysílacích schémat a programových plánů všech zamýšlených kanálů. Je to cíl, jehož lze dosáhnout jenom částečně, a to ze dvou důvodů:

- ČT 1 a částečně i ČT 2 jsou kanály plnoformátové, kdežto plánované kanály ČT 3 a ČT 4 budou kanály specializované, což znamená, že přinejmenším v *prime time* se bude část cílových skupin diváků jednotlivých kanálů nezbytně překrývat;
- úplná koordinace zpravodajských pořadů na ČT 1 a ČT 3 by poškozovala oba tyto kanály, které je třeba chápat jako navzájem emancipované, neboť trend vývoje bude směřovat ke specializovaným televizním kanálům, ale ČT 1 bude ve své analogové podobě ještě několik let představovat těžiště služby České televize veřejnosti.

Do budoucna je třeba počítat také s tím, že pod vlivem rostoucího množství nových digitálních televizních kanálů, a to i komerčních, se postupně bude měnit dnes ustálená podoba programové nabídky tradičních vysílacích okruhů ČT 1 a ČT 2, a to rovněž směrem k užší žánrové specializaci. Významnou výhodou České televize zůstává možnost prohlubovat součinnost všech kanálů, a to nejen na bázi jejich programové komplementarity a koordinace vysílacích schémat a plánů, ale také vzájemnou podporou v oblasti *selfpromotion*. Proto bude Česká televize věnovat jednotné strategii, maximálně využívající těchto výhod, mimořádnou pozornost.

4. ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA PROGRAMOVÉ NABÍDKA DVOU NOVÝCH KANÁLŮ ČT PRO POZEMNÍ DIGITÁLNÍ VYSÍLÁNÍ

Pro vstup do plnohodnotného pozemního digitálního vysílání uvažuje Česká televize v první fázi o dvou nových kanálech, zpravodajském a vzdělávacím. Pro orientaci pracuje s názvy ČT 3 a ČT 4, ačkoli tyto názvy mohou být z různých důvodů (např. vzhledem k možné nežádoucí záměně mezi ČT 3 a TV 3) před uvedením obou kanálů do provozu změněny. Při jejich koncipování vychází z výše formulovaných zásad.

Je nutné si uvědomit, že každý z plánovaných kanálů bude mít zcela odlišný charakter a bude na Českou televizi jako na instituci klást rozdílné investiční i provozní nároky. Základní rozdíl spočívá v tom, že ČT 3 je koncipován jako zpravodajský kanál, který se bude v mnohém odlišovat od univerzálních zpravodajských kanálů, jakými jsou *CNN* nebo *BBC World Service*, ale přesto bude počítat minimálně s osmi až deseti hodinami živého vysílání denně, kdežto ČT 4 bude dokumentární a vzdělávací kanál bez požadavku na živé vysílání. To znamená zcela odlišné požadavky na vstupní investice, personální obsazení, ale také na řízení a plánování a provozní náklady. Obecně vzato je mnohem snazší předvídat podobu ČT 4 a náklady s tímto kanálem spojené, než postupně hledat optimální podobu ČT 3. Spolu však oba kanály vytvářejí základní pilíře pro úspěšný přechod České televize jako televize veřejné služby do éry pozemního digitálního vysílání.

ČT 3

Zpravodajský kanál ČT 3 se bude vysílacím schématem a šíří tematického záběru významným způsobem lišit od *CNN* a *BBC World Service* nebo od podobně koncipované ambiciózní slovenské zpravodajské stanice *TA 3*. Základní rozdíl je v pojetí: pokud *CNN* a *BBC World Service* počítají s diváky ve dvaceti čtyřech časových pásmech na celém povrchu zemském a proto své vysílání člení na hodinové bloky s opakující se strukturou (a po nich to poněkud nelogicky opakuje i *TA 3*), pak ČT 3 může plně využít té výhody, že její službu budou více než z 90% nepochybně využívat diváci v jediném časovém pásmu. To znamená, že struktura jejího vysílacího schématu může být podstatně pestřejší a detailněji vycházet vstříc požadavkům českých diváků, a to nejen v tematicky specializovaných relacích, ale také co do zpravodajského pokrytí dění v jednotlivých regionech České republiky.

Přesto zůstává prvořadým úkolem ČT 3 poskytovat dvacet čtyři hodiny denně dostupnou nabídku vlastních aktuálních zpravodajských pořadů. Ve vysílacím schématu mohou mít podobu zpravodajských relací, vysílaných v každou celou hodinu, a to od 01:00 do 15:00 vždy pětiminutových, od 16:00 do 24:00 patnáctiminutových.³² Obecně platí, že nejméně od 18:00 do 24:00 by měla programová skladba zahrnovat pouze premiéry vlastních zpravodajských, diskusních a publicistických pořadů, nedostupných na jiném vysílacím okruhu.

Ambicí ČT 3 bude vstoupit tradiční domény rádií formou *breakfastshow*, odlišné od současného *Dobrého rána* především vyšší informační hodnotou se zaměřením na dopravní servis, počasí, přehled tisku, aktuální ekonomické zpravodajství a naopak absencí prvků zábavných pořadů (videoklipů, rozhovorů s populárními osobnostmi atd.). Tato odlišnost bude zdůrazněna serióznější

³² To nemusí platit beze zbytku, neboť přinejmenším v nejbližších letech bude žádoucí základní koordinace s vysílacími časy hlavních zpravodajských relací ČT 1 a ČT 2. Při zachování současného vysílacího schématu by tedy bylo praktické omezit zpravodajskou relaci na ČT 3 v 21:00 na nezbytné informativní minimum, tj. na pět minut.

podobou studia (nejlépe vlastní newsroom ČT 3). Ranní blok ukončí obsáhlejší sumarizující zprávy po osmé hodině.

ČT 3 bude mít tři hlavní zpravodajské pořady dne:

- **polední zprávy** přinesou přehled hlavních událostí dne, očekávané události, sport a počasí s výhledem na několik dnů dopředu (včetně přehledu počasí v Evropě). Specifické místo v poledních zprávách budou mít ekonomický blok (přehled specializovaného ekonomického tisku a novinek na specializovaných internetových serverech, vývoj směnných kurzů a cen akcií, ekonomická poradna) a kulturní blok (reportáže, pozvánky, recenze);
- **hlavní večerní zpravodajský blok (18:00 - 22:00)** bude začínat regionálním zpravodajstvím a kratšími publicistickými formáty (osudy konkrétních lidí, téma dne - typu dopady cen elektrické energie, zvýšení daně z příjmu fyzických osob apod., poradna občanské sebeobrany). Čas mezi 19:05 do 20:00 zůstane jako jediný důsledně koordinovaný s ČT 1, tzn. nepůjde hlavní zpravodajská relace, ale buď hlubší analytické interview dne, nebo diskusní pořad, a to opět buď v každý všední den ve stejném formátu, nebo charakteristický pro ten který den v týdnu. Ve 20:00 začne podrobné, hlubší analytické zpravodajství, které dosud v České republice nemá obdobu. Budou pro něj typické delší příspěvky, založené na podrobnějších rešerších, diskuse v newsroomu vždy s jedním pozvaným hostem na společné téma několika předchozích příspěvků, důraz na zahraniční zpravodajství s akcentem na dění v nejbližších sousedních zemích. V 21:00 naváže volnější publicistický blok, často zaměřený monotematicky (např. ve středu vládní agenda atd.). Před 22:00 uzavře tento blok stručná rekapitulace hlavních zpráv a přehled očekávaných událostí;
- **půlnoční zpravodajská relace** zopakuje hlavní zprávy dne, opět s důrazem na zahraničí, ale tentokrát především na ty zprávy, které byly v předchozích relacích potlačeny na úkor zpráv o dění v sousedních státech. Komplexní půlnoční zpravodajství ze světa se bude patrně nejvíce z celé programové nabídky ČT 3 podobat relacím, které známe z hlavních světových zpravodajských stanic.

Ve zbývajícím čase, především v pozdních nočních, ranních a dopoledních hodinách, je eventuelně možné doplnit programovou skladbu jako speciální službu divákům reprízami hlavních zpravodajských relací ČT 1, ČT 2 a vybraných partnerských zahraničních televizních stanic veřejné služby, respektive reprízami vlastních diskusních a publicistických pořadů ČT 3.

Těžiště nových služeb ČT 3 divákům bude spočívat v podrobném ekonomickém, parlamentním, sportovním a kulturním zpravodajství a publicistice, zprostředkované specializovanými tituly periodických pořadů. Nezanedbatelné procento celkové vysílací plochy ČT 3 budou tvořit sportovní pořady, které *České televizi* umožní zevrubně informovat i o menšinových sportech, které dnes zůstávají stranou zájmu. Je nutné počítat i s tím, že velkou pozornost při přípravě si vyžádá i formát pořadů o počasí, který bude muset být velmi promyšlený a na vysoké světové úrovni obsahem i v grafice.

Televizní kanál ČT 3 musí mít jednotnou nezaměnitelnou grafickou podobu a v očích diváků musí být reprezentován moderátory, kteří nebudou pracovat ani pro zpravodajské relace jiných vysílatelů, ale ani vystupovat v roli moderátorů obdobných relací na ČT 1 a ČT 2. To znamená velké investiční náklady, z nichž už dnes můžeme předpokládat nový multifunkční newsroom a další výrobní kapacity. Spuštění ČT 3 s sebou přinese i další požadavky: posílení obrazové dokumentace a archivů (digitalizaci archivů), využití automatických kamer a postupný přechod na úplnou digitalizaci výroby. Znamená to také vytvoření odpovídajícího množství pracovních míst, neboť po této stránce bude fungování čtyřadvacetihodinového zpravodajského kanálu pro *Českou televizi* mimořádnou zátěží.

ČT 4

Jestliže strukturu vysílání ČT 3 lze předem propracovat do podrobností, protože zpravodajský kanál bere vzhledem ke svému charakteru jen minimální ohled na ostatní televizní kanály a jejich programovou nabídku, pro ČT 4 to neplatí. Nelze předvídat, jaká budou vysílací schémata obdobných komerčních televizních kanálů a předčasná publikace konkrétní podoby vysílacího schématu v rozpisu na dny v týdnu a časová pásma by Českou televizi mohla citelně poškodit. Lze však stanovit proporce premiér a repríz, domácí a zahraniční tvorby, zastoupení jednotlivých tematických skupin a v závislosti na nich druh a objem potřebné výroby a nákupu. To znamená, že náklady na ČT 4 mohou být stanoveny předem s poměrně vysokou mírou přesnosti.

Vzdělávací kanál ČT 4 bude plně odpovídat požadavkům digitálního televizního vysílání, respektive využívat jeho výhod. Bude založen na dramaturgicky náročném a precizním výběru zahraničních vzdělávacích pořadů z oblasti přírodních věd, techniky a technologií a humanitních disciplín, ale zejména v čase od 18:00 do 24:00 bude na základě pevného vysílacího schématu systematicky doplňován o premiérové i reprízové dokumenty české provenience. Na rozdíl od obdobné nabídky placených komerčních televizních stanic (v současnosti např. v nabídce kabelových televizí kanály *Spektrum* nebo *Discovery Channel*) bude klást mimořádný důraz na kvalitní dramaturgii a na významné zastoupení pořadů evropské a domácí produkce.

Druhou důležitou odlišností ČT 4 od nabídky komerčních vysílatelů bude kvalita zpracování českých verzí vysílaných zahraničních pořadů. Česká televize respektuje skutečnost, že televize jako médium je normotvorná v oblasti hovorového jazyka. Je tedy nezbytné, aby striktně dodržovala ve všech vědních oborech korektní českou odbornou terminologii a důsledně trvala na vysoké jazykové kvalitě dabingu.

Dělicí čára mezi pořady české a zahraniční provenience povede v zásadě mezi přírodovědnými a humanitními obory a rámci humanitních oborů mezi pořady s českou tematikou (nejde nezbytně jen o Čechy a Moravu, ale také o příspěvek osobností českého původu ke světovému kulturnímu bohatství atd.) a pořady o světových dějinách a současnosti bez přímé vazby na české prostředí. Z toho, co bylo konstatováno, vyplývá, že prioritou domácí produkce pro ČT 4 budou zejména dokumenty o:

- **starších a novodobých českých a moravských dějinách;**
- **životních osudech a významu díla významných osobností českého vědeckého a kulturního života;**
- **současné české společnosti, viděné prostřednictvím typických fenoménů, charakteristického způsobu života sociálních skupin a individuálních osudů;**
- **vnějším rámcem existence české společnosti v integrující se Evropě se zaměřením na rozdíly a podobnosti, pozitivní a negativní vývojové trendy, perspektivy, příležitosti a rizika.**

Původní česká premiérová výroba pro ČT 4 by měla představovat nejméně čtyři hodiny premiér týdně na 42 týdnů v roce, neboť u ČT narozdíl od ČT 3 lze předpokládat speciální letní vysílací schéma, které může být zdrojem výrazných úspor. Kromě toho další zhruba čtyři hodiny týdně české tvorby mohou pocházet z archivu České televize a jejích programových fondů.

Dramaturgie nákupů ze zahraničí se bude orientovat především na ty části spektra programové nabídky, které nelze pokrýt domácí výrobou, a to z ekonomických i praktických důvodů. Půjde především o pořady s tematikou:

- **přírodních věd (od matematiky a fyziky až po biologii a ekologii);**
- **techniky a technologií;**
- **starších a novodobých světových dějin;**
- **portrétů osobností světové kultury;**
- **současné světové politické situace;**
- **otázek globalizace a naopak fragmentarizace soudobého světa.**

Vzhledem ke svému zaměření bude tento kanál klást mimořádný důraz na jazykovou výchovu. Nepůjde jen o klasické televizní jazykové kurzy, s nimiž lze počítat mimo *prime time*, ale také o nabídku dokumentů v různých jazykových mutacích s plným využitím možností, které technologie digitálního televizního vysílání umožňuje. Pokud Česká televize přistoupí na využití stávajících analogových kabelových sítí pro šíření signálu ČT 4, bude možné a žádoucí nabídnout divákům, přijímajícím ČT 4 prostřednictvím těchto sítí, zahraniční snímky v premiéře nejprve dabované a později alespoň v jedné repríze mimo *prime time* v původní jazykové verzi.³³

U zahraničních nákupů pro ČT 4 je reálné počítat s šestnácti hodinami premiér týdně po 42 týdnů v roce. Z provozního hlediska si ČT 4 vyžádá jen menší počet nových pracovních míst, neboť vlastními silami bude zajišťovat pouze kvalifikovanou dramaturgii; úpravy zadá podle standardních pravidel externím firmám.

Za výjimečných okolností bude Česká televize podporovat pro ČT 4 i vznik původních českých dokumentů na témata, která byla v předchozím nástinu charakterizována jako oblast pro zahraniční akvizice, a to v případě světového úspěchu českých vědců v některém oboru nebo u těch témat, u nichž bude pro diváky v České republice specificky český pohled zajímavý. Naopak obecně bude Česká televize vždy usilovat o vznik takových pořadů, které budou českou vědu a kulturu mapovat ve světovém srovnání, rámci a relevantním kontextu.

Vzhledem k stále se zvyšujícímu významu takto koncipovaných televizních kanálů pro úroveň všeobecného vzdělání se ČT 4 může stát důležitým faktorem v úsilí o udržení jednotné a srozumitelné české odborné terminologie v mnoha odvětvích lidské činnosti. Také vysílací okruh ČT 4 musí mít jednotnou a nezaměnitelnou grafickou podobu.

* * *

Na Kavčích horách 28. listopadu 2001
Nikolaj Savický

³³ Tuto okolnost je třeba vzít v úvahu při uzavírání smluv s distribučními firmami.

5.3. Zpráva Rady České televize k aktuální situaci v ČT

Zpráva Rady České televize o aktuální situaci v České televizi

Tato zpráva byla vypracována na základě žádosti předsedy stálé komise pro sdělovací prostředky Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky MUDr. Ivana Langera z 28. prosince 2000. S ohledem na krátký termín pro její zpracování obsahuje pouze základní údaje.

Obsah zprávy:

- Důvody odvolání Dušana Chmelička z funkce generálního ředitele České televize
- Způsob výběru nového generálního ředitele České televize
- Události v České televizi následující po jmenování Jiřího Hodače generálním ředitelem České televize

1. Důvody odvolání Dušana Chmelička z funkce generálního ředitele České televize

V dubnu 2000 bylo zvoleno sedm členů Rady České televize (dále jen Rada), v následujících měsících byli zvoleni další dva členové, čímž byl naplněn zákonem stanovený počet devíti členů Rady. Rada začala ihned po svém zvolení vykonávat zákonnou roli orgánu, jímž se uplatňuje právo veřejnosti na kontrolu tvorby a šíření programů České televize (dále jen ČT). Soustředila se na plnění poslání ČT z hlediska naplňování § 2 a § 3 zákona č. 483/1991 Sb. o České televizi v platném znění (dále jen zákona o ČT).

Rada se od samého počátku své činnosti setkávala se třemi velkými a vzájemně propojenými problémy: 1) zcela zpolitizovaná situace kolem předchozí Rady (její odvolání Poslaneckou sněmovnou), což se negativně promítlo i do volby Rady nové a jejího mediálního obrazu; 2) nepřehledná situace uvnitř ČT, především v oblasti hospodaření, a neujasněnost v otázkách jejího veřejnoprávního poslání; 3) mladý a nezkušený ředitel, zvolený předchozí Radou, který tyto problémy operativně i systémově neřešil (popřípadě o tom Radu neinformoval).

První spor nastal, když Rada v červnu generálního ředitele vyzvala, aby jí podal zprávu, jak naplňuje jednotlivé body svého projektu, který předložil v rámci výběrového řízení. V tomto projektu mimo jiné stojí: „Příprava nového Statutu ČT“ (do 29. února 2000) jako výchozího dokumentu ČT a jeho předložení Radě ke schválení; „Příprava nového Organizačního řádu ČT“ (do 31. března 2000); „Zavedení pravidel přípravy vysílacího schématu“ (do 31. března 2000); „Přijetí pravidel pro nezávislé producenty“ (do 28. dubna 2000) atd. Po předložení materiálu „Projekt Česká televize v roce 2000 a nejbližší následujících letech po čtyřech měsících praxe“ byla Rada nucena konstatovat, že řada bodů projektu není naplňována. Mnohé slibované dokumenty nebyly zpracovány (a předkládány Radě) nebo byly zpracovány opožděně či ve velmi problematické podobě. Rada takový způsob práce a komunikace jednoznačně odmítla, konstatovala, že generální ředitel neplní termíny stanovené v projektu a vyžádala si další podklady (zápis z 15. srpna). Od té doby narůstaly problémy, které vyvrcholily odvoláním Dušana Chmelička z funkce GŘ. GŘ Dušan Chmeliček byl odvolán 12. prosince 2000 v tajném hlasování, které předepisuje zákon o ČT (sedm hlasů pro odvolání, jeden se zdržel, jeden proti). Důvody k jeho odvolání byly následující:

- Neprůhledná hospodářská politika a deficitní rozpočet na rok 2001
- Neplnění úkolů vyplývajících z písemného projektu, který předložil v rámci výběrového řízení
- Managerské selhání
- Špatná komunikace s Radou, znemožňující jí vykonávat její kontrolní funkci danou zákonem

Bezprostředním důvodem pro odvolání Dušana Chmelička z funkce GŘ byl jím předložený rozpočet na rok 2001, který se schvaluje na konci kalendářního roku. Rada ČT proto odmítá spekulace, že šlo o jakési účelové „načasování“ odvolání GŘ na konec roku.

Rada se od počátku své činnosti zaměřovala na kontrolu financování ČT, což souvisí s jejím právem schvalovat rozpočet a závěrečný účet ČT. Na jednání 19. září 2000, kterého se zúčastnil GŘ a FŘ (finanční ředitel), Rada požádala vedení o zpracování vyrovnaného hospodářského výsledku ČT na příští rok. „Návrh

plánu a rozpočtu ČT na rok 2001“ byl Radě dodán až 5. prosince 2000. V tomto návrhu rozpočtu bylo docíleno vyrovnanosti pouze za cenu vyčerpání značné části rezerv ČT, tj. byl ztrátový ve výši 455 mil. Kč.

Dle názoru členů Rady byl návrh rozpočtu velmi stručný a jednotlivé položky nebyly podrobněji specifikovány. Radě nebyly dodány tyto dokumenty, potřebné k její kontrolní činnosti: Schválený plán na rok 2000 (původní a odsouhlasený Radou ČT); Průběh změn původního prováděcího plánu za rok 2000; Schválené vysílací schéma na rok 2001; Organizační změny v průběhu roku 2000 (sloučení útvarů, mzdové začlenění pracovníků pod jiný útvar atd.); Schválený výrobní úkol 2001 (nové formáty, rozpočtové plány na pořad); Plán investic na rok 2001, schválený plán investic 2000 a jeho plnění (popis investic mov., nemov., práva, softwaru); Plán generálních oprav 2001 – schválený plán oprav na rok 2000 a jeho plnění; Struktura nákladů podle činnosti – schválený plán na rok 2000 a očekávaná skutečnost 2000; Podrobný popis vytvořených zdrojů na krytí ztráty 455 mil.

GŘ schodkový rozpočet nedokázal obhájit. Jím uváděné vlivy, které údajně ovlivnily zvýšené náklady, byly zpochybnitelné. Například novelou zákoníku práce ospravedlňoval zvýšení pracovních míst o 89 pracovníků a tím nárůst mzdových prostředků o 94 mil. Kč. Sporný byl rovněž výrobní úkol. Namísto toho, aby zde došlo k rozumnému snižování výdajů, byla tato položka navýšena o 208 mil. Kč. Nová kvalita programu přitom nešla posoudit, neboť výrobní úkol nebyl dodán a Rada s ním nebyla vůbec seznámena. Rada dospěla k přesvědčení, že vyrovnaného nebo alespoň méně ztrátového rozpočtu bylo možné dosáhnout, aniž by utrpěla kvality a kvantita tvorby výroby pořadů.

Rada ČT nepodceňovala vlivy, jimiž finanční ředitel zdůvodňoval zvýšení nákladů, ale tyto vlivy bylo – dle jejich informací – možné eliminovat a vyrovnaného rozpočtu nebo méně ztrátového, šlo docílit strukturálními změnami, hospodárnějším přístupem a přísnou finanční disciplínou. K uskutečnění těchto kroků však GŘ neměl vůli a za deset měsíců ve funkci nepodnikl žádné zásadní kroky tímto směrem.

Rada dospěla k závěru, že neschopnost sestavit vyrovnaný nebo alespoň méně ztrátový rozpočet souvisí s celkovou neschopností (a neochotou) Dušana Chmelíčka koncepčně řešit systémové problémy ČT. Jak již bylo uvedeno výše, Rada se zaměřila na kontrolu plnění projektu „Česká televize v roce 2000 a nejbližší následujících letech“, který D. Chmelíček předložil při výběrovém řízení na funkci GŘ. Tento dokument navrhoval některá konkrétní řešení a sliboval vypracování základních koncepčních materiálů, od nichž se daly odvozovat další kroky směrem k zefektivnění práce ČT. Bohužel se stále více ukazovalo, že Dušan Chmelíček svůj „projekt“ chápal pouze jako prostředek k získání funkce GŘ a jeho jednotlivé body v praxi nerealizoval.

Při přípravě dokumentů se ukazovalo, že GŘ není schopen zmíněné dokumenty předložit v konsistentní podobě. Typická byla například situace kolem Statutu ČT, který měl být jako základní dokument České televize vypracován již koncem února a předložen Radě ČT ke schválení. Návrh nového Statutu Rada obdržela až 27. června s tím, že jí byl zaslán již počátkem dubna a v důsledku toho, že jej Rada neschválila, nemohl generální ředitel pracovat na tvorbě dalších dokumentů, jejichž vypracování ve svém projektu slíbil. Všichni členové Rady včetně tajemnice potvrdili, že návrh Statutu neobdrželi. Dalším překvapením bylo, když Rada zjistila, že nový návrh Statutu je velmi nedbale zpracován a z velké části opsán ze Statutu minulého. Rada tento návrh zamítla, zpracovala k němu své připomínky a vrátila do řediteli k přepracování. Generální ředitel další verzi Statutu po urgencích předložil Radě 2. října 2000. Paradoxně byla Rada současně požádána o schválení mimořádné odměny pro generálního ředitele ve výši jednoho měsíčního platu, což jednomyslně zamítla na zasedání 18. října 2000 s tím, že k tomu nevidí žádný důvod.

Na zasedání 18. října 2000 Rada konstatovala, že je připravena opravený návrh Statutu v předložené podobě schválit, ale požadovala zpracování jedné drobné úpravy, týkající se jeho příloh. V podstatě šlo o práci na pět minut, ale předložení konečné verze trvalo generálnímu řediteli dalších pět týdnů. Definitivní návrh Statutu byl po dalších urgencích Radě předložen 21. listopadu. Ta však ke svému překvapení zjistila, že se neshoduje s verzí, kterou již předběžně připomínkovala a že obsahuje některé nové formulace. Statut proto opět neschválila a vyslovila nespokojenost s jeho přípravou. Vezmeme-li v potaz, že šlo o krátký dokument v rozsahu několika málo stran, který měl být ze strany ČT důkladně zpracován již koncem února, musí být zřejmé, jakým způsobem Dušan Chmelíček pracoval a jak komunikoval s Radou.

Rada dospěla k názoru, že Dušan Chmelíček není schopen vypracovat Statut, který by odpovídal jejím nárokům na tento zásadní dokument (který upřesňuje poslání ČT a jasně vymezuje její organizační strukturu,

a tím i zprůhledňuje její činnost). V rozporu s platným Statutem ČZ za GŘ D. Chmelíčka v zásadě zanikl a nevyvíjel činnost Etický panel.

O tom, že Dušan Chmelíček managersky selhal, svědčí mimo jiné i stažení reportáže o hospodaření Sazky a.s.. Tato reportáž nijak nevybočovala z řady běžných reportáží natáčených a vysílaných ČT. Kdyby se týkala jakékoli jiné firmy či osoby, která nemá na ČT finanční vazbu, byla by odvysílána. V případě Sazky se však již 3. října 2000 GŘ osobně dostavil k řediteli Sazky p. Hušákovi a oznámil mu stažení reportáže. Ta byla odvysílána až o týden později (10. října), poté co všechna média ČT ostře kritizovala a navíc se „stanoviskem“ Sazky ihned po skončení reportáže, což je v ČT záležitost naprosto bezprecedentní. 21. listopadu 2000 Rada ČT konstatovala, že „generální ředitel svým rozhodnutím ve věci Sazky a.s. v pořadu Klekáníce ohrozil nezávislost Čt a zpochybnil její veřejnoprávní funkci“.

Velkým problémem při komunikaci GŘ a Radou bylo, že nebyl většinou schopen před Radou přesvědčivě obhájit materiály, které jí průběžně předkládal (často pozdě a po opakovaných urgencích), a většinou o nich odmítal diskutovat, což u některých členů Rady vyvolávalo podezření, že je nezná a že je vůbec nečetl.

Všechny tyto signály (i řada dalších) vedly většinu členů Rady Čt k přesvědčení, že Dušan Chmelíček nevykonává funkci GŘ dobře a že je v zájmu České televize, aby byl co nejdříve ze své funkce odvolán.

2. Způsob výběru nového generálního ředitele

V této části se pokusíme vysvětlit a) proč volba nového GŘ proběhla v tak krátké době; b) jak výběrové řízení probíhalo.

Zákon o ČT Radě dává oprávnění jmenovat a odvolávat GŘ. Nepředepisuje žádnou konkrétní formu výběru kandidátů na tuto funkci. Rada se nicméně rozhodla vypsát výběrové řízení na funkci GŘ. Termín pro doručení přihlášek do sekretariátu Rady byl 12. prosince stanoven na 19. prosince 2000 do 13:00. podmínky pro účastníky výběrového řízení stanovila Rada následující: všeobecná obeznámenost s mediálním prostředím, manažerské dovednosti odpovídající řízení velké instituce, smysl pro kulturní hodnoty, morální kredit, lustrační osvědčení (bylo možné nahradit čestným prohlášením a dodat později). K přihlášce bylo třeba přiložit stručný kariérní životopis, názor na organizační strukturu ČT, stanovení základních kritérií posláním veřejnoprávní televize.

Důvody, proč byl nový generální ředitel jmenován v relativně krátké době, jsou:

- Rada nechtěla, aby ČT byla delší dobu vedena odvolaným GŘ. To souviselo především s již zmíněným rozpočtem, jehož přepracovaný návrh Rada chtěl projednávat již s novým GŘ. Z diskuse s FR 12. prosince (po odvolání Dušana Chmelíčka) vyplynulo, že je možné nalézt úspory ve výši až 1000 milionů korun ke snížení schodku rozpočtu. Rada proto již 12. prosince vyzvala FR, aby se do příštího týdne pokusil najít v předloženém návrhu rozpočtu možné rezervy tak, aby nebyla narušena kvalita vysílacího schématu a výrobního úkolu a technického rozvoje s tím, že Rada nespécifikovala přesně finanční objem možných úspor. Přes informace, které Radě 12. prosince sdělil FR, však GŘ o dva dny později po poradě s managementem ČT konstatoval, že „není možné vyhovět požadavku Rady ČT“.
- Členové Rady nechtěli být ve svém rozhodování po delší dobu vystaveni silícím mediálním a zájmovým tlakům, které se začaly objevovat v souvislosti s odvoláním Dušana Chmelíčka z funkce GŘ, mj. i s ohledem na zkušenosti z předchozích výběrových řízení. Tato řízení probíhala dlouhou dobu a přesto ani Jakub Puchalský, ani Dušan Chmelíček ve svých funkcích nesplnili původní předpoklady.

V prvním kole Rada vyřadila ty přihlášky, které nebyly po formální stránce v pořádku (tj. nesplňovaly všechna vyžádaná kritéria či neobsahovaly některé požadované dokumenty). Tímto způsobem bylo z výběrového řízení vyřazen 11 uchazečů a jejich počet se snížil na 22.

Ve druhém kole Rada na základě zaslaných kariérních životopisů vybrala ty uchazeče, kteří měli manažerské zkušenosti s řízením většího počtu podřízených ve větší instituci a současně měli zkušenosti s prací v mediální sféře.

Ve třetím kole byly hodnoceny zaslané dokumenty uchazečů, týkající se názoru na organizační strukturu ČT a stanovení základních kritérií poslání veřejnoprávní televize. Na tomto základě bylo vybráno osm osob, o jejichž vhodnosti pro postup do užšího výběru proběhla rozprava. Na jejím základě navrhl předsedající šest kandidátů, kteří byli na 20. prosince pozváni k rozpravě s Radou.

Ve čtvrtém kole bylo vyslechnuto všech šest uchazečů a poté následovala rozprava, v níž jednotliví členové Rady vyjadřovali své preference. Na jejím základě předsedající navrhl hlasovat o jmenování Jiřího Hodače GR ČT. Návrh byl přijat sedmi členy Rady, jeden se zdržel.

Po rozpravě při výběrovém řízení Rada konstatovala, že Jiří Hodač má dlouholeté zkušenosti s veřejnoprávním médiem a může v ČT využít svoji dlouholetou praxi v BBC. Jiří Hodač také Radu přesvědčil o tom, že je člověkem, které je ve svém funkčním období odhodlán realizovat svou vizi a podniknout nezbytné systémové změny v rámci ČT. (Jednotliví členové Rady ocenili i kvality dalších uchazečů, zejména pak Kateřiny Fričové a Jiřího Mejstříka.)

Ve své přihlášce do výběrového řízení na místo generálního ředitele Jiří Hodač o současném stavu ČT napsal: „Organizační struktura České televize vykazuje mnoho rysů postkomunistické instituce, jejíž transformace ve vysoce efektivní mediální firmu nebyla ještě dokončena. V řadě směrů – i když ne ve všech – je těžkopádná a přebyrokratizovaná. Některé operace probíhají s nepochopitelnou časovou náročností, což vede mnohdy ke značné nepružnosti celého systému či jeho části. Vznikne-li legitimní potřeba řešení vzniklého problému či improvizace, je odpovědí často udivený pohled a konstatování, že „tak se to tu nikdy nedělalo“, i když ve srovnatelných institucích v zahraničí to možné je... Efektivnost činností všech částí ČT je nezbytné zodpovědně přezkoumat. Je třeba jednat rychle, současně ale klidně, bez panikaření a nikoli překotně...“

V diskusi o struktuře ČT a potřebě její změny dospěla většina členů Rady k závěru, že Jiří Hodač dobře zná současné poměry v ČT a že má konzistentní představu, jakým směrem ČT dále vést. Navíc není spjat s nejrozumnějšími zájmovými skupinami v rámci ČT, což slibovalo, že bude ve výkonu své funkce postupovat nestranně a nenechá se ovlivňovat nejrozumnějšími zájmy v rámci ČT.

Závěrem je třeba konstatovat, že jmenování Jiřího Hodače proběhla zcela v souladu se zákonem o ČT. Jeho jmenováním vstoupilo v platnost odvolání Dušana Chmelička, a to dle paragrafu 9 odstavce 4 zákona o ČT. Dle paragrafu 65 zákoníku práce bylo odvolání písemně doručeno Dušanovi Chmeličkovi 21. prosince 2000. Jiří Hodač nastoupil v souladu se zákonnými předpisy do funkce 22. prosince 2000. Člen Rady Miloš Rejchrt se zúčastnil výběrového řízení až do užšího výběru šesti kandidátů, 20. prosince však rezignoval na svoji funkci.

3. Události v ČT následující po jmenování Jiřího Hodače generálním ředitelem ČT.

Generální ředitel je statutárním orgánem ČT. Po jmenování Jiřího Hodače do funkce GR ČT, které bylo zcela v souladu s zákonem, neuznali někteří zaměstnanci „způsob volby za legitimní“. Jak již bylo uvedeno výše, zákon nepředepisuje žádný konkrétní způsob volby, a proto tento názor není z právního hlediska relevantní. Za jmenovaného v souladu se zákonem uznal 28. prosince Jiřího Hodače i Výbor pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky.

GR má dle Statutu ČT právo jmenovat členy kolegia. Na uvolněné místo ředitele zpravodajství jmenoval Janu Bobošíkovou. Tato volba není jejími podřízenými respektována, přičemž je argumentováno „neuznáním“ volby GR. Nerespektování legálního vedení ČT přineslo řadu problémů, které narušují činnost a poslání ČT.

Rada odmítá ustupovat nátlaku osob a skupin, které chtějí zasahovat do kompetencí Rady. Rada nemá přímou možnost řešit přítomnost neoprávněných osob ve velině Redakce zpravodajství ČT a dalších

prostorách ČT, její členové mohou pouze vyzývat všechny k respektování zákonů. Rada ČT je dle zákona o ČT orgánem kontrolním a dle důvodové zprávy k tomuto zákonu koncepčním orgánem, který nemůže rozhodovat v běžném, operativním řízení provozu České televize, které přísluší GŘ. Rada ČT respektuje stanovisko Rady České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání z 28. prosince 2000, která za legální verzi zpravodajství ve dne 22. až 27. prosince 2000 považuje verzi kontrolovanou vedením ČT.

Rada požádala 29. prosince GŘ, aby ihned všemi právními prostředky zajistil poskytování služby veřejnosti ČR v plném rozsahu paragrafu 2 a paragrafu 3 zákona o České televizi a současně uložila GŘ, aby striktně dodržoval se všemi důsledky zákon o České televizi číslo 483/1991 Sbírky, opět zejména paragraf 2 a paragraf 3. Rada se dodržováním tohoto usnesení zabývala 2. ledna 2001 a konstatovala, že od usnesení Rady z 29. prosince 2000. se GŘ v rámci možností pokouší dodržovat plnění zákona o ČT, přičemž podniká právní kroky ke standardizaci situace v ČT. Vysílání ČT vykazuje nedostatky v oblasti zpravodajství, které jsou však způsobeny nemožností statutárního orgánu využívat veškerého technického vybavení ČT. Rada bude průběžně sledovat vysílání ČT a zaujme další stanovisko na řádném zasedání 8. ledna 2001.

Rada rovněž 2. ledna požádala GŘ, aby jí do příštího zasedání předložil následující materiály, vypracované po konzultaci s Jindřichem Beznoskou, pověřeným výkonem činnosti finančního ředitele:

- Vyčíslení finančních ztrát ČT, vzniklých v důsledku událostí po jmenování J. Hodače do funkce GŘ
- Základní návrh rozpočtu ČT
- Podklady k přípravě forenzního auditu v ČT

JUDr. Miroslav Mareš v.r.

5.4. Zápisy Rady České televize

5.5. Přehled účasti členů Rady České televize na jednáních a dalších akcích

5.6. Jednací řád Rady České televize

JEDNACÍ ŘÁD RADY ČESKÉ TELEVIZE

Čl. 1.

Úvodní ustanovení

Činnost Rady České televize (dále jen „Rada“) se řídí tímto jednacím řádem, přijatým na základě § 7, odst. 1 zákona č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů.

Čl. 2.

Orgány Rady

- (1) Rada volí z řad svých členů předsedu a maximálně 3 místopředsedy Rady, a to veřejným hlasováním na funkční období 2 let. Předseda i místopředsedové Rady mohou být do těchto funkcí zvoleni i opětovně. Předsedu i místopředsedy lze z funkce většinou hlasů všech členů Rady odvolat v případě, že neplní řádně svou funkci.
- (2) Předseda řídí činnost Rady a jedná jejím jménem. V případě nepřítomnosti předsedy nebo není-li z jakýchkoliv důvodů tato funkce obsazena, plní jeho úkoly místopředsedové podle pořadí zvolení.
- (3) Jako stálý poradní orgán ve věci kontroly hospodaření zřizuje Rada dozorčí komisi (§ 8 a 8a) zákona o ČT). K řešení problémů ve své působnosti si Rada může zřídit i další stálé či dočasné poradní orgány.
- (4) Činnost Rady zajišťuje na základě jejího zadání sekretariát Rady v čele s tajemníkem. Tajemník i ostatní pracovníci sekretariátu jsou v pracovně-právním vztahu k České televizi. Jejich jmenování, odvolání a výši platu navrhuje generálnímu řediteli České televize Rada.

Čl. 3.

Místo a termín jednání Rady

- (1) Jednání Rady svolává předseda Rady v souladu se schváleným pracovním plánem Rady, vždy však nejméně jednou za měsíc. Místo, termín a návrh programu příštího jednání Rady může být rovněž určeno rozhodnutím Rady na jednání Rady.
- (2) V případě naléhavé nutnosti může předseda svolat mimořádné zasedání Rady.
- (3) Předseda svolá Radu rovněž tehdy, požádá-li ho o to alespoň pět členů Rady.
- (4) O místě, termínu a programu jednání Rady musí být všichni členové Rady informováni zpravidla sedm dní předem.

Čl. 4.

Průběh jednání Rady

- (1) Jednání Rady je veřejné. Veřejnost lze vyloučit pouze při naplnění podmínek, stanovených v § 7, odst. 3 zákona o ČT. K projednání jednotlivých bodů programu může Rada přizvat i další osoby.
- (2) U jednotlivých bodů programu Rada hlasuje o návrhu usnesení, nebo je bere na vědomí, nebo je odkládá. O pozměňujících návrzích se hlasuje v opačném pořadí, než ve kterém byly podány. Výsledek projednání se zapisuje do zápisu. Členové Rady mají přitom právo připojit případně svá odlišná stanoviska.
- (3) K přijetí rozhodnutí je třeba nadpoloviční většiny hlasů všech členů Rady, s výjimkou jmenování a odvolání generálního ředitele, kde je zapotřebí minimálně deseti hlasů.

Čl. 5

Závěrečná ustanovení

- (1) Nároky a povinnosti členů Rady z hlediska výkonu jejich funkce a aktivity členů Rady v období mezi zasedáními se řídí zákonem o ČT a dalšími obecně závaznými právními předpisy.
- (2) Tento jednací řád nabývá účinnosti dnem 21. června 2001

Ing. Jan Mrzena – předseda Rady České televize

JUDr. Zdena Hůlová – 1. místopředsedkyně Rady České televize

5.7. Zadávací dokumentace na výběrové řízení na generálního ředitele České televize

Zadávací dokumentace výběrového řízení na generálního ředitele České televize

I) Forma:

- veřejné vyhlášení

II) Kritéria hodnocení:

zejména:

- vzdělání
- profesní předpoklady
- předpoklady k řízení velké instituce
- reference

III) Inzerát oznamující vypsání výběrového řízení:

začátek inzerátu

Rada České televize vyhlašuje na základě §9, odst. 4, Zákona č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů, výběrové řízení na funkci generální ředitelky/generálního ředitele České televize

příhláška do výběrového řízení musí obsahovat tyto náležitosti :

- jméno, adresu bydliště, rodné číslo uchazeče
- náležitosti vyplývající ze Zákona č. 483/1991 Sb., o České televizi, § 9 odst. 4, ve znění pozdějších předpisů
- prohlášení vyplývající ze Zákona č. 483/1991 Sb., o České televizi, § 9 odst. 5, ve znění pozdějších předpisů
- strukturovaný životopis
- doklad o nejvyšším dosaženém vzdělání
- úvahu o veřejnoprávním poslání České televize, v rozsahu max. 3 normové strany
- projekt týkající se funkce České televize dle § 2, §3 Zákona č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů v rozsahu max. 10 normových stran
- souhlas s veřejným projednáváním přihlášky
- jména a adresy osob a institucí, které mohou poskytnout na uchazeče reference

Příhláška obsahující všechny náležitosti musí být doručena písemně poštou na adresu notářské kanceláře JUDr. Jarmila Humpolcová, Opletalova 55, 111 84 Praha 1 v obálce označené nápisem „Rada ČT“, přičemž rozhodující je prokazatelné datum odeslání do 4. 9. 2001

Doklady a informace nutné k vypracování bodu č. 6. a 7. budou k dispozici v sekretariátu Rady České televize po telefonické domluvě na telefonním čísle 02/6113 4017-19 - Jana Kamicová, nebo na

e-mailové adrese radact@czech-tv.cz. Uchazeč je povinen před nahlédnutím do podkladů a informací podepsat prohlášení o mlčenlivosti.

Rada České televize má právo kdykoliv výběrové řízení zrušit.

konec inzerátu

IV) Způsob vyhodnocení uchazečů:

- kontrola úplnosti přihlášek (po formální stránce)
- hodnocení přihlášek (po obsahové stránce),
- vlastní výběr uchazečů bude proveden ve třech kolech,
- v prvním kole budou vyřazeny přihlášky došlé po termínu, a přihlášky nesplňující náležitosti; ostatní přihlášky postupují do druhého kola,
- v druhém kole budou uchazeči, jejichž přihláška postoupila do druhého kola, prezentovat svůj projekt a absolvují pohovor na veřejném jednání Rady České televize; Rada České televize vybere maximálně 5 uchazečů, kteří postoupí do třetího kola, pořadí prezentace bude určeno losem.
- ve třetím kole Rada České televize po diskusi a na základě volby jmenuje generálního ředitele České televize z účastníků, kteří postoupili do třetího kola.

V) Vlastní výběrové řízení:

- inzerát bude uveřejněn ve dvou celostátně distribuovaných denících (MFDnes, HN), v Obchodním věstníku a na internetových stránkách České televize, na Teletextu České televize a v Oznamu České televize.

VI) Harmonogram

zveřejnění inzerátu	10. 7. 2001
odeslání přihlášek	4. 9. 2001
otevření obálek	11. 9. 2001
hodnocení úplností přihlášek	19. 9. 2001
jednání Rady ČT 1.kolo	19. 9. 2001
jednání Rady ČT 2.kolo	
jednání Rady ČT 3.kolo	

O termínu 2. a 3. kola výběru bude rozhodnuto v rámci příslušných jednání Rady České televize, mimo jiné s ohledem na počet přihlášených.

Závěrečná zpráva, oznámení výsledků všem uchazečům, oficiální oznámení výsledků výběrového řízení dle zákona 483/1991 o České televizi, § 4 odst. 5, jmenování generálního ředitele České televize.

Zpracoval: B. Fanta

Správnost ověřili:

Z. Hůlová
L. Miler
J. Mrzena

5.8. Seznam podkladů k výběrovému řízení na generálního ředitele ČT

Seznam podkladů k výběrovému řízení na generálního ředitele ČT

- Zpráva o výsledku hospodářské činnosti ČT za leden - květen 2001
- Zpráva o hospodářské činnosti ČT za I. čtvrtletí 2001
- Rozpis plánu oprav a údržby na rok 2001
- Prováděcí plán investic na rok 2001
- Výrobní úkol ČT na rok 2001 - Finanční vyjádření
- Výrobní úkol ČT na rok 2001 - Hodinové vyjádření
- Zpráva o výsledku hospodářské činnosti ČT za I. - XII. 2000
- Dodatek ke Zprávě o výsledku hospodářské činnosti ČT za rok 2000
- Prováděcí plán oprav a údržby na rok 2000 po úpravách k 28. 12. 2000
- Prováděcí plán investic na rok 2000 po úpravách k 31. 12. 2000
- Výrobní úkol ČT na rok 2000 - Finanční vyjádření
- Výrobní úkol ČT na rok 2000 - Hodinové vyjádření
- Návrh rozpočtu ČT na rok 2002
- Forenzní audit - studio ČT Brno vypracovaný HZ Praha, spol. s r. o. ze dne 20. 6. 2001
- Forenzní audit - studio ČT Ostrava vypracovaný HZ Praha, spol. s r. o. ze dne 20. 6. 2001
- Forenzní audit ČT Praha vypracovaný PriceWaterHouseCoopers ze dne 30. 5. 2001
- Hospodářský výsledek (Zpráva Rady ČT o hospodářské činnosti za období 1998 - 2001)
- Organizační řád ČT
- Statut ČT

5.9. Projekt Jiřího Balvína

PROJEKT ČESKÉ TELEVIZE

Obsah:

- **Pozice České televize**

- ČT je tu kvůli službě divákům, ne kvůli konkurenci!
- Posílení služby divákům

- **Transparentní systém řízení a ekonomika**

- Transparentní hospodaření a vyšší efektivita**

- Hledání cesty
 - Metoda jedné koruny
 - Efektivní využívání kapacit
 - Programové schéma a výrobní úkol
 - Kontrola

- **Změna struktury**

- 3.1. Změna organizační struktury
 - 3.2. Oddělení vysilatele od výrobce

- **Kodex České televize a Kariérní řád**

- 4.1. Kodex České televize
 - 4.2. Kariérní řád

- **Programová strategie**

- **Zpravodajství a publicistika**

- 6.1. Svoboda slova a odpovědnost
 - 6.2. Monitoring a analýza zpravodajství a publicistiky
 - 6.3. Hlavní úkoly zpravodajství

- **Rozvoj technologií**

- 7.1. Technologická inovace a příprava na digitalizaci
 - 7.2. Archiv

- **Závěr**

1. Pozice České televize

1.1. ČT je tu kvůli službě divákům, ne kvůli konkurenci!

Česká televize je nedílnou součástí duálního systému. V rámci něho musí zajistit vedle informování veřejnosti a nabídky svých tradičních formátů především ty programy, které provozovatelé komerčního televizního vysílání neposkytnou vůbec nebo jen v omezené míře. Má totiž za to výhodu stabilního příjmu z koncesionářských poplatků.

Česká televize musí svou službu, tedy tvorbu a šíření programu poskytovat v divácky přitažlivém pojetí. Sledovanost však není prvním nebo dokonce jediným kritériem této služby.

1.2. Posílíme službu divákům

Česká televize musí být i nadále nositelem tradičních kulturních hodnot. Mezi ně patří především původní dramatická tvorba, prezentace kompletního divadelního umění, činohry, baletu a opery. To, co však musíme zásadně změnit, je hledání takových uměleckých forem, které přinesou renesanci zájmu širší divácké obce.

Zpravodajství se musí stát hodnotovým pilířem naší společnosti. Zasadím se proto především o nastavení kritérií opřených o profesionalitu, o Kodex České televize, výzkum a analýza a o kontinuální péči o redakční týmy.

Rovněž edukativní a dokumentární tvorba musí být ztvárněna divácky zajímavou formou.

Zábava prezentovaná na obrazovce České televize nesmí jít nikdy cestou podbízivosti a nesmí klesnout pod elementární kulturní úroveň.

Naším novým úkolem ze zákona je budování samostatných regionálních studií a jejich organizační, technologický a programový rozvoj. Budu podporovat samostatné regionální zpravodajství a publicistiku, včetně celoplošně vysílaných pořadů s regionální tematikou; jsem pro spolupráci s regionálními nezávislými producenty a respektuji jejich právo ucházet se o další programové formáty.

Rozvoj propojení regionů s Českou televizí jako vysílatelem je pro mne zároveň redefinicí vztahu „centra“ k regionům, resp. k vyšším územně správním celkům.

Podpora českého filmu je zakotvena v zákoně a my jsme již našli mechanismus, jak se co nejehospodárněji a zároveň při nezmenšené kvalitě zapojit do kvalitní české filmové produkce.

Vysílání ČT a vystupování jejích pracovníků by mělo být na takové úrovni, aby bylo vždy normotvornou osou celé mediální krajiny, ať už jde o novinářskou etiku, jazykovou, kulturní či profesionální úroveň.

Česká televize má stálou odpovědnost za vlastní technologickou vyspělost, která musí udržet krok s celosvětovým vývojem techniky. Oproti komerčním televizím jsme nositelem a propagátorem rozvoje digitálních technologií a spoluzodpovídáme za jejich zavedení v České republice. Nezastupitelná je naše role podporovat z vlastních zdrojů dostupnost nových technologií divákům.

Aktivní činnost v EBU je základním východiskem pro naši spolupráci s ostatními veřejnoprávními partnery v Evropě. Česká televize je již dnes v této organizaci nepřehlédnutelným členem. V době integračního procesu vstupování do EU pro nás EBU znamená především užší spolupráci při přípravě zpravodajství a pořadů na toto téma, včetně lepšího využívání programové nabídky a služeb s tím souvisejících.

2. Transparentní systém řízení a ekonomika

o Transparentní hospodaření a vyšší efektivita

Česká televize musí svoji službu veřejnosti poskytovat efektivně. Tj. v nejvyšší dosažitelné kvalitě a přitom hospodárně tak, aby přesvědčivě prokázala legitimitu a transparentnost nakládání s veřejnými finančními prostředky.

Prioritním úkolem nově zvoleného vedení ČT musí být zpracování střednědobého výhledu vývoje čerpání nákladů a výnosů. Z toho musí vyplynout návrhy na opatření tak, aby bylo možno opustit rozpočtové provizorium a vrátit se ke kontinuálnímu financování ČT. Nezbytným opatřením je též posílení průběžné kontroly.

2.2. Hledání cesty

Česká televize není první evropskou televizí veřejné služby, která je nucena hledat směr dalšího vývoje. Při pohledu na probíhající reformu v polské televizi či na dříve započatou reformu BBC si lze všimnout, že důsledně uplatňují ve svém vnitřním fungování jen principy tržního hospodářství.

Po celou dobu existence je ČT kritizována za nízkou efektivitu, neprůhlednost hospodaření a přezaměstnanost. Konkrétním projevem neprůhlednosti je oprávněně kritizované členění nákladů na externí a interní. Z něho vyplývající nesouměřitelnost nákladů na výrobu pořadů České televize s výrobními náklady jiných producentů na televizním trhu.

Výroba pořadů založená na vnitropodnikové nákladové ceně je chybná. Nemotivuje pracovníky a vede k nehospodárnosti.

Negativními účinky stanovení ceny z vyšší úrovně řízení podniku jsou chybná alokace zdrojů, komplikované vyhodnocování výkonů středisek, řetězec chybných cen a nemožnost objektivního rozdělení nepřímé režie.

Způsob stanovení ceny má přímý vliv i na organizaci a její řízení. Současnou chybnou motivací řídicích pracovníků je přesvědčit plánovače při sestavování rozpočtu o nutnosti co možná nejvyšších nákladů a o velmi omezených možnostech v oblasti plánovaných výnosů. Při stanovení rozpočtu tak může dojít k tomu, že náklady jsou nereálně vysoké, skutečná efektivnost prováděných služeb je nízká, a firma jako celek ztrácí. Dlouhodobou efektivnost je třeba řídit direktivně, mimo jiné soustředěním zdrojů do rukou vysilatele, který bude ve vnitřní struktuře ČT oddělen od výrobce.

2.3. Metoda jedné koruny

Systém uplatňování tržní ceny při výrobě pořadů je transparentní z hlediska skutečné efektivnosti jednotlivých aktivit. Umožňuje hmotnou zainteresovanost zaměstnanců, vede k jinému přístupu k zákazníkovi, znamená kvalitnější servis, větší pocit identifikace s firmou a vede k marketingovému jednání každého pracovníka. Vnitřní systém nemusí ceny na vnějším trhu slepě kopírovat, v případě strategického zájmu lze ve vnitropodnikovém obchodování ceny regulovat.

Typickým příkladem používání vnitropodnikových tržních cen je tradičně BBC. Aby poskytovatelé vlastních kapacit BBC přežili, soutěží o zakázky s externími dodavateli služeb (producenty) podle rovných podmínek. Producenti musí nejprve získat zakázku v konkurenci nabídek vnitřních i vnějších výrobců na půdě vysilatele, tj. ředitelství programu. Na výrobu obdrží jediný balík externích finančních prostředků, za které nakupují veškeré služby a kapacity na výrobu pořadů. Je na jejich rozhodnutí, zda koupí službu u interních či externích dodavatelů.

2.4. Efektivní využívání kapacit

Před nastolením této interní tržní strategie je nutno zajistit konkurenceschopnost vnitřních zdrojů následujícími kroky:

Eliminací nadbytečných kapacit - objem kapacit byl vždy udržován pro zvládnutí nejvyšší poptávky po nich, bez ohledu na efektivitu. Obdobné služby jsou přitom mnohdy levněji dosažitelné v nezávislém sektoru a tak je možno prostředky investované do nadbytečných kapacit přesunout do tvorby pořadů.

Snížení rozsahu pomocných služeb ve vlastní režii – neefektivní vnitřní služby redukovat a využít externích dodavatelů s nižšími náklady tzv. outsourcing.

Zavedením nové strategie nakládání s nemovitým majetkem - snížením jeho rozsahu o nadbytečný majetek. Nejde o rozprodávání, ale o omezení obrovských nákladů na správu nadbytečných kapacit, jejichž využití pro ČT je minimální.

Tato opatření jsou nezanedbatelným zdrojem úspor.

Podle platných pravidel vnitřní ekonomiky je z rozpočtu ČT přímo financována činnost všech útvarů ČT. Jejich podíl na výrobě výsledného produktu – pořadu – se ve struktuře nákladů objeví ve formě přímých externích nákladů (EN), interních nákladů (IN) a režijních přírážek (RP).

EN – prostředky vynakládané produkcí při výrobě pořadu na úhradu materiálů a služeb poskytovaných externími subjekty,

IN – prostředky vynakládané na provoz vlastních výrobních útvarů ČT poskytujících služby při výrobě pořadů. IN se promítají do nákladů na pořad jako ceny vnitropodnikových výkonů (technické kapacity, dopravní provoz, scénický provoz - osvětlovací technika, stavebně dekorační technika, masky, rekvizity, atd.).

RP - finanční ohodnocení nákladů spojených s chodem organizace (vytápění, osvětlení, služby atd.)

Ve struktuře nákladů producenti předkládají aproximativní rozpočty na jednotlivé typy pořadů v přihláškách do vysílacího schématu. Takže např. již ve druhém čtvrtletí roku 2001 se musí rozhodovat, které služby při výrobě by mohli pokrýt v roce 2002 z vlastních útvarů ČT (rozpočet IN) nebo zda využít identických služeb externích (rozpočet EN). Při jejich rozhodování bohužel nehraje roli efektivní cena služby, ani její kvalita, ale snaha získat co největší objem prostředků. Přímých EN-peněz je ve výrobním úkolu (VÚ) málo. I když paradoxně o jejich objemu v jednotlivých kapitolách rozpočtu rozhoduje ČT sama. Producenti jsou nuceni pokrýt maximum činností při výrobě z vlastních prostředků, a tedy z rozpočtu IN. Vzniká tak při tvorbě rozpočtu ČT uzavřený kruh: bez ohledu na potřeby a bez znalosti VÚ jsou přiděleny finanční prostředky útvarům, jejichž činnost není ani producenty využívána.

Z výše popsané situace lze vyvodit, že intenzivnějšímu využívání externích služeb brání samotná Pravidla vnitřní ekonomiky ČT, především pak strukturování nákladů na externí a interní a používaný princip tvorby rozpočtu.

Jedním z hypotetických postupů je přechod na externí spolupráci. Za současných podmínek je však převedení celé výroby pořadů jednotlivých profesí nebo služeb mimo ČT nevhodné. Riziko takového postupu je, že by se ČT mohla stát hříčkou v rukou monopolního dodavatele.

Naopak optimální možností je využívání vlastních kapacit a současné najímání kapacit externích. I v tomto případě se však existence interních a externích nákladů projevuje velmi negativně. Tvůrčí skupiny obvykle nemají rozpočtovány prostředky na výrobní kapacity v EN, nelze je tedy jednoduše koupit na trhu, přestože tam k dispozici jsou.

Proto východiskem z této situace je změna způsobu financování útvarů ČT, která zruší dvojí náklady (EN a IN). Producenti po získání zakázky obdrží na výrobu jediný balík, podle současné terminologie externích finančních prostředků, za které nakupují veškeré služby a kapacity na výrobu pořadů. Je na jejich rozhodnutí, zda koupí službu u interních či externích dodavatelů. Vystavení vlastních servisních útvarů vnější konkurenci je mimořádně silnou motivací. Především pak závislost jejich odměňování na objemu získaných zakázek, tj. na úrovni a ceně poskytovaných služeb. Tyto útvary budou moci omezit rozsah těch kapacit, které trh poskytuje a naopak investovat ve větší míře prostředky do těch kapacit a služeb, které jsou na trhu nedostatkové.

Odstranění dvou druhů nákladů jde ruku v ruce s oddělením vysílání (chápané jako objednatel) od výroby – produkce (chápané jako dodavatel). V současné době je téměř nemožné vyjádřit přesné náklady na pořady vznikající v ČT Praha, Studiu Brno a Studiu Ostrava. A to z důvodu pouze procentního zahrnutí některých režijních nákladů, např. asistence hasičů, osvětlení, vytápění, pojištění a dalších služeb, které samozřejmě v případě dodavatelského způsobu zajištění výroby vstupují do nákladů pořadů přímo. Pozitivem oddělení těchto dvou činností je vznik ekonomického tlaku na všechny náklady související s výrobou pořadů.

Nepřehlédnutelným důsledkem zavedení pouze jednoho druhu nákladů bude i mnohem jednodušší kontrola čerpání finančních prostředků jednotlivými útvary.

Předpokládám proto vznik produkčních subjektů Studio Praha, Studio Brno, Studio Ostrava, respektive dalších nově vytvořených regionálních studií na principu územněsprávního uspořádání.

2.5. Programové schéma a výrobní úkol

Programové schéma je v současné době v České televizi připravováno a přepisováno do výrobního úkolu převážně ručně. Náklady jsou pak vyčísleny až po navržení první verze schématu a často pak značně překračují naše ekonomické možnosti. Zcela tu chybí kompetentní hodnocení producentů na základě vyhodnocení zkoumaných ukazatelů.

Česká televize provozuje systém PROVYS určený pro zajištění vysílání a systém SAP pro finanční řízení a řízení výroby. Dal jsem pokyn rozšířit softwarový systém PROVYS o funkce tvorby vysílacího schématu, rozpočtu a výrobního úkolu.

Programové schéma musí být vždy finančně realizovatelné. Je nutné v každém okamžiku znát čerpání nákladů na výrobu pořadů zařazených do vysílacího schématu ve vazbě na celkový finanční limit. Zavedením nového systému dojde k podstatnému zrychlení a zjednodušení schvalování výrobního úkolu. Kromě sledování předpokládaných i skutečných nákladů na pořady budou sledovány i provozovací honoráře za opakovaná vysílání a pod.

Získání a poskytování kvalitní informace pro plánování a průběžné hodnocení umožní modelaci vysílacího schématu a pořadů v něm s předpokladem dosáhnout doporučené sledovanosti u cílových skupin a nákladů ve vazbě na rozpočet.

Je nutné vytvářet programové schéma průběžně a na delší období. V něm pak může být více pořadů vyráběno pro konkrétní vysílací okno. Lze dále efektivněji pracovat s převzatými pořady, protože běžné licence platí tři roky. Jsou k dispozici i informace o odmítnutých projektech, které je možné operativně použít. Zrychlí a zjednoduší se fáze předložení vysílacího schématu pro určité období kolegiu GŘ. Lze také včas reagovat na nabídku určitého typu tvorby.

Budu usilovat, abychom poté včas definovaným způsobem poskytl informace externím subjektům a zainteresovaným pracovníkům uvnitř ČT. Jedná se zejména o producentská centra, redakce, studia, oddělení public relations, externí producenty a agenturu zajišťující prodej reklamy a získávání sponzorů.

2.6. Kontrola

Pro zajištění racionálního a efektivního chodu ČT posílím vnitřní kontrolní systém. Vycházím ze zásady, že každý vedoucí má v rozsahu své působnosti právo a povinnost kontroly. Každému stupni řízení přísluší povinnost kontroly přiměřená jeho odpovědnosti. Toto právo uplatním především z pozice generálního ředitele při zadávání plánovaných i namátkových kontrol.

Kontrola musí být zaměřena na to, jak podřízení pracovníci a útvary plní své úkoly, kterými jsou pověřováni. Úkolem je zjišťovat výsledky práce, ale i podmínky, za kterých byly dosaženy, tedy také hospodárné využívání přidělených finančních prostředků a kapacit lidských i výrobních.

Kontrolní činnost je vykonávána odbornými útvary vůči jiným útvarům v rámci odborného zaměření. Zde mám na mysli např. kontrolu prováděnou ekonomickými útvary finančního ředitele, které mají ve své náplni určité metodické činnosti nebo dokonce výslovně uloženou povinnost kontrolovat nějaké činnosti. Ale obecně, jestliže přiděluji finanční prostředky, měl bych kontrolovat jejich využívání.

Kontrolní útvar vychází z potřeb a požadavků vedení ČT a musí mít stejnou váhu jako externí audit. Vnitřní kontrolní systém je doplňován každoročně externími účetními audity. Vedení ČT dále musí předpokládat provádění pravidelných auditů na hospodaření celé organizace.

3. Změna struktury

3.1. Změna organizační struktury:

Vzhledem k potřebě efektivnějšího využívání finančních prostředků je bezpodmínečně nutné přizpůsobit organizační strukturu novému způsobu řízení organizace.

Producentský systém tvoří základ organizační struktury České televize od jejího vzniku v roce 1992. Byl koncipován na principu silných producentů, kteří měli garantovat podporu tvořivosti zaměstnanců. Zvolené řešení se ukázalo jako neefektivní a tento systém dnes vykazuje závažné nedostatky.

Vedení ČT se v letech 1998 – 1999 pokoušelo o jejich odstranění. Základním problémem byl však samotný producentův systém, resp. komplikované řízení tvůrčích skupin. To bylo příčinou dublování produkce, zároveň některé formáty či žánry z obrazovky ČT zmizely. Ředitel programu byl a i dnes je odkázán na tvůrčí skupiny, bez alternativy.

Vznik skupiny hlavních dramaturgů pod vedením ředitele programu v roce 2000 byl principiálně krok správným směrem. Ta měla připravit kvalitní vysílací schéma pro dva komplementární kanály veřejnoprávní televize s delší perspektivou. Právě na uvádění schématu do života se však ukázaly nečnosti producentův systém. Dramaturgové byli závislí na producentech, bez možnosti volby a neexistovalo žádné konkurenční prostředí.

3.2 Oddělení vysílatele od výrobce

Nutným předpokladem pro transparentnost ekonomického prostředí uvnitř firmy je oddělení vysílatele od výrobce (producenta). Tj. oddělení útvaru generálního ředitele, ředitele programu a dalších režijních útvarů s celotelevizní působností od výrobních útvarů, které budou soustředěny do vznikajícího Televizního studia Praha. Ředitel programu tak bude plnit roli zadavatele vůči výrobním útvarům – dodavatelům.

Je proto nezbytné vybudovat silné ředitelství programu oddělené od výrobce. Jinak vznikne na vnitropodnikovém trhu nerovnováha. Strana poptávající má zúžený prostor a byla by nucena přijímat, co by jí bylo producenty centry ČT nabídnuto. Naopak strana nabízející by neměla dostatek informací o trhu, popř. by na něj nebrala ohled.

V systému silného ředitelství programu podpořím, aby své projekty mohli ve větší míře nabízet i externí nezávislí producenti. To souvisí i s nutností vybudovat regionální studia a podpořit rozvoj nezávislé regionální produkce. Konkurenční prostředí, které je obecně ověřenou metodou, je také cestou k přirozenému stlačování výše rozpočtů na výrobu televizních pořadů za rovných podmínek.

Organizační struktura ČT především musí podpořit průhlednost hospodaření, kopírovat finanční toky, umožnit přehledné financování výroby, podporovat konkurenční prostředí.

Kodex České televize a Kariérní řád

4.1. Kodex České televize

Kodex je veřejný závazek ČT a jejich zaměstnanců k respektování obecně uznávaných pravidel a standardů profese. Při přípravě kodexu je nutné vycházet z hodnot všeobecně uznávaných etických zásad profesionálního chování. Zpravodajství a publicistika v procesu přípravy Kodexu zejména zohledňuje zkušenosti s obdobnými dokumenty sesterských organizací EBU. Zkušenost napovídá, že Kodex sám o sobě nestačí. Pro účinné přijetí každé normy je nezbytné ztotožnit se s ní a zakotvit ji v každodenní redakční práci.

Kodex doplní podrobný manuál určený pro zvažování právních a etických otázek v redakční práci. Ten bude obsahovat závazné interní definice a postupy vyplývající z povinnosti Kodex dodržovat. Metodika manuálu vyjde z moderních postupů kladení vnitřních otázek každou osobou, která se podílí na přípravě reportáže. Manuál v tomto smyslu jasně popíše rozhodovací pravomoci a tím i odpovědnost.

Redakční statuty dále vymezí vztah redakcí k vnějšímu prostředí, včetně kodifikace vztahů mezi redakcemi a managementem ČT. Při dodržení postupů popsanych v Kodexu je pak zaručena možnost programově řídit redakci a garantovat zároveň odpovědnost za vysílání České televize a tvůrčí svobodu a novinářskou nezávislost.

4.2. Kariérní řád

Součástí struktury ČT musí být přehledná kategorizace pracovníků podle odbornosti, délky praxe a jejich současné profesionální schopnosti. Zvláštní pozornost bude věnována jejich dalšímu vzdělávání a profesnímu rozvoji.

Je třeba stanovit jasná pravidla kariérního řádu, která odpovídají organizační struktuře ČT a zavést na určené pozice systém vnitřních i veřejných výběrových řízení.

Předpokladem je zásadní reorganizace, která zajistí tlak na vyšší výkony pracovníků a lepší organizaci práce, dále jasně stanovené a diferencované pracovní kategorie, přechod na kontraktní způsob zaměstnávání, včetně změny způsobu odměňování důsledně závislé na poskytovaných výkonech a kvalitě.

5. Programová strategie

Filozofie vysílání ČT proto musí vycházet se vzájemně se doplňujících kanálů ČT1 a ČT2, které tvoří jednotný systém vysílání a programové nabídky. ČT1 je určen pro většinového diváka s akcentem na hodnotné a vkusné programy a ČT2 má sloužit diváckým menšinám. Tímto systémem dvou provázaných a společně programovaných kanálů může ČT naplnit službu veřejnosti v celé šíři. Nutné je především strukturovat vysílací schéma tak, aby zaujalo širokou veřejnost, ale zároveň zůstalo citlivé vůči potřebám menšinových skupin.

Program televize veřejné služby musí reflektovat rozmanitost filozofických koncepcí, náboženských vyznání, kulturních potřeb, musí poskytovat prostor pro nestranné a nezávislé zpravodajství a sport, podílí se na definování našeho kulturního obrazu v rámci celoevropského kontextu.

Programová skladba musí stát na dlouhodobých, několikaletých plánech provázaných s ekonomickými možnostmi organizace. Jen takto je možné zaručit kontinuální vývoj a racionální plánování vysílacího schématu a tvorbu vlastních programů.

V první řadě je nutné dlouhodobě zhodnotit vývoj jednotlivých žánrů, narovnat programové rozkolísanosti vysílacího schématu z posledních let, kdy byla neuváženě likvidována původní dramatická tvorba na úkor extenzivního rozvoje publicistiky. Tento úkol je přirozeně provázán s organizačním a finančním narovnáním celé organizace.

Sféra aktuální publicistiky svoji tvář teprve bude muset najít. Naopak co se týká nadčasové publicistiky lze říci, že musí najít rovnováhu v nabídce: omezit dublování formátů, případně jejich nekoordinovanou výrobu. To se týká i dokumentární tvorby. Zde je potřeba se zasadit i o vznik tzv. velkých (90-minutových) dokumentů české výroby a pokračovat v tvorbě tematizovaných společenských dokumentů typu „Ženy na přelomu tisíciletí“.

Náboženská témata, stejně jako programy pro národnostní a kulturní menšiny, by neměly být pouhými ghety v rámci vysílání. Měly by procházet napříč celým programovým spektrem, nevylučují i žánry zábavné a dramatické. Nalezení kvalitního času pro ekumenický „Křesťanský magazín“ a znovuzavedení pořadu „Sváteční slovo“ ve schématu 2002, stejně jako nové pořady o lidové kultuře, či nové kulturní magazíny („Artróza“, „České divadlo žije“) jsou tou správně nastavenou programovou cestou.

ČT musí pokračovat ve zkvalitňování služeb pro handicapované spoluobčany, jako jsou skryté titulky, či simultánní překlady znakovou řečí, internet atp.

ČT se musí více zasadit o prostor pro nastupující mladou tvůrčí generaci. Ta se v budoucnu stane hlavním pilířem programové tvorby.

Musíme zásadně podpořit technologie, které slouží úkolu uchovávat a archivovat umělecké hodnoty pro další generace. Především divadlo, hudba a další časově pomíjivé žánry si tuto péči zaslouhují.

Otázka vzdělávacích pořadů je prioritou každé televize veřejné služby. ČT musí vyhradit jasné a přehledné vysílací pásmo pro tyto pořady. Především mladý divák by měl být cílem těchto programů. Jazykové kurzy, pořady o astronomii, přírodních vědách apod. jsou vždy divácky vítané pořady.

Tvorba pro děti a mládež je přímo povinností veřejnoprávní televize, protože komerční televize se tomuto žánru nevěnují. Večerníčky, pohádky, dětské filmy, komponované programové bloky atd., to je jistota pro diváky ČT. Je nutné klást důraz na atraktivnost a modernost publicistiky pro děti a mládež, tak aby je oslovila i složitější témata jako jsou otázky drog, sexu, rasismu, morálky. Příkladem této cesty je např. nová ekologická soutěž pro rok 2002 „Hra na zelenou“.

Vlajkovou lodí ČT je bezesporu dramatická tvorba. Zde je nutné především znovu nastavit porušený rytmus dlouhodobé tvorby a výroby původních českých seriálů a televizních filmů. Divák na ČT hledá především tyto žánry. V racionální míře pak musíme zvažovat spolupráci při výrobě distribučních filmů. Některé z nich jsou pak součástí zlatého fondu ČT s dlouhodobou užitnou hodnotou. Dramaturgie hraných pořadů by měla akcentovat současná témata, která se však mohou zrcadlit i v pokladnici klasické literatury. Přislíbem do budoucna jsou jistě tituly připravovaných seriálů jako „Nemocnice na kraji města po 20 letech“, či „Cejch“ a řada dalších. Zvláště při výrobě seriálů musíme navázat na tradici koprodukcí z počátku 90. let.

Oblast zábavy musí projít novou definicí svého poslání. Je nutné najít nové tváře, které by splňovaly nároky kultivované zábavy a diváci si je oblíbily. Zde je možné čerpat inspiraci i prověřené formáty ze zahraničí, např. z BBC.

Hudební pořady mají v ČT kvalitní dramaturgické zázemí, které si zaslouhuje péči ve vysílání. Od oper až po noční jazzové koncerty. Zde stojí za intenzivnější pozornost soustředění na lidové hudební žánry, které mizí nejen z obrazovek, ale i radií.

Převzaté pořady mají na obrazovce ČT trvale vysokou úroveň, ať jde o kvalitní seriály či filmové kluby. Zařazované zahraniční dokumenty jsou pověstné svojí hodnotou a je nutné

pokračovat v nastoupené cestě tematizovaných nabídek typu „Hitlerovi muži“, či „Putování s dinosaury“.

ČT si musí do budoucna definitivně vyřešit svůj vztah k nezávislým producentům, což jí nyní ukládá i zákon, ale je to též služba infrastruktury filmové a televizní výroby. ČT se tak stává stabilizujícím prvkem na naší mediální scéně a tento vztah napomáhá a zkvalitňuje rozvoj obou stran.

6. Zpravodajství a publicistika

6.1. Svoboda slova a odpovědnost

Zpravodajství a publicistika České televize musí respektovat ideu svobodné, nezávislé a vlastní témata vyhledávající žurnalistiky podle doktríny „hlídacích psů demokracie“. Tuto ideu musí skloubit s požadavkem důsledného respektování právních a etických pravidel profese a zároveň i odpovědnosti za vyváženost a objektivitu poskytovaných informací. Novinář ČT zprostředkovává divákům události veřejného zájmu, přičemž kritériem jejich významu není převažující mediální vlna, ale váha předpokládaných dopadů na veřejnost. ČT musí v tomto smyslu ukazovat realitu z různých úhlů pohledu a testovat ji, aby si divák mohl utvořit vlastní názor. Zpravodajství a publicistika ČT zásadně nezvěštuje obecné a svým původem neidentifikovatelné pravdy. Není však v rozporu s výše uvedeným, že výchozí reportážní pozice vychází z nezpochybnitelné úcty k demokratickým hodnotám otevřené společnosti lidských práv a svobod.

Za obsah zpravodajství odpovídá generální ředitel jako statutární orgán ČT, který deleguje pravomoci i odpovědnost prostřednictvím ředitele zpravodajství (ŘZ) na jednotlivé šéfredaktory a šéfproducenta a ty jsou pak jimi dále delegovány až na jednotlivé redaktory. Samotný proces přípravy pořadů vychází z jednoznačně definované organizační struktury. Každý pracovník zná přesně své místo, resp. úkoly v procesu přípravy pořadu.

Je nutné důsledněji vést k odpovědnosti za to, že vedoucí pracovníci zpravodajství i redaktoři dbají na oddělení zpravodajství a komentářů.

Reportáže musejí vznikat na principu jednoduchosti, přímočarosti a odstupu. Musí být srozumitelné bez ohledu na komplikovanost tématu. Pokud se redaktor rozhodne zpracovat danou problematiku, je nepřijatelné, aby v jedné reportáži rozebíral dvě či více různých témat, přičemž by nebylo v dané reportáži jednoduché určit, jakým konkrétním problémem se zabývá. Reportáž musí poskytnout vyvážený prostor všem aktérům, účastníkům, stranám apod., zachovávat náležitý odstup a nesmí být výkladem události. Nestranní odborníci, vystupující v reportáži, nesmí být využíváni k přechylování reportáže směrem k jednomu názoru nebo výslednému vyznění. Je nutné vždy pečlivě zvážit dopad vedlejších efektů vyvolaných např. využíváním archivních či jiných záběrů nebo komentářů nesouvisejících přímo s problémem nebo vyvolávajících zavádějící výklady a asociace. Reportáže se musí vyhnout záběrům a komentářům odkazujícím nevhodným způsobem k jiným podobným kauzám, využívání grafických a hudebních motivů, které vyvolávají jedním směrem orientovaný psychologický tlak na diváka apod. Zpravodajství a aktuální publicistika nemá atributy umělecké a tedy autorské publicistiky a dokumentaristiky. Tímto není dotčena samostatnost redaktora při výběru a zpracování témat.

6.2. Monitoring a analýza zpravodajství a publicistiky

Záměrem je garantovat zpravodajství, které poskytuje informace umožňující divákům ČT utvořit si vlastní nikým nemanipulovaný názor na stav a vývoj společnosti. Základními nástroji jsou:

- Kontrolovatelná metodologie pro kontinuální obsahovou analýzu a shrnutí obsahu a formy zpravodajství.
- Ochrana nezávislosti vysílání ČT proti vnějším vlivům a tlakům.
- Transparentní způsob informování veřejnosti o vyváženosti zpravodajství a publicistiky a poskytnutí detailních analýz pro odborné diskuse, resp. diskusní panely.
- Průběžná kontrola a reflexe případných dlouhodobých trendů zpravodajství a publicistiky ve srovnání s domácími i zahraničními televizními společnostmi.

6.3. Hlavní úkoly zpravodajství

Předpokládám zásadní soustředění veškerého potenciálu na kvalitní profilové formáty, optimalizaci jejich množství a programové zařazení dle cílení. Zpravodajství a publicistika zastaví současný extenzivní rozsah a podřídí se programovým potřebám diváků.

Přirozenou dominantou zpravodajství se musí stát regionální vysílání, které občany nejvíce zajímá, zatímco dnes podle výzkumu a analýzy převažují reportáže s pražským pohledem.

Zároveň je však nutné rozvíjet síť zahraničních zpravodajů v souvislosti s naším vstupem do EU. Nejde jen o přinášení informací ze světa velké politiky, ale více se musíme zaměřit na informace o životě běžného občana EU a na integraci České republiky právě v souvislosti s dopady na naše občany.

Sportovní programy mají tradičně své místo na obrazovce, a to od menšinových sportů až po MS ve fotbalu a olympiády, včetně paralympiád. Zde musí ČT plnit své poslání vůči divákům, protože sport je neodmyslitelnou součástí naší kultury. Je však nutné respektovat proporce vysílacího schématu, abychom nevyhnali od obrazovek i diváky s jiným programovým zaměřením.

Nově je nutné zformulovat odpovědnost zpravodajství a publicistiky za informačně-tématické relace a šoty věnované výchově a prevenci v oblasti bezpečnosti silničního provozu. A to jak samostatně, tak jako solitérů v hlavních vysílacích časech a dále jako součást stávajících pořadů „Dobré ráno“, „Černá, bílá“ atd.

7. Rozvoj technologií

7.1. Technologická inovace a příprava na digitalizaci

Vstup České televize do oblasti pozemního digitálního televizního vysílání předjímá od ledna 2001 i platná právní úprava. Zákon výslovně ukládá České televizi vyvíjet „činnost v oblastech nových vysílacích technologií a služeb“.

ČT tuto povinnost zajišťuje trvalým financováním údržby a obnovy technického vybavení tak, aby bylo na srovnatelné světové úrovni. Proto už dnes je ČT vnitřně technologicky připravena na digitální pozemní vysílání. Kromě toho si uvědomuji, že musí být také jedním z hlavních propagátorů a podporovatelů rozvoje a dostupnosti digitálních technologií pro širokou veřejnost.

Představa ČT o programové náplni nových samostatných kanálů postupně prodělala mnohé strukturální změny, ale přesto podle mne, jejími pilíři zůstávají:

Kanál ČT3 zaměřený na zpravodajství, sport a aktuální publicistiku

Kanál ČT4 zaměřený na dokument a vzdělávání

Po jejich realizaci lze uvažovat o reprízovém kanálu ČT5, který by divákům zpřístupňoval bohatství filmových a televizních archivů, o dětském kanálu ČT6, pro který hovoří úspěšné zahraniční zkušenosti apod.

Česká televize předběžně počítá s termínem zahájení pozemního digitálního vysílání v roce 2003. V té době bude vybavení českých domácností televizory, umožňujícími příjem DVB-T, nebo potřebnými přídatnými zařízeními (Set Top Box), statisticky zanedbatelné. Úkolem České televize tedy bude oslovit statisticky významný počet televizních diváků a postupně je motivovat k pořízení potřebných koncových zařízení.

Česká televize momentálně zvažuje, že po spuštění digitálního multiplexu nabídne kanály ČT3 a ČT4 v analogové podobě provozovatelům kabelových sítí. Tento krok by zároveň znamenal mnohem efektivnější využití veřejných finančních prostředků, věnovaných na nákup a výrobu pořadů pro ČT 3 a ČT 4, a mimořádně účinnou propagaci možností pozemního digitálního televizního vysílání.

Pokud má Česká televize skutečně zahájit vysílání dvou nových specializovaných televizních kanálů v září 2003, pak musí zahájit nákup a výrobu pořadů pro ně už v průběhu roku 2002. Jejich programová koncepce proto musí být schválena do konce roku 2001.

7.2. Archiv

Technická a výrobní oblast digitalizace znamená nutnost přejít na digitální, kvalitativně vyšší videoserverové technologie. V první fázi to bude znamenat zvýšené nároky na investice, ale později to přinese nižší provozní náklady a lepší ochranu archiválií atd.

8. Závěr

Od prosincových událostí roku 2000 byla v České televizi nejen ukončena stávka, ale došlo k zásadní stabilizaci nešťastně narušených vnitřních poměrů. Dnes je však třeba, aby se Česká televize přestala dívat dozadu či sobě pod nohy, ale začala hledět kupředu tak, aby mohla rozvíjet svou službu divákům, podobně jako naše partnerské veřejnoprávní televize v EBU.

Chci se také zasadit o normální a profesionální vztahy jak uvnitř ČT, tak i ve vztahu k Radě ČT. Zkušenosti Evropské unie jasně ukazují, že vzájemný respekt, nezávislé a rovnocenné postavení všech, neodmyslitelně patří k demokratickému systému moderního světa.

Možnost řídit Českou televizi, instituci, ve které jsem profesionálně vyrostl a strávil zde více než 25 let, je pro mne nejen výzva, ale především pocit odpovědnosti za její budoucnost.

5.10. Jednací řád Dozorčí komise

JEDNACÍ ŘÁD DOZORČÍ KOMISE

Čl. 1.

Úvodní ustanovení

Činnost Dozorčí komise, poradního orgánu Rady České televize (dále jen „DK“) se řídí tímto jednacím řádem, přijatým na základě § 8a, odst. 4 zákona č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů.

Čl. 2.

Orgány DK

- (1) Rada volí z řad svých členů předsedu a místopředsedu DK, a to veřejným hlasováním na funkční období 2 let. Předseda i místopředseda DK mohou být do těchto funkcí zvoleni i opětovně. Předsedu i místopředsedu lze z funkce většinou hlasů všech členů DK odvolat v případě, že neplní řádně svou funkci.
- (2) Předseda řídí činnost DK a jedná jejím jménem. V případě nepřítomnosti předsedy nebo není-li z jakýchkoliv důvodů tato funkce obsazena, plní jeho úkoly místopředseda.
- (3) Činnost DK zajišťuje na základě jejího zadání sekretariát Rady v čele s tajemníkem. Tajemník i ostatní pracovníci sekretariátu jsou v pracovně-právním vztahu k České televizi.

Místo a termín jednání DK

- (1) Jednání DK svolává předseda DK v souladu se schváleným pracovním plánem DK, vždy však nejméně jednou za měsíc. Místo, termín a návrh programu příštího jednání DK může být rovněž určeno rozhodnutím DK na jednání DK.
- (2) V případě naléhavé nutnosti může předseda svolat mimořádné zasedání DK.
- (3) Předseda svolá DK rovněž tehdy, požádají-li ho o to alespoň dva členové DK písemně, faxem nebo e-mailem.
- (4) O místě, termínu a programu jednání DK musí být všichni členové DK informováni pět kalendářních dní předem.
- (5) Pokud materiál k projednání nebyl rozeslán v této lhůtě předem, DK rozhodne o jeho zařazení do programu schůze.

Čl. 4.

Průběh jednání DK

- (1) Jednání DK je neveřejné a důvěrné. Členové DK jsou oprávněni o projednávaných záležitostech informovat jiné osoby kromě členů Rady ČT jen na základě souhlasu Rady. Výjimkou jsou informace, dostupné z veřejných zdrojů. K projednání jednotlivých bodů programu však DK může přizvat i další osoby.
- (2) U jednotlivých bodů programu DK hlasuje o návrhu usnesení veřejným hlasováním, nebo je bere na vědomí, nebo je odkládá. O pozměňujících návrzích se hlasuje v opačném pořadí, než ve kterém byly podány. Výsledek projednání se zapisuje do zápisu. Členové DK mají přitom právo připojit případně svá odlišná stanoviska.
- (3) K materiálům rozeslaným alespoň pět dní předem, mohou členové DK, kteří omluví svoji neúčast na schůzi, vyjádřit stanovisko písemně e-mailem nebo faxem doručeným alespoň předsedovi nebo místopředsedovi DK. Takto písemně doručené stanovisko

předsedající přečte na schůzi před hlasováním, nebude však považováno za hlasování per rollam.

- (4) DK je schopna se usnášet za přítomnosti předsedy nebo místopředsedy a alespoň dvou dalších členů. K přijetí rozhodnutí je třeba nadpoloviční většiny hlasů přítomných členů DK, v případě rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedajícího.
- (5) DK informuje Radu ČT o své činnosti především formou zápisů ze schůzí DK a písemnými zprávami o výsledcích svých šetření, které byly schváleny DK.

Čl. 5

Závěrečná ustanovení

- (1) Nároky a povinnosti členů DK z hlediska výkonu jejich funkce a aktivity členů DK v období mezi zasedáními se řídí zákonem o ČT a dalšími obecně závaznými právními předpisy.
- (2) Tento jednací řád nabývá účinnosti dnem 12.července 2001.

11.7.2001

Dr.Jiří Korb, MBA

Předseda DK

5.11. Zpráva o činnosti Dozorčí komise za III. čtvrtletí

Zpráva o činnosti Dozorčí komise za III. čtvrtletí

Dozorčí komise byla zvolena Radou České televize dne 21. 6. 2001. 26. 6. 2001 se Dozorčí komise sešla na 1. schůzi a zvolila předsedu a místopředsedu a obdržela velké množství ekonomických materiálů o ČT. Dozorčí komise si stanovila první pracovní schůzi na 11. 7. 2001.

V Praze dne 11. 7. 2001

JUDr. Jiří Korb, MBA
předseda Dozorčí komise

Zpráva o činnosti dozorčí komise ČT za 3. čtvrtletí 2001

Jednalo se o první celé čtvrtletí činnosti nově zvolené DK. DK se ve 3. čtvrtletí 2001 sešla na třech řádných schůzích a dále se účastnila tří mimořádných akcí s Radou ČT.

• Řádné schůze DK

Na svoje řádné schůze si DK pravidelně zve hosty z řad vedoucích pracovníků ČT.

2. schůze DK konaná 11.7.

- navrhla Radě obecné zaměření činnosti dozorčí komise
- odsouhlasila jednací řád DK
- odsouhlasila doporučení pro sestavení Rozpočtu ČT pro rok 2001
- odsouhlasila stanovisko k Prováděcímu plánu ČT na rok 2001

3. schůze DK konaná 1.srpna DK zejména

- DK zaujala stanovisko a vydala svoje doporučení k hospodářským výsledkům ČT I.-V. 2001.
- DK se vyjádřila k Podrobnému rozpočtu ČT na rok 2001
- DK navrhla zaměření úspor v hospodaření ČT
- DK schválila stanovisko k výsledkům forenzního šetření v ČT.

4. schůze DK konaná 10. září zejména

- odsouhlasila stanovisko DK k nájemním smlouvám ČT
- odsouhlasil stanovisko k stížnosti Iniciativy Brno
- Zaujala stanovisko k přípravě rozpočtu ČT na rok 2002
- Vydala doporučení k dalšímu rozvoji kontrolního oddělení ČT

Na pravidelné schůze se členové DK připravují vzájemnými konzultacemi k námětům, kterými se budou zabývat na svých jednáních.

2) mimořádné akce

Dne 1.8.2001 se všichni členové zúčastnili Semináře přípravě rozpočtu ČT a aktivně se účastnili diskuse. Stanovisko k některým otázkám z tohoto semináře přijala DK na schůzi 8.10.2001

Dne 10.8.2001 se zástupce DK účastnil prezentace programového schématu ČT na rok 2002.

• Spolupráce s Radou

Na začátku činnosti DK pověřila Rada ČT kontaktem s dozorčí komisí svého člena Ing.Kučeru.

9. července projednal předseda DK s Ing. Kučerou způsoby spolupráce a program pro další období. Předseda a členové DK poté projednávali průběžně telefonicky běžné záležitosti s Ing.Kučerou.

26.9. se setkali předsedové a členové obou orgánů a odsouhlasili změnu způsobu spolupráce spočívající ve zrušení pozice kontaktního člena Rady pro DK s tím, že na každé běžné zasedání Rady bude přizván zástupce DK.

4) Při své činnosti je DK stále vedena snahou ne rozptylovat se problémy, které jsou mimo rámec kvalifikace jejích členů a plně se věnovat ekonomické problematice, kde může kvalifikovaně působit jako poradní orgán Rady ČT, jak jí ukládá zákon.

5.12. Zpráva o činnosti Dozorčí komise za IV. čtvrtletí

Na základě Usnesení Rady č. 29/2/02 a ve smyslu diskuse na schůzi Rady DK dopracovala svoji Zprávu o činnosti za 4. čtvrtletí 2002.

Zpráva Radě ČT o činnosti dozorčí komise ČT
za 4.čtvrtletí 2001
(druhá verze)

Jednalo se o druhé čtvrtletí činnosti dozorčí komise (DK). Po ukončení prvního čtvrtletí Rada nevznesla žádné připomínky k práci DK, DK v druhém čtvrtletí pokračovala v práci dle ustanovení Zákona o ČT.

1) Řádné schůze DK

DK se ve 4. čtvrtletí 2001 sešla na pěti řádných schůzích.

Komise se na schůzích zabývá především termínovaným úkoly od Rady. Na svoje schůze si DK dle potřeby zve hosty z řad vedoucích pracovníků ČT k podání vysvětlení dle §8 odst. 8 Zákona o ČT.

2) DK se též zabývala vlastními náměty, zejména:

- Největší důraz komise kladla na sestavení rozpočtu pro rok 2002, kde navrhovala úplné vyrovnání rozpočtu. Rada schválila snížení deficitu na minimum. Komise bude ještě hledat další rezervy, které vyplynou z reorganizace ČT. Při práci na rozpočtu je problémem zejména získání většího množství informací ve větším detailu a ve struktuře s lepší vypovídací schopností, než byl dosud aparát ČT zvyklý Radě poskytovat.
- Komise zahájila kroky k přísnému sledování účetní závěrky, tzv. závěrkových položek, které dosud způsobovaly náhlé zhoršení výsledků hospodaření na konci roku.
- DK jako prioritu sleduje zrod nového kontrolního oddělení ČT, jeho metodiky a prvních výsledků práce.
- Za důležitý úkol, který ovlivní budoucnost ČT považuje Dozorčí komise reorganizaci dle projektu nového gen. ředitele, která však byla koncem roku teprve zahájena. Komise projednává průběh reorganizace ČT na každé svojí schůzi, protože trvá na urychlení reorganizace.
- Na upozornění Komise, že dříve velmi časté změny schváleného rozpočtu během roku nejsou přijatelné, Rada rozhodla, že bude projednávat všechny změny rozpočtu na svojí úrovni.
- Kontrola nájemních smluv – Komise provedla kontrolu z vlastní iniciativy a nyní bude vyžadovat od aparátu ČT reakci na svoje připomínky.
- Kontrola zvláštní smlouvy o stravování s Eurestem – stejný závěr.
- Komise požádala o předkládání všech nových smluv uzavíraných ČT k namátkové kontrole, která bude trvalou součástí všech budoucích schůzí.
- Komise nabídla Radě spolupráci v ekonomických pasážích vytvářeného Strategie (Statutu, Kodexu).
- DK začala z vlastní iniciativy vyžadovat a projednávat všechny jednotlivé materiály, které uložil zpracovat gen. ředitel na základě nálezů auditorů z forenzního šetření. Obsáhlý výčet těchto 27mi námětů komise projednává postupně, protože materiály z aparátu ČT dostává se zpožděním, jak vyplývá z následujícího přehledu k datu 31.12.01 (stav se stále vyvíjí):

Úkol	termín	DK dostala materiál	DK projednala
1.Postup pro výběrová řízení na vybrané typy	30.9.2001	Rozhodnutí GŘ ze dne č.21	6.12.2001 – ing.Tajč bod č.4

smluv a stanovené limity		31.8.2001	řada oprav
2.Postup při pořizování a reprodukci výrobně technické základny a postup při financování akcí oprav a údržby z pohledu dopadů zákona o zadávání veřejných zakázek	30.9.2001	Částečně řešeno v rozhodnutí GŘ č.21, Útvar vnitřních služeb zpracovává postup – DK materiál nedostala	Rozhodnutí č. 21 – viz úkol č.1
3. Zajistit systém kontroly nákladů při výrobě pořadů – systém „dvou podpisů,,	31.8.2001	Novela podpisového řádu Rozhodnutí GŘ č.34 ze dne 13.11.2001	Zatím neprojednala
4.Stanovení aproximativů na pořady a následně provádění kontroly využití finančních prostředků po ukončení výroby pořadů – „Vysílací schéma/výrobní úkol,,	Dle harmonogramu u projektového týmu	nedostala	Neprojednala – projedná po ukončení zkušebního provozu tj. 13.5.2002
5.Na základě odborné diskuse stanovit soubor kritérií pro hodnocení pořadů	30.9.2001	5.12.2001	17.12.2001 vzala DK na vědomí materiál pana Kolihy
6.Posoudit návrh PWC na oddělení „vysílatele / výrobce,,	30.9.2001	nedostala	neprojednala
7.Systém kontrol ve společnosti ARBO	30.9.2001	11.2001 – Opatření FŘ č.27 ze dne 1.10.2001	17.12.2001 vzala DK na vědomí
8.Stanovit přesné kompetence hl. dramaturgů, dramaturgů, producentů, redaktorů-dramaturgů	30.9.2001	11.2001 vyjádření ČT, že je vše v pořádku	17.12.2001 vzala DK na vědomí
9.Vypracovat návrh systému motivace producentů i produkčních na efektivním využívání finančních prostředků při výrobě pořadů	30.9.2001	nedostala	neprojednala
10. Vypracovat systém kontroly rozpočtu externích producentů a zajistit porovnání rozpočtu s náklady na výrobu v ČT	31.8.2001	12/2001 – Rozhodnutí GŘ č.35 ze dne 14.11.2001 – zásady koprodukce	neprojednala
11. Navrhnout systém kontroly činnosti zaměstnanců ČT ve vztahu na služby poskytované mimo pracovní poměr	31.8.2001	12/2001 Rozhodnutí GŘ č. 16 ze dne 17.7.2001 – Pracovní řád do	neprojednala

		30.11.2001 mělo být zpracováno vyhodnocení změn – není k dispozici	
12.Prošetřit smlouvu se společností BPA, kterou má ČT uzavřenou na vysílací práva pro domácí hokejovou soutěž	31.8.2001	Nemáme	neprojednáno
13.Prověřit interní a externí zakázky poskytované služeb grafickým centrem ČT za 1. pol. 2001	30.9.2001	12/2001 – materiál, který neodpovídá zadání úkolu	17.12.2001 materiál neodpovídá zaání
14.Prošetřit výši ztráty vzniklé nákupem filmového materiálu v letech 1992-95 a navrhnout příslušná opatření	30.9.2001	12/2001	17.12.2001 vzala DK na vědomí vysvětlení ČT
15. Zajistit posudek efektivity využití finančních prostředků společnosti ČT Invest	31.7.2001	Posudek zpracovaný firmou PWC	Projednáno na 7. schůzi DK
16. Vyhodnocení výběrového řízení na dodavatele integrovaného informačního systému z hlediska vstupů mimo studia	31.12.2001	12/2001	17.12.2001 – částečně projednáno – bez zápisu
17.Nově definovat náplň kontrolního útvaru ve vztahu na ostatní útvary ČT	31.12.2001	Materiál předán 21.1.2002	neprojednáno
18.Dopracovat do podpisového řádu finanční limity pro jednotlivé úrovně řízení v oblasti schvalování nákladů na tvorbu a vysílání pořadů	Dle termínu pro novelu podpisového řádu	12/2001 Rozhodnutí GŘ č. 34 ze dne 13.11.2001 – Podpisový řád	neprojednala
19. Zavést evidenci a hodnocení dodavatelů zboží a služeb pro ČT včetně uvádění osobních vazeb na zaměstnance ČT	30.9.2001	12/2001 Návrh hodnocení dodavatelů	neprojednala
20. Vypracovat systém oběhu a archivace všech smluv uzavřených za ČT	30.9.2001	Systém prý vyhovuje – dle auditora nikoliv	DK 17.12.2001 vzala informaci ČT na vědomí
21.Vypracovat systém vedoucí ke zvýšení koordinace nákupů mezi TS Brno, TS Ostrava a ČT v Praze	ihned	Částečně řešeno v rozhodnutí GŘ č. 21	6.12.2001 – řada připomínek DK viz úkol č. 1
22.Posoudit pravidla pro	31.10.2001	12/2001	neprojednáno

spolupráci s koprod. partnery		Rozhodnutí GŘ č. 37	
23. Stanovit postup a kritéria pro tvorbu a užití disponibilního fondu (rezervní fond, nerozdělení HV)	31.8.2001	Opatření FŘ č. 24 – Pravidla vnitřní ekonomiky	6.11.2001 DK projednala s FŘ, ale tvorba sociálního fondu není obsažena v uvedeném dokumentu
24. Vypracovat systém prodeje vyřazeného majetku na základě znaleckých posudků	30.9.2001	Opatření FŘ č. 26	6.11.2001 DK projednala s ing. Olivou - souhlasíme
25. Nastavit finanční úroveň sponzoringu se společností Art Production K2	30.9.2001	Dle ČT je na standart. úrovni	17.12.2001 DK vzala na vědomí
26. Provést analýzu počtu členů výrobních štábů v redakci zpravodajství	31.7.2001	Dle ČT je počet minimalizován	17.12.2001 DK vzala informaci ČT na vědomí
27. Zřídit škodní komisi	30.9.2001	Opatření FŘ č. 25 ze dne 27.9.2001	6.11.2001 DK projednala a souhlasí

Protože se jedná o vlastní iniciativu DK, Rada nestanovil k jejich projednání termíny. Dk proto naléhá na projednání zejména u otázek, kterými jsou dle názoru DK prioritní.

Stanovení priorit z okruhu 27 problémů vybraných auditory:

a) jednorázové :

- bod 7 – systém kontrol ve společnosti Arbo – velký zdroj příjmů pro ČT
- bod 18 – finanční limity pro jednotlivé úrovně řízení + systém dvou podpisů

b) dlouhodobé - průběžná kontrola:

- bod 1 – výběrová řízení, s tím souvisí i bod 2
- bod 4 – projekt „vysílací schéma/výrobní úkol„
- bod 9 – systém motivace producentů i produkčních
- bod 17 – kontrolní útvar
- bod 19 – evidence a hodnocení dodavatelů

Ve všech uvedených bodech jde o hospodárné využívání finančních prostředků ČT. Tento výčet prioritních úkolů z auditu nepředstavuje úplný přehled priorit práce DK, který se teprve připravuje.

1) Účast na schůzích Rady

Zástupci DK se účastnili na 10., 12., 13. a 16. schůzi Rady tj. na všech schůzích Rady, kdy byly na programu ekonomické otázky.

3) Mimořádné akce

Zástupci DK se účastnili zejména těchto dalších jednání:

- 58. schůze Výboru pro vědu PS dne 4. listopadu 2001
- 17. schůze Stálé komise pro sděl. prostředky PS dne 16.11.
- výběrového řízení na generálního ředitele
- dvou jednání o prac. smlouvě s novým generálním ředitelem
- výběrového řízení na finančního ředitele
- výběrového řízení pro ředitele TS Ostrava

3) Spolupráce s Radou

Ve 4. čtvrtletí platil a fungoval systém komunikace Rady s DK za účasti s Ing.Kučery, člena Rady pověřeného koordinací DK.

Dozorčí komise ČT

6.2.02

5.13. Stanovisko Rady České televize ke stížnosti na ředitele TS Brno

Stanovisko Rady ČT ve věci stížnosti na ředitele ČT Brno PhDr. Zdeňka Drahoše podané Sdružením Brno 20/21

Úvod

Toto stanovisko bylo vypracováno na základě podnětu členů „Sdružení Brno 20/21“ (dále jen „Sdružení“) ze dne 13.6.2001 a veřejného slyšení na 3. zasedání Rady ČT dne 3.7.2001.

K vypracování tohoto stanoviska byla použita následující dokumentace:

- Stížnost Z. Plachého a M. Rychlíkové (č.j. 54/06/01)
- Manuál „Veřejnoprávní slova a činy ředitele televizního studia Brna PHDr. Zdeňka Drahoše
- Soubor „Důkazů“ předaných na veřejném slyšení dne 3.7.2001 „Sdružením Brno 20/21“.
- Zpráva auditora o provedení forenzního auditu Oddíl III. – TS Brno
- Zpráva auditora o provedení forenzního auditu Oddíl V. – Shrnutí
- Zpráva o provedení mimořádné kontrolní akce v TS Brno
- Stručné stanovisko ke Kontrolní zprávě vedení TS Brno
- Vyjádření kontrolní skupiny ke stručnému stanovisku vedení TS Brno ke zprávě o provedení mimořádné kontrolní akce v TS Brno
- Stanovisko vedení TS Brno ke kontrolní zprávě doplňující Stručné stanovisko
- Závěrečné vyjádření kontrolní skupiny ke stanovisku vedení TS Brno ke kontrolní zprávě
- Stanovisko vedení TS Brno k Závěrečnému vyjádření kontrolní skupiny
- Zhodnocení mimořádné kontrolní akce v TS Brno
- Vyjádření ředitele TS Brno ke stížnosti iniciativy Brno 20/21
- Reakce prozatímního ředitele ČT na podání sdružení Brno 20/21
- Vyjádření prozatímního ředitele ČT ke „Zhodnocení kontrolní akce v TS Brno“
- Informace JUDr. Milady Zikmundové o podání trestního oznámení na PHDr. Zdeňka Drahoše
- Dopis od Policie České republiky (SPOK) JUDr. Miladě Sigmundové o provedení prvotního šetření

Závěr šetření

Celá kauza je velmi složitá a do značné míry neprůhledná. Obvinění a uváděné „důkazy“ z jedné strany jsou vyvraceny věrohodnými dokumenty a logickým vysvětlováním ze strany druhé. Některá obvinění a následné důkazy jsou podávány dokonce v osobní rovině a v některých případech se jedná pouze o tvrzení proti tvrzení.

Po pečlivém prostudování veškeré dostupné dokumentace jsme došli k následujícím závěrům:

- „Morální pochybení“ budou v dohledné době posuzována prostřednictvím „Kodexu ČT“ na kterém se v současné době intenzivně pracuje a který tedy není v současné době k dispozici v použitelné formě.
- Další možná pochybení případně podezření ze spáchání trestných činů jsou v šetření Policie České republiky – SPOK viz dokument č. 17.
- Po volbě generálního ředitele České Televize, bude vypsáno výběrové řízení na obsazení místa ředitele studií Brno a Ostrava.

Vlastní stanovisko Rady ČT

Vzhledem k výše uvedenému bude vypsáno výběrové řízení na obsazení místa ředitele studia Brno. Dále se Rada České Televize rozhodla důsledně prosazovat doporučení k nápravným opatřením plynoucí z forenzního auditu firmy AZ Praha, s cílem zlepšit efektivitu procesů a posílit kontrolní mechanismy a to nejen ve studiu Brno, ale v celé České televizi.

Závěr

Rada projednala a přijala toto stanovisko na svém 9. jednání dne 24. října 2001. Rada současně pověřuje předsedu, aby informoval o tomto svém stanovisku:

- Sdružení Brno 20/21- pana Zdeňka Plachého
- Ředitele televizního studia Brno PHDr. Zdeňka Drahoše
- Prozatímního generálního ředitele Jiřího Balvína
- Stálou komisi pro sdělovací prostředky PS PČR

Vypracovali:

Prof. Ing. Arch. Bohumil Fanta CSc

Ing. Milan Horálek CSc

Ing. Zdeněk Forman

5.14. Stanovisko k pořadu „Chapadla korupce“

Stanovisko k pořadu ČT „Chapadla korupce“

Obsah:

- 1. Zadání, východiska a struktura**
- 2. Hlavní zjištění (shrnutí)**
- 3. Výsledky kvantitativního rozboru**
 - 3.1. Četnosti mluvčích**
 - 3.2. Kategorizace mluvčích**
 - 3.3. Podíl mluvčích**
 - 3.4. Závěr kvantitativního rozboru**
- 4. Výsledky kvalitativních interpretací**
 - 4.1. Obraz a mluvené slovo**
 - 4.2. Proces pojmenování**
 - 4.3. Závěr kvalitativního rozboru**

Centrum pro mediální studia CEMES UK FSV © červenec 2001

kontakt: doc. PhDr. Barbara Köpplová, Csc., tel/fax: 02/22112205

Stanovisko k pořadu ČT „Chapadla korupce“

1. Zadání, východiska a struktura

Na základě zadání Rady ČT vypracovalo Centrum pro mediální studia CEMES odborné stanovisko k pořadu *Chapadla korupce*, který vysílala Česká televize dne 6.6.2001 na programu ČT1. Dle dopisu předsedy Rady ČT je zadání odborného posudku vyvoláno tím, že Rada ČT obdržela na pořad stížnost. Parametry zadání nebyly blíže specifikovány.

Odborné stanovisko vyhodnocuje na základě tradičních kritérií hlavní charakteristické rysy jmenovaného pořadu. Stanovisko zpracoval tříčlenný tým pracovníků a doktorandů CEMESu pod vedením vedoucí CEMESu. Autoři stanoviska při práci kombinovali kvantitativní metody (především zjišťování četností signifikantních rysů) s kvalitativními interpretacemi (zvláště s pragmatickou analýzou řeči a obrazu na základě společného sledování). Stanovisko se záměrně nevyhýbá i hodnotícím soudům podloženým především shodou členů týmu na výkladu pozorování a představou o základních profesních nárocích na pořady tohoto typu, tedy pořady aktuálně publicistické.

Autoři považují za základní následující východiska:

- a) Posláním ČT jako média veřejné služby, tj. média, které slouží veřejnosti, je citlivě vnímat a reflektovat významné trendy ve společnosti, již službu poskytuje, a to zvláště ty, které mohou podporovat či naopak ohrožovat demokratický rozměr společnosti a její právní a hodnotovou stabilitu.³⁴
- b) Téma korupce je přitažlivé pro jakékoliv masové médium. A to proto, že se na něj váží faktory, jako je možná jednoznačnost, souznění, negativita, elitní osoby. Současně je příkladem vhodného námětu pro publicistiku média veřejné služby. Jsou v něm potenciálně obsaženy i faktory, které jsou pro toto médium zásadní a nejsou pro jiná média přitažlivá. Jde především o to, že bujení korupce je proti zájmům společnosti jako celku. Je to problém natolik determinovaný ekonomickými zájmy (a potenciálně i politickými), že volá po zpracování "netržní" mediální institucí, a k pochopení a výkladu jeho příčin je třeba shromáždit doklady, které se těžko zpracovávají s diváckou atraktivitou příznačnou pro média komerční.
- c) Publicistický pořad může vyjadřovat zřetelně formulovaný a vyhraněný postoj ke zpracovávanému jevu. Formulování takového postoje není známkou jednostrannosti či nevyváženosti. Postoj však musí být jasně a průhledně argumentačně podložený, aby divákovi dovozoval prověřit si myšlenkový pochod autora a umožňoval mu podrobit výkon autora kritickému přezkoumání a svobodně dospět k alternativnímu závěru.
- d) Celkové vyznění pořadu je významně ovlivňováno řazením motivů a témat a propojením obrazu a mluveného slova. Interpretace těchto jevů nemusí korespondovat se záměry autora (autorů).

2. Hlavní zjištění

³⁴ Například Slovník mediálních a komunikačních studií Jamese Watsona a Anne Hillové ve vydání z roku 2000 o pojmu *public service broadcasting* uvádí: „Termín odkazuje k jakémukoliv vysílacímu systému, jehož prioritou je povinnost sloužit veřejnosti v demokratickém rámci k informování, vzdělávání a zábavě a který bere publikum jako občany dle ústavy, jako příslušníky komunit a jednotlivce, nikoliv jako pouhé spotřebitele.“

- * Pořad zřetelně preferoval mluvčí, které si lze asociovat s jedním politickým subjektem (se čtyřkoalicí KDU-ČSL, US, ODA a DEU). Současně v pořadu neměly možnost vystoupit mluvčí subjektů, které se buď logicky vázaly na samotné téma (např. zástupce policie), nebo které si vynucovala logika zpracování (práce s obrazem spojovala téma zřetelně s politiky reprezentujícími ODS, ale žádný mluvčí ODS v pořadu nevystoupil a tato okolnost nebyla nijak vysvětlena).

- * Pořad zřetelně vytváří paralelu mezi „smluvně-opozičním blokem“ a zpracovávaným tématem, tedy korupcí. Nedává do souvislosti existenci tzv. opoziční smlouvy s rozvojem korupce v českém prostředí, nýbrž obrazně přirovnává existenci této smlouvy ke korupci. Téma se tak zřetelně stává prostředkem k implicitnímu, nevyřčenému vyjádření politického postoje.

- * Pro pořad je typická zřetelná nabídka perspektivy, v níž se osobnosti spojené se čtyřkoalicí vymaňují z politického dění a stávají se jeho soudci.

3. Výsledky kvantitativního rozboru

Kvantitativní část soustředila pozornost především na sledování četnosti výskytu mluvčích, kteří v pořadu vystupují.

Mluvčími se zde rozumí veškeré individuálně či skupinově identifikovatelné postavy, které v pořadu skutečně mluví (ovšem bez ohledu na to, jakou roli má promluva vůči celku – tabulka tedy nezohledňuje, je-li promluva ilustrativní, vysvětlující, kompromitující, získaná se souhlasem mluvčího či skrytou kamerou apod.). Do přehledu jsou zařazeny i kategorie potenciální, tedy takové, které si lze logicky asociovat buď s tématem korupce (např. policii), nebo komplementárně s některými přítomnými aktéry (např. zástupce dalších politických stran). K rozlišení kategorizace mluvčích z tabulky 1 slouží tabulka 2.

3.1. Výskyt mluvčích podle jednotlivých kategorií

	počet mluvčích	počet sekvencí mluvčího	průměrn ě sekvencí na mluvčího	% celku sekvencí mluvčího
reální mluvčí				
politik 4K	5	20	4,00	23%
aktéři scénky	4	19	4,75	22%
občan	2	13	6,50	15%
novinář	2	7	3,50	8%
ekonom	2	7	3,50	8%
právník	1	7	7,00	8%
politik ČSSD	1	5	5,00	6%
moderátor	1	4	4,00	5%
autorita (spol.)	1	3	3,00	3%
sociolog	1	2	2,00	2%
potenciální mluvčí				
policie	0	0		0%
politik ODS	0	0		0%
politik (jiné)	0	0		0%
ostatní	0	0		0%
celkem	20	87	4,35	100%

Tabulka 1.

Z tabulky plyne, že mezi kategoriemi reálných mluvčích zřetelně převládají ti, které je možné zařadit do kategorie „politik 4K“. Tito mluvčí zabírají v počtu sekvencí (nikoliv v délce celkového výskytu v pořadu) téměř čtvrtinu všech sekvencí a současně představují nejpočetnější kategorii (celkem 5 konkrétních osob). Ostatní kategorie mluvčích žádnou výraznější tendenci nevykazují, s výjimkou kategorie potenciálních mluvčích: v pořadu nepromlouvá zástupce policie, politik jiné politické strany než čtyřkoalice a ČSSD (zvláště u ODS je to významné, neboť zástupci této strany jsou tematizováni v průběhu pořadu v obraze). Za pozornost stojí ještě kategorie „novinář“, „ekonom“, „právník“, „autorita“ a „sociolog“ – tyto posuzující a vysvětlující role mají dohromady 29%, tedy o něco více druhá nejsilnější kategorie (jinými slovy teprve v takto velkém agregátu váhu kategorie „politik 4K“ vyvažují).

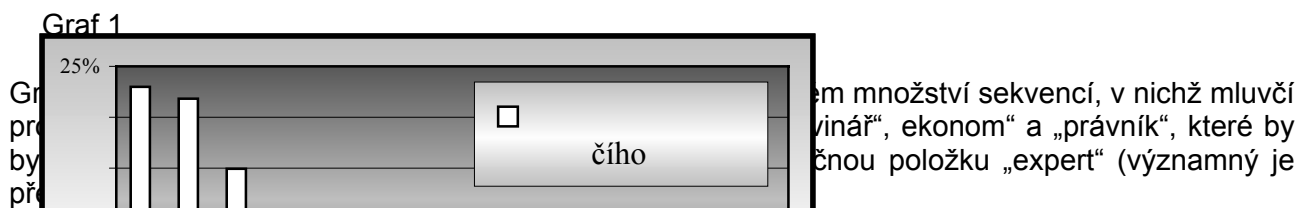
3.2. Kategorizace konkrétních mluvčích

jméno	počet sekvencí	kategorizová n
„někdo“	19	aktéři scény
Vaněčková	8	občan
Cepl	7	právník
Matějů	6	politik 4K
Neff	6	novinář
Rychetský	5	politik ČSSD
Pithart	5	politik 4K
Anděl	5	občan
Bursík	4	politik 4K
Rakušanová	4	moderátor
Jan A. Havelka	4	ekonom
Malý	3	autorita (spol.)
Marvanová	3	politik 4K
Švejnar	3	ekonom
Gabal	2	sociolog
Žantovský	2	politik 4K
Vachalovský	1	novinář
celkem	87	

Tabulka 2

Tabulka má především pomocný charakter – slouží k identifikaci mluvčích, kteří jsou kategorizováni v tabulce 1 (byť v pořadu nebyli jako takoví identifikováni – viz část 4. Výsledky kvalitativních interpretací).

3.3. Procentuální podíl jednotlivých kategorií mluvčích na celkovém počtu sekvencí

3.4. Celkový závěr kvantitativního rozboru

Výskyt mluvčích roztržek deklaruje, že v pořadu výrazně častěji vystupovali mluvčí, které lze zařadit do kategorie „politik 4K“ (byť tak nebyli pořadem samotným identifikováni).

- * V pořadu chyběli někteří mluvčí, jejich přítomnost by plynula buď z logiky tématu (zástupce policie), či z logiky zpracování pořadu a z přítomnosti jiných mluvčích (zástupce ODS).

4. Výsledky kvalitativních interpretací

Pro kvalitativní interpretaci je důležité, aby analytik „přiznal“ perspektivu, z níž k vykládanému materiálu přistupuje. Tým CEMESu vycházel z předpokladu, že Česká televize jako médium, jemuž je zákonem dáno poslání poskytovat službu veřejnosti, musí pečlivě (snad až úzkostlivě) dbát v případě prezentování jakéhokoliv politického tématu na co největší míru nepředpojatosti a nestrannosti. Vzhledem k tomu, že pořad *Chapadla korupce* byl pojat jako pořad politizující, nezbylo než sledovat i možné politické interpretace novinářské práce autorů. Při sledování tohoto rozměru celého pořadu tým vycházel z obecně přijímaného společensko-kulturního vnímání české politické reality, v němž se politické dění traktuje jako trojvztah, v němž figurují aktéři „Hrad a jemu blízké subjekty“, „smluvně opoziční blok ČSSD-ODS“ a „ostatní parlamentní politické strany“. Vztahy, jež se v tomto trojúhelníku odehrávají, mají v obecném pojetí výrazně dynamickou povahu s některými potenciálními koalicemi (např. „Hrad“ a některé „ostatní politické strany“, popřípadě ČSSD či ODS po rozpadu smluvně opozičního bloku apod.). Členové týmu brali existenci těchto představ o politickém dění v ČR jako výbavu, kterou mají či mohou mít diváci k dispozici, a hledali na ni v pořadu možné odkazy.

Pro kvalitativní interpretaci bylo rozhodující především

- a) sledování významných (popř. opakujících se) **korespondencí mezi zvukem a obrazem**, resp. **juxtapozic obrazů** (řazení za sebe bez vyložené souvislosti)³⁵ (kap.4.1)
- b) sledování významných **procesů pojmenování** (např. identifikací mluvčích) (kap. 4.2)

³⁵ Juxtapozicí se rozumí přiřazení dvou či více prvků za sebe, u nichž je možné na vzájemnou souvislost usuzovat právě z tohoto přiřazení, aniž je tato souvislost výslovně uvedena.

4.1. Sledování významných (popř. opakujících se) korespondencí mezi zvukem a obrazem, resp. juxtapozic obrazů (řazení za sebe bez vyložené souvislosti)

Tým vycházel při kvalitativní interpretaci z předpokladu, že největší oporou příjemce při výkladu pořadu je **kontextová vázanost** jednotlivých prvků, tedy možné vzájemné vztahy mezi obrazovou a zvukovou složkou navzájem a mezi za sebou řazenými obrazy. Kontextová vázanost pak může nepřímo odkazovat k jednotlivým významům a vytvářet významově zatížená spojení.

Z detailnějšího rozboru vztahu mezi obrazem a mluveným slovem je zřejmé, že právě tento vztah je nositelem nepřímo, implicitně vyjádřeného politického postoje, resp. formulováním hodnocení české politické scény.

Pokud jde o vztahy mezi jednotlivými aktéry vyjádřené kontextovou provázaností obrazové a zvukové složky, lze pořad interpretovat takto:

4.1.1. **Skupina „Hrad“** je evokována pouze v obraze, a to nepřímo ve 2 případech:

- na začátku pořadu jsou slova mluvčího V. Cepla o paralelním právu mafie doprovázena záběrem, na němž Hradčany v pozadí kontrastují s luxusním vozem projíždějícím v popředí,
- v průběhu pořadu zazní svědectví o uplácení úředníka sedmi tisíci a k tomu je záběr na obraz rozesmátého V. Havla (fotografie „s Mistrem Teodorikem“).

4.1.2. **Skupina „smluvně-opoziční blok ČSSD-ODS“** je v pořadu obrazově připomínána v těchto souvislostech:

- při slovech P. Matějů o chapadlech korupce a klientelismu podepisují M. Zeman a V. Klaus smlouvu,
- při slovech Cepla *„Jestliže strana vyobchoduje za svou moc zhoršení ústavního pořádku“* je záběr na Zemana s Klausem,
- při slovech M. Žantovského *„strany se mohou korumpovat navzájem“* si M. Zeman a V. Klaus podávají ruce,
- po slovech M. Bursíka *„Hele, Máňo, dyť je to pravda, voni kradou. Ale to postoj k nim nemůže změnit“* a před slovy A. Vaněčkové *„Já bych jim tak chtěla věřit, ale...“* si M. Zeman a V. Klaus podávají ruce.

4.1.3. **Skupina „ostatní parlamentní politické strany“** je z pořadu zastoupena výhradně politiky, kteří jsou vysloveně spjati s některou ze stran čtyřkoalice. Ta je ještě nepřímo připomenuta v dalších případech:

- v souvislosti s apelem M. Bursíka o podnícení podnikavosti je záběr na novinové titulky *„Korupce naléhavý problém“*, *„Úplatky začínají být zcela běžným jevem“*, *„Zkorumpovaná je veřejná i privátní sféra“* a *„Deset let mravního bahna“*,
- při slovech A. Vaněčkové o H-Systému je záběr na novinový text *„Vedle kriminálního dostává kauza H-Systém i rozměr politický. Poslanci Unie Svobody hodlají totiž vyzvat premiéra...“* a na *„H-Systém byl napojen nejen na ČSSD, ale i Václav Klaus...“* (již citováno výše)
- Při slovech M. Bursíka, že si přeje, aby platila pravidla, ale není k tomu politická vůle, je záběr na novinové titulky *„Každá známost byla vhod“* (o Svobodovi a Snopkové), *„O vyšším principu nemravném“* a *„Demokratická soutěž, která je základem politického pluralismu, je s pojmy jako je morálka či vyšší princip naprosto mimoběžná“*,
- Po slovech P. Matějů o nerovných příležitostech a ztrátě soutěživosti je záběr na novinový titulek *„Z evropských zemí je tom ČR nejhůře“*.

4.1.4. **Postoje k jednotlivým politickým subjektům a k politickému klimatu celkem:**

Pořad se nepřímou vyjadřuje k českému politickému prostředí i v jiných souvislostech:

- k úvodnímu vystoupení V. Cepla o charakteru korupce a vztahu korupce a politických stran je nabídnut záběr na sídlo vlády a vilu jejího předsedy,
- při slovech A. Vaněčkové o H-Systému je záběr na novinový text „Vedle kriminálního dostává kauza H-Systém i rozměr politický. Poslanci Unie svobody hodlají totiž vyzvat premiéra...“ a na „H-Systém byl napojen nejen na ČSSD, ale i Václav Klaus...“,
- při slovech M. Brusíka o potřebě pravidel je záběr na novinový článek „Každá známost přijde vhod“.

Podobně vyznívá i kontextová vázanost odkazů na ODS (která – na rozdíl od ČSSD – nemá v pořadu svého mluvčího, viz výše kapitola 3):

- po slovech A. Vaněčkové „To mi připadá naprosto nemravné“ a před slovy P. Rychetského „V případě privatizace vznikl pracovní název tunelování“ je prezentován postupně záběr na novinové titulky „hledá se 500 miliard“, „kormidelníci krachu“ a na fotografii V. Klause s novinovým textem „Václav Klaus po celá 90 léta blokoval privatizaci bank. Kvůli tomu zmizely miliardy“,
- po slovech P. Pitharta o své zkušenosti s pokusem o korupci, kdy cituje korupčníka „Nebojte se, je to běžné“, a před slovy P. Rychetského o otřesných případech v soudnictví se obrazovkou mihnou I. Langer, M. Macek, I. Šrejber, V. Klaus a novinový titulek „Aktéři největších hospodářských afér“,
- po slovech P. Rychetského o privatizaci Telecomu a Helbigových mercedesech a před slovy Gabala „Rodinní příslušníci politiků dělají byznys, který souvisí s pozicí jejich partnerů“ je záběr na novinový článek „Livia Klausová, veteránka dozorčí rady České spořitelny“ s fotografiemi Klause a Klausové.

4.2. Sledování významných procesů pojmenování

Pro posouzení procesů pojmenování se tým soustředil jednak na to, jak jsou identifikováni jednotliví mluvčí titulky, jednak na to, jak je pojmenováváno vlastní téma pořadu.

4.2.1. Identifikace mluvčích autory pořadu pomocí titulků

jméno	popisek	kategorizová n
„někdo“	(popisky herců scének)	aktéři scénky
Vaněčková	(klientka H-Systém)	občan
Cepl	(soudce Ústavního soudu ČR)	právník
Matějů	(poslanec US)	politik 4K
Neff	(novinář)	novinář
Rychetský	(místopředseda vlády)	politik ČSSD
Pithart	(předseda Senátu)	politik 4K
Anděl	(místopředseda Svazu občanské sebeobran)	občan
Bursík	(Martin Bursík)	politik 4K
Rakušanová	(novinářka)	moderátor
Jan A. Havelka	(White and Case)	ekonom
Malý	(římsko-katolický biskup)	autorita (spol.)

Marvanová	(advokátka)	politk 4K
Švejnar	(ekonom)	ekonom
Gabal	(sociolog)	sociolog
Žantovský	(senátor ODA)	politk 4K
Vachalovský	(novinář)	novinář

Tabulka 3

Z tabulky 3 je zřejmé, že někteří mluvčí, kteří mohli být zařazeni do kategorie „mluvčí 4K“, jsou identifikováni jiným rozlišovacím znakem (ústavní funkcí či profesí). Celkově převažuje snaha uvádět především profesní či funkční zařazení. Ze způsobu pojmenování v titulcích jednoznačně vystupuje do popředí tendence k potlačování historického rozměru, tedy minulosti mluvčích (vzhledem k tomu, že téma je pojato historicky, tj. jako jev související s minulostí a zakotvený v minulosti, je to jistě významná skutečnost).

4.2.2. Pojmenování samotného tématu

Vlastní téma pořadu, tedy „korupce“, není zkoumáno z hlediska širších souvislostí příčin a následků. Sám jev je vykládán jako reziduální a v zásadě řešitelný podle jednoduchého receptu: *pozůstatek minulého režimu* (Matějů), *vymýtitelný principem trhu*, a to *neomezovaného* (Cepl), nebo *s právní tváří* (Švejnar).

Korupce je v tomto kontextu definována jako „náš“ mravní problém a důsledky její existence jsou traktovány jako různé podoby trestu, neboť *přicházíme o investice, nedostaví se blahobyť* (Švejnar) a dostali jsme se *z prvního na poslední místo v posuzování EU* (Anděl). Model provinění a trestu vynikne zvláště v závěru, kde do pořadu vstupuje jeden z autorů a upozorňuje na neblahé důsledky koruptivního prostředí (s nejasným odkazem na Světovou banku jako pramen): *"kdyby se ji [korupci] podařilo radikálně omezit, měla by Česká republika dvojnásobný hospodářský růst i příjem na obyvatele. Vzkazuje nám to Světová banka."* (Rakušanová).

4.3. Celkový závěr kvalitativního rozboru

- * Vytváření asociační vazby mezi slovními připomínkami korupce, popřípadě krádeže, a obrazovými odkazy k tzv. opoziční smlouvě a jejím protagonistům zde lze považovat za zřetelný návod k interpretaci českého politického prostředí: „smluvně-opoziční blok ČSSD-ODS“ je v něm podsouván jako projev korupce. Celé téma pořadu se tím redefinuje – už nejde o odhalování „chapadel korupce“, nýbrž o obrazné pojmenování jednoho politického uskupení slovem korupce. Téma se tak zřetelně stává prostředkem k implicitnímu, nevyřčenému vyjádření politického postoje. Odpor k dvěma největším parlamentním stranám – byť nevyřčený – je naprosto zřejmý. Ještě nápadnější je nabízející se možnost identifikace s postoji osobností spojených se čtyřkoalicí, které jako byly nositeli podstatného sdělení, že politická elita není zkažená jako celek, že jsou v ní lidé, kteří se koruptivnosti prostředí dokážou účinně bránit.
- * Pro pořad je typická zřetelná nabídka perspektivy, v níž se osobnosti spojené se čtyřkoalicí vymaňují z politického dění a stávají se jeho soudci.

